

zabierz mnie | take me home

kaleidoscope

MAGAZYN POKŁADOWY PLL LOT S.A.
EGZEMPLARZ BEZPŁATNY | FREE COPY
ISSN 0239-9032 lot.com

LIZBONA LISBON

kaleidoscope
02/2025

DLACZEGO WARTO ODWIEDZIĆ BRUKSELE | DZIEWICZA PRZYRODA KANADY | REKODZIEO. CZYLI POMYSŁ NA WALENTYNKI | ADAM BAŁDYCH | SMAKOWITA KUCHNIA PORTUGALSKA

A STAR ALLIANCE MEMBER

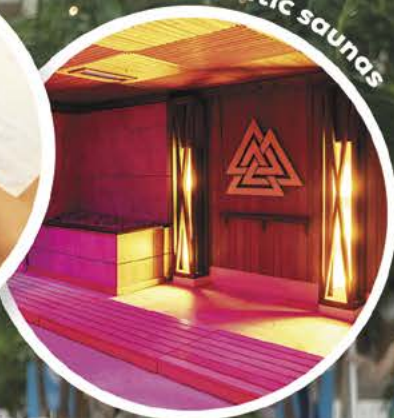

16+
ZONE

Relax with Wellness & SPA

15 thematic sounds

The biggest indoor water park in Europe

30 mins drive from Warsaw

Get your ticket: parkofpoland.com

SUNTAGO

SAMSUNG

Wave pool

35 slides & more

CROCODILE ISLAND

New land

Szanowni Państwo,
 witamy na pokładzie Polskich Linii Lotniczych LOT! Od 3 lutego można z nami polecieć do Lizbony, dlatego to właśnie portugalskiej stolicy zadedykowaliśmy lutowe wydanie naszego magazynu pokładowego. Redakcja zaprasza na spacer po mieście położonym na wzgórzach – gdzie liczne miradouros zapewniają zjawiskowe widoki – pachnącym bryzą Oceanu Atlantyckiego, owocami morza i słodkimi pastéis de nata.
 W ramach nowego cyklu *Travel a LOT* – tworzonego przez naszych lotniczych ekspertów – tym razem przeczytają Państwo o różnych aspektach podróży ze zwierzętami. Polecamy ten materiał szczególnej uwadze, gdyż zależy nam na tym, żeby nasi pasażerowie z zachowaniem komfortu i procedur bezpieczeństwa mogli wspólnie ze swoimi pupilami udać się na wymarzone wakacje.
 Z kolei w trakcie trwającej polskiej prezydencji w Radzie UE udajemy się na spacer po klimatycznej Brukseli oraz przypominamy o najważniejszych korzyściach swobodnego i komfortowego podróżowania po Europie.
 Dziękujemy, że wybrali Państwo PLL LOT na swojego partnera w kolejnej wspaniałej podróży.

ENG

Dear Ladies and Gentlemen,

Welcome aboard LOT Polish Airlines! Starting February 3, you can fly with us to Lisbon, which is why we've dedicated the February issue of our in-flight magazine to the Portuguese capital. The editorial team invites you to take a walk around this hilly city, where numerous miradouros offer breathtaking views, and the air is filled with the scents of the Atlantic breeze, seafood, and sweet pastéis de nata.

As part of our new series "Travel a LOT"—created by our aviation experts—this edition focuses on various aspects of traveling with animals. We recommend this material to your special attention, as we aim to help our passengers travel on their dream holidays with their pets while ensuring comfort and safety.

Additionally, during Poland's ongoing presidency of the EU Council, we take a stroll through the atmospheric streets of Brussels and highlight the key benefits of free and comfortable travel across Europe.

Thank you for choosing LOT Polish Airlines as your partner on this wonderful journey!

Z lotniczym pozdrowieniem

Best regards

p.o. Prezesa Zarządu
Acting CEO

dr Tomasz Ludwicki

Członek Zarządu ds. Operacyjnych
Chief Operating Officer

Dorota Dmucha

jakiś czas temu, przy okazji zbierania materiałów do reportażu dla polskiej edycji *National Geographic* o Pomorzu, dotarłam do miejscowości Swołowo słynącej z XIX-wiecznych domów ryglowych. To za ich sprawą została ona nazwana Stolicą Krainy w Kratę. Tam je zobaczyłam – ogromne maki wykonane z krepiny, szlachetnej bibuły. Tak mnie zachwyciły, że urządziłam wśród nich sesję fotograficzną. Wówczas po raz pierwszy zetknęłam się z twórczością Małgosi Matis z pracowni Fiori di Matis, spod której ręki wyszła ta zjawiskowa instalacja. Pomyślałam wtedy, że pięknie by się prezentowały również w moim salonie. Okazało się, że Małgosia prowadzi warsztaty, więc natychmiast znalazły się one na liście umiejętności, których chciałam się nauczyć. Mam już za sobą warsztaty malarskie, które zaowocowały stworzeniem intrygującej abstrakcji, komponowania własnych perfum czy ceramiczne. Te ostatnie okazały się strzałem w dziesiątkę. Formowanie gliny w przeróżne kształty, czekanie, co z tego wyjdzie po wypaleniu, potem pokrywanie szkliwem i znów niepokój o efekt końcowy, który zawsze jest wielką niespodzianką – te kolejne etapy były relaksem i świetną zabawą. A zastawa stołowa, którą wówczas stworzyłam, stała się moją ulubioną do tego stopnia, że każdy dzień zaczynam od kawy pitej właśnie z wykonanego wtedy kubka. Nieidealnego, ale idealnie wpasowującego się w moją dłoń. Zbliżają się walentynki i często szukamy na nie oryginalnych pomysłów, dlatego w tym wydaniu *Kaleidoscope* przygotowaliśmy dla Państwa coś specjalnego – propozycję różnorodnych warsztatów, dzięki którym ten dzień będzie nietuzinkowy. Gwarantujemy nie tylko doskonałą rozrywkę, ale też nabycie nowych kreatywnych umiejętności. A stworzone dzieło nawet po latach będzie Was wprawiało w dobry nastrój i przypominało miłe chwile spędzone z ukochaną osobą.

ENG

Some time ago, while gathering material for a reportage on Pomerania for the Polish edition of *National Geographic*, I visited the town of Swołowo, renowned for its 19th-century half-timbered houses. It was these houses that earned the town the title of "Capital of the Checkered Land". While I was there, I came across something truly captivating—huge poppies made of crepe paper and fine tissue paper. I was so taken by them that I arranged a photo shoot amidst this beautiful installation. It was then that I first discovered the work of Małgosia Matis from the Fiori di Matis studio, who created this stunning display. I thought how beautiful they would look in my living room. I found out that Małgosia also runs

Formowanie gliny w przeróżne kształty, czekanie, co z tego wyjdzie po wypaleniu, niepokój o efekt końcowy – to relaks i świetna zabawa.

Shaping clay into various forms, waiting to see what would emerge after firing, anxiously awaiting the final result – these stages proved both relaxing and immensely enjoyable.

workshops, and they went straight onto my to-do-list. Since then, I have completed several workshops, including painting, which led to the creation of intriguing abstractions, composing my own perfumes, and ceramics. The last turned out to be a true revelation. Shaping clay into various forms, waiting to see what would emerge after firing, then glazing the pieces and anxiously awaiting the final result – these stages proved both relaxing and immensely enjoyable. The tableware I created during those sessions became my favourites, to the point that I begin each day with coffee from the mug I made. It may not be perfect, but it fits my hand perfectly. With Valentine's Day approaching, many of us are looking for original ideas to celebrate. In this edition of *Kaleidoscope*, we've prepared something special for you – a variety of workshops designed to make this day truly extraordinary. We promise not only excellent entertainment but also the opportunity to acquire new creative skills. And the work you create will continue to bring joy long after the day is over, serving as a beautiful reminder of the special moments shared with your significant other.

Agnieszka Franus
redaktor naczelna | editor in chief

AVIATOR

SWISS MADE
WATCHES

◀ Nr ref. V.4.40.0.351.4 PL - 9500 PLN

TRIMETER™

Puls + Czas + Odległość

- Zakrzywione szkło szafirowe
- Szwajcarski mechanizm automatyczny
- Kaliber Sellita SW-510 BH a
- Rezerwa chodu około 62 h

HERITAGE CHRONOGRAPH

Polska *Edycja*

LIMITOWANA EDYCJA 250 SZTUK

Oficjalny dystrybutor w Polsce

POLJOT EURO

Igańska 24 Warszawa · Polska · +48 22 879 97 93

Lista salonów sprzedaży: www.aviatorwatch.swiss

56

58

52

66

What's on

8 Wydarzenia kulturalne
Cultural events

Travel

16 Podróż życia: Lizbona

Journey of a lifetime:
Lisbon

26 Dlaczego warto odwiedzić Skopje
Why? Skopje

32 Inspiracje: Kanada
Inspirations:
Canada

38 Dlaczego warto odwiedzić Brukselę
Why? Brussels

44 Polska: najciekawsze warsztaty
My Poland: most interesting workshops

54 Travel a LOT: zwierzak na pokładzie
Pet on board

Interview

56 Adam Bałdych

Science

66 Era robotów
Era of Robots

Good Food

76 Kuchnia portugalska
Portuguese cuisine

kaleidoscope

e-mail: kaleidoscope@burdamedia.pl

redaktor naczelna: **Agnieszka Franus**
redaktor prowadząca: **Agnieszka Michalak**
dyrektor artystyczny: **Grzegorz Komorowski**
fotoedycja, teksty: **Magdalena Rudzka**
korekta: **Tomasz Cholaś**
DTP: **Krzysztof Stypułkowski**
red. wersji angielskiej: **Anna Górniak**,
Stephen Canty
produkcja: **Stanisław Siemiński**
koordynator LOT: **Paulina Soboniak**

Wydawnictwo:
Burda Media Polska sp. z o.o.
ul. Marynarska 15, 02-674 Warszawa,
tel. 22 360 38 00 www.burdamedia.pl

ZARZĄD:
Chief Executive Officer
Maciej Klepacki
Chief Operating Officer
Tomasz Jażdżyński
Managing Director Luxury & Lifestyle
Agnieszka Wicher-Szczesna

REKLAMA:
Chief Commercial Officer
Michał Helman

Sales Director
Katarzyna Nowakowska
t. +48 692 440 118

Head of Advertising Team of Corporate Media
Zaneta Lis-Stryczewska
t. +48 664950424
e-mail: zaneta.lis@burdamedia.pl

Coordinator
Edyta Brzezicka

Sekretariat Biura Reklamy /
Advertising Secretariat
e-mail: biuro.reklamy@burdamedia.pl

DYSTRYBUCJA:
Director of Distribution and Subscriptions
Tomasz Kałuża
Burda Media Polska sp. z o.o.

MOODSCENTBAR.COM

Największa PERFUMERIA niszowa w Polsce

Warszawa
ul. Tamka 33

Warszawa
ul. Bracka 3

Warszawa
ul. Mokotowska 9

Warszawa
Wonderberry by Mood Scent Bar
Tamka 34

Poznań
ul. Szamarzewskiego 10

Wrocław
ul. Włodkowica 19

Łódź
ul. Piotrkowska 6

Katowice
ul. Plac Miarki 2

Kraków
ul. Krowoderska 41 / 1

MOOD SCENT BAR

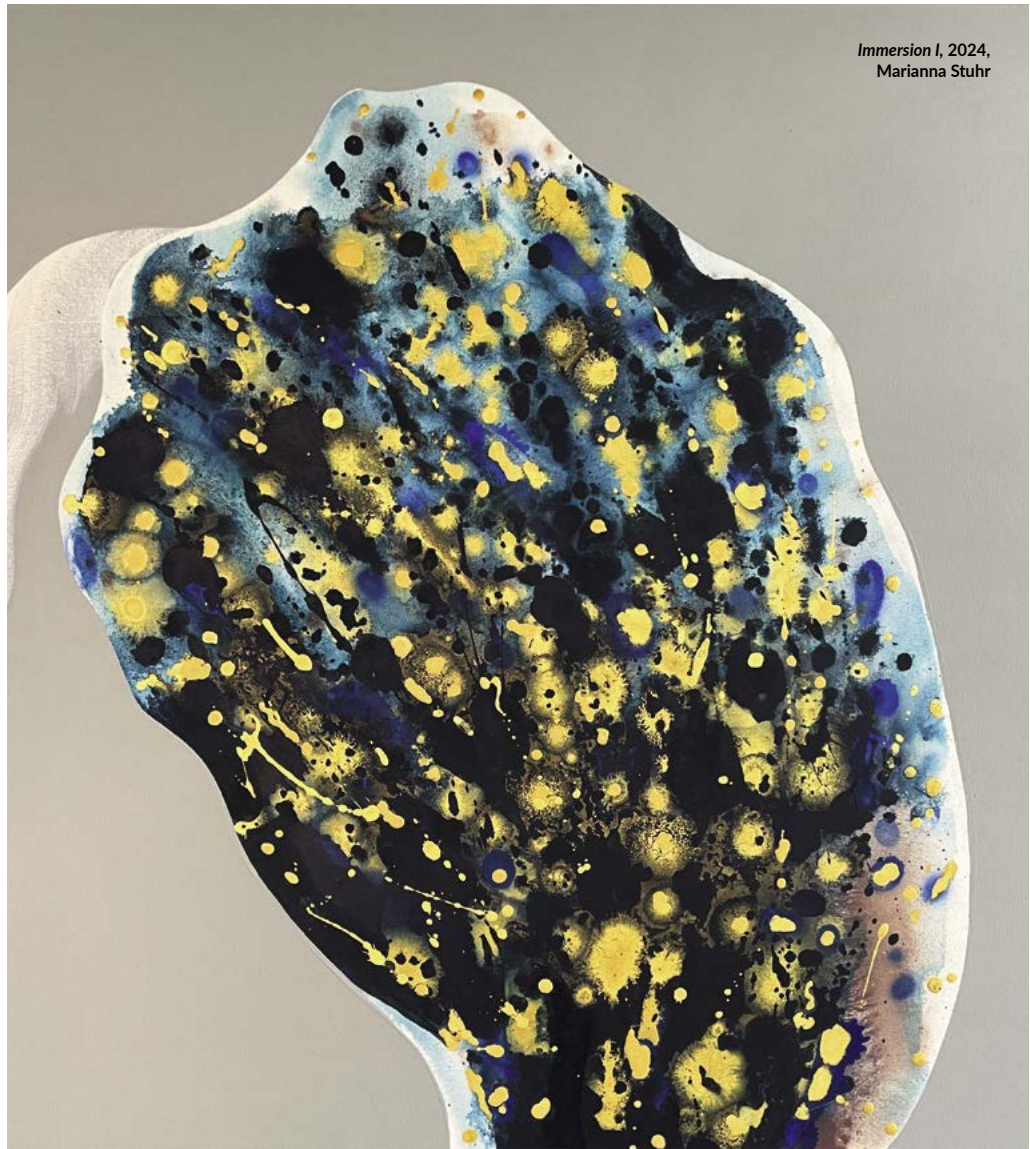

poleca
recommended by

**AGNIESZKA
MICHALAK**

redaktor prowadząca
Kaleidoscope oraz
dziennikarka *National
Geographic Traveler*
managing editor
of *Kaleidoscope* and
journalist of *National
Geographic Traveler*

Kultura Culture

Immersion I, 2024,
Marianna Stuhr

Wystawa / Exhibition **WARSAW**

POMÓWMY O PAMIĘCI Let's Talk about Memory

Eksperymentuje z kolorem i znaczeniami. W pozornym chaosie i mnogości elementów bijących z jej obrazów można odnaleźć spokój i harmonię. – Malarstwo jest dla mnie formą medytacji. Grafiki i obrazy powstają niespiesznie, dojrzewając w swoim własnym rytmie – tłumaczy Marianna Stuhr. Najnowsze prace artystki to osobista, intymna opowieść o pamięci, sposobach jej powstawania, czynników ją zakłócających i ostatecznie jej zaniku. Jak wyjaśnia malarka, katalizatorem podjęcia tego tematu była śmierć ojca, wybitnego aktora i pedagoga Jerzego Stuhra. – Wskutek przebytych chorób mierzył się w ostatnich latach swojego życia z procesem powolnej utraty pamięci i świadomości otaczającej go rzeczywistości – mówi Marianna Stuhr, której obrazy można oglądać w warszawskiej Gauger Gallery.

Marianna Stuhr, wystawa zbiorowa, Gauger Art Gallery, Warszawa

She experiments with color and meaning. In the apparent chaos and multitude of elements in her paintings, one can still find peace and harmony. "Painting is a form of meditation for me. Graphics and paintings are created slowly, maturing in their own rhythm," explains Marianna Stuhr. The artist's latest works tell a personal, deeply intimate story about memory—its creation, the factors that disrupt it, and its eventual disappearance. As she describes, the catalyst for exploring this theme was the death of her father, the renowned actor and teacher Jerzy Stuhr. "As a result of illness, in the final years of his life, he faced the slow process of losing his memory and awareness of the reality around him," says Marianna Stuhr, whose paintings are currently on display at the Gauger Gallery in Warsaw.

BANKRUCI Bankrupts

Wydaną w 2023 r. sagę o rodzinie Barnesów, która popadła w kryzys finansowy, od razu okrzyknięto najlepszą powieścią ostatnich lat. Jej autor, irlandzki pisarz Paul Murray, zgarnął za nią kilka nagród, znalazła się też w finale Bookera. Właśnie ukazała się w Polsce i warto ją znać.

Published in 2023, this saga about the Barnes family, who fall into a financial crisis, was quickly hailed as one of the best novels in recent years. Its author, Irish writer Paul Murray, has won several awards for the book, which was also a finalist for the Booker Prize. Now published in Poland, it is a work worth discovering.

Żądło, Paul Murray, Wyd. Filtry

Żądło, Paul Murray, Wyd. Filtry

ALE Z CZUŁOŚCIĄ With Tenderness

Null to powieść wielu tematów. Jest w niej o miłości – mówi Szczepan Twardoch. Pisarz po raz kolejny dotyka tematu wojny, tym razem tej, która właśnie toczy się w Ukrainie, a bohaterami czyni tych, którzy znaleźli się na pierwszej linii frontu. Przejmujące, napisane z czułością. "Null is a novel of many themes. It explores life, loss, and dying, but it is also a story about love", says Szczepan Twardoch. The writer once again delves into the subject of war, this time focusing on the ongoing conflict in Ukraine, highlighting the heroes who find themselves on the front lines. Moving and written with tenderness, the novel offers a poignant reflection on human resilience.

Null, Szczepan Twardoch, Marginesy

RYSY I PĘKNIĘCIA

Cracks and Fissures

Nowoczesna, modernistyczna, kameralna. Gdynia nie przestaje inspirować pisarzy, którzy rozkładają miasto na czynniki pierwsze i próbują odpowiedzieć na pytanie, w czym tkwi jej wyjątkowość. Z literackim wdziękiem i dziennikarską ciekawością robi to też Aleksandra Boćkowska.

Modern, modernist, intimate – Gdynia continues to inspire writers who analyze the city and explore what makes it unique. Aleksandra Boćkowska approaches this task with literary charm and journalistic curiosity.

Gdynia. Pierwsza w Polsce, Aleksandra Boćkowska, Czarne

REKLAMA

Teatr im. J. Słowackiego
w Krakowie

James Joyce

ULISSES

reżyseria Michał Borczuch

PREMIERA 14 lutego 2025 r. | DUŻA SCENA

Teatr im. J. Słowackiego
w Krakowie

INSTYTUCJA KULTURY
WOJEWÓDZTWA
MAŁOPOLSKIEGO

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

OFICJALNI PARTNERZY TEATRU

PATRON MEDIALNY

Film / Film

TRANS

In a Trance

Obsypany nagrodami obraz Jacques'a Audiarda to kino gangsterskie w najlepszym wydaniu. Szefowa kartelu Emilia (Karla Sofía Gascón na zdj. powyżej) zatrudnia prawniczkę Ritę (Zoe Saldaña), aby pomogła jej sfignować własną śmierć. Do kin! Jacques Audiard's award-winning film is gangster cinema at its finest. Cartel boss Emilia (Karla Sofía Gascón, above) hires lawyer Rita (Zoe Saldaña) to help her stage her own death. Don't miss it –coming soon to theaters!

Emilia Pérez, Jacques Audiard

OD NOWA

From Scratch

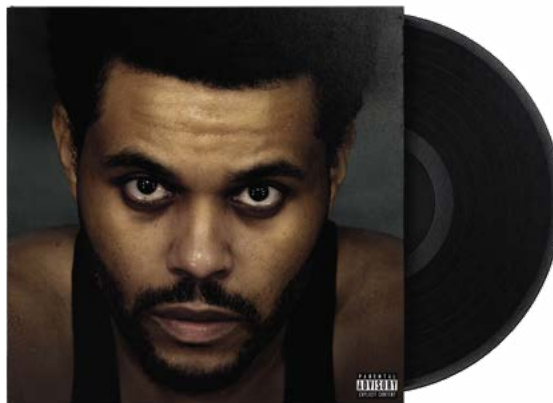
Rok 1947. Węgierski architekt żydowskiego pochodzenia László Tótha (Adrien Brody) przyjeżdża do USA, by odbudować swoje życie. Film zdobył Złote Lwy w Wenecji i trzy Złote Globy. Koniecznie!

The year is 1947. Hungarian architect of Jewish origin, László Tótha (Adrien Brody), arrives in the USA to rebuild his life. The film won the Golden Lion at the Venice Film Festival and three Golden Globes. A must-see!

The Brutalist, Brady Corbet

Muzyka / Music

CZĘŚĆ TRZECIA, OSTATNIA Part Three: The Last

Król serwisów streamingowych The Weeknd, a właściwie Abel Makkonen Tesfaye, wraca z szóstym – hipnotyzującym – studyjnym albumem, który zamyka trylogię zapoczątkowaną krążkiem *After Hours* i kontynuowaną na *Dawn FM*. Włączamy... The King of Streaming Services, The Weeknd—better known as Abel Makkonen Tesfaye—returns with his sixth and mesmerizing studio album, which wraps up the trilogy that began with *After Hours* and continued with *Dawn FM*. Let's press play...

Hurry Up Tomorrow, The Weeknd, Universal Music

Podczas uroczystego otwarcia Business Lounge LOT-u w Chicago (19 grudnia 2024 r.) Patrycja Piekutowska zagrała utwór *Chicago's Blues*, który został skomponowany specjalnie na tę okazję i znalazł się na płycie artystki *On Top of My World*.

During the grand opening of the LOT Business Lounge in Chicago (December 19, 2024), Patrycja Piekutowska played the song *Chicago's Blues*, which was composed especially for this occasion and was included on the artist's album *On Top of My World*.

MUZYCZNA PODRÓŻ

Musical Journey

Tą płytą przenoszę słuchaczy do 11 miast, m.in. Madrytu, Bukaresztu, do Chicago, Abu Zabi, Hongkongu, Perth czy Katowice – tłumaczy skrzypaczka Patrycja Piekutowska. *On Top of My World* to jej 13. album, na którym odnajdziemy elementy latino, bluesa, dance oraz bossa novy. Miłej podróży!

"With this album, I will transport listeners to 11 cities, including Madrid, Bucharest, Chicago, Abu Dhabi, Hong Kong, Perth, and Katowice," explains violinist Patrycja Piekutowska. *On Top of My World* is her 13th album, featuring elements of Latin, blues, dance, and bossa nova. Enjoy the journey!

On Top of My World, Patrycja Piekutowska patrycjabiekutowska.com

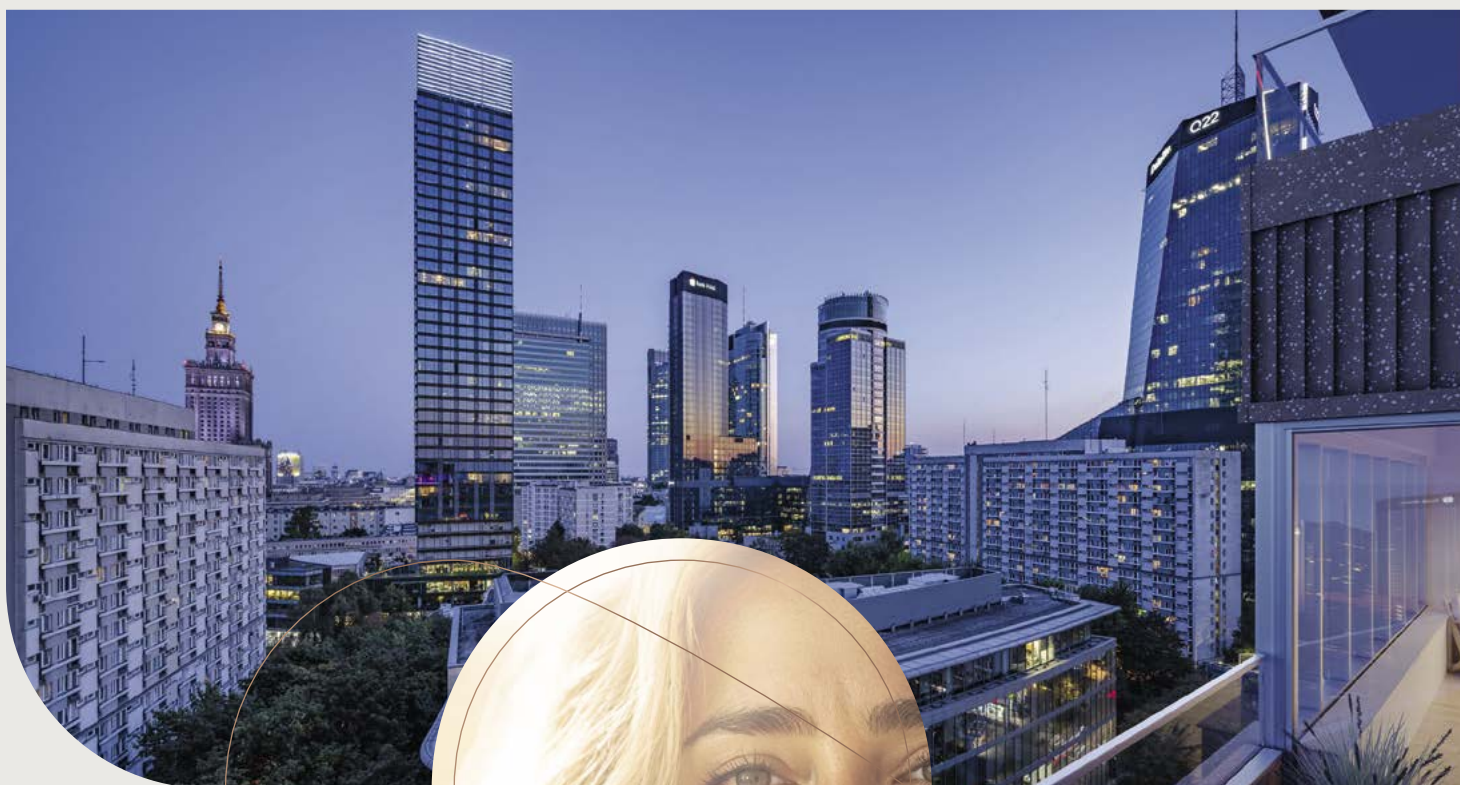

FLARE

APARTAMENTY GRZYBOWSKA

TY JESTEŚ CENTRUM
MIASTO U TWOICH DRZWI

ZAINWESTUJ W LUKSUSOWY APARTAMENT
W SERCU WARSZAWY

Archicom
COLLECTION

FLAREGRZYBOWSKA.pl

Opera / Opera

WARSAW

OCALIĆ SZCZĘŚCIE

To Save Happiness

Ta pani obok to Agnieszka Smoczyńska, która ma na koncie takie filmowe produkcje jak: *Córki dancingu*, *Fuga* czy *Silent Twins*. Teraz debiutuje w operze wystawieniem *Simona Boccanegry* Verdiego. I przynosi opowieść o korsarzu, który staje się władcą Genui, do dystopijnego świata dotkniętego katastrofą klimatyczną. Premiera w walentynki.

The lady on the left is Agnieszka Smoczyńska, known for her work on *Córki Dancingu*, *Fuga* or *Silent Twins*. Now, she makes her debut with Verdi's opera *Simone Boccanegra*. In her interpretation, she transports the story of a pirate who becomes the ruler of Genoa to a dystopian world ravaged by a climate catastrophe. The premiere is on Valentine's Day.

Simon Boccanegra, Teatr Wielki-Opera Narodowa, reż. Agnieszka Smoczyńska

Festiwal / Festival

GLIWICE

HIP-HOP I NIE ZMIENIA SIĘ NIC...

HIP HOP and Nothing Changes...

Pono, Małpa, DJ 600V, JWP – to tylko niektórzy artyści hip-hopowi trzeciej edycji The Legend Festiwalu w Gliwicach. Na multimedialnej scenie zobaczymy też kultowe teledyski polskich raperów, posłuchamy ciekawostek o wykonawcach, a na stoiskach kupimy płyty i unikatowe koszulki. Pono, Małpa, DJ 600V, JWP—these are just some of the hip-hop artists featured in the third edition of The Legend Festival in Gliwice. On the multimedia stage, attendees will also experience iconic music videos of Polish rappers, hear fascinating facts about the performers, and shop for records and unique T-shirts at the stands.

The Legend Festival, PreZero Arena Gliwice, 15.03.2025

Teatr / Theatre

WARSAW

Kiedy na scenie spotykają się Jadwiga Jankowska-Cieślak i Daniel Olbrychski, a reżyseruje ich Agata Duda-Gracz, to jest spektakl nie do zlekceważenia. Temat też ważny – czym jest relacja dojrzałej pary i na czym się ją buduje. Chodźcie! Będzie o miłości!

When Jadwiga Jankowska-Cieślak and Daniel Olbrychski meet on stage, directed by Agata Duda-Gracz, it's a performance that demands attention. The theme is equally significant— what defines the relationship of a mature couple and what it is built upon. It's all about love!

Przebłyski, reż. Agata Duda-Gracz, Teatr Collegium Nobilium, premiera 31.01.2025

THE BEST

CONTENT NETWORKING EXPERIENCE

10 EDITION

- 2 DAYS
- 10 INTERACTIVE STAGES
- 23 THEMATIC TRACKS
- 80 HOURS OF CONTENT
- 650 INTERNATIONAL SPEAKERS
- 6000 EVENT PARTICIPANTS

impact'25

14-15 MAY

POZNAŃ / WIELKOPOLSKA

BUY TICKET

BEST ENTERTAINMENT IN WARSAW. LIVE MUSIC, BARS & RESTAURANTS.

WARSAW, ŻELAZNA 51/53

amarBEIRUT
Lebanese Fusion

Bibi's
CAFE & BAR

Blue Cactus

BOCCA

Dusty
Nobility

DOKEY
SHOE

FOOD
TOWN
KOSZYKOWSKA

FOOD
TOWN
BARS

MOXO

Paradiso

Rainy Day
BAR

ON THE CALL

WAGA PIWO

WINE
FIRST

WIŚNIEWSKI

FABRYKA
NOR
BLINA

Zwiedzanie Lizbony
tramwajem remodelado
to nie tylko frajda
i przygoda, ale też relaks.
Exploring Lisbon aboard
a remodelado tram is
not just fun and
adventurous, but also
a relaxing experience.

Lizbona

Lisbon

Jeśli jest coś, bez czego nie byłaby sobą,
to tym czymś jest ocean.

If there's one thing that defines Lisbon,
it's the ocean.

PL

Jak opisać Lizbonę komuś, kto nigdy nie miał okazji jej odwiedzić? Chyba najlepiej przez położenie, bo ono w dużej mierze determinuje jej charakter. A zatem jakie ono jest?

Lizbona położona jest na wzgórzach. Niby nic wielkiego, ale ta cecha jakby z definicji pozbawia każde tak ulokowane miasto nudy. Czy gdyby nie ten zwyczajny fakt, powstałaby Elevador de Santa Justa, osobliwa 45-metrowa stalowa konstrukcja, którą można się – w pionie – przemieścić z dzielnicy do dzielnicy (z Baixa do Chiado)? Notabene w tym roku ikonicznej windzie zdradzającej stylizacyjne podobieństwo do wieży Eiffla, nie mówiąc już o wspólnych technologicznych i projektowych korzeniach, stuknie 123 lata! Albo weźmy żółte liźbońskie tramwaje remodelado. Czyż ich urok nie polega na tym, że przecinając zaułki starych dzielnic, oprócz wąskich uliczek i ciasnych zakrętów pokonują też różnice wysokości, co razem daje wrażenie, że za chwilę pasażerowie nieproszeni wylądują na kawie w czymś salonie? I wreszcie punkty widokowe – miradouros. Gdy natrafimy na taki, wędrując po mieście, dostrzegamy nagle otwierającą się perspektywę. Jak widok z tarasu Portas do Sol w Alfamie. Dostojna zielona palma wznosząca się wysoko ponad mozaiką czerwonych ceramicznych dachów w dole, lazur bezchmurnego nieba (w sprzyjających okolicznościach), ciemny błękit Tagu w oddali, a wszystko to skąpane w słońcu. Po prostu bajka. Piękne miradouros zaskakują też w dzielnicy Graça, najwyższej położonej, z mnóstwem schodów. Tak, po Lizbonie najlepiej powrócić się bez planu ze względu na klimat scen i zaułków tego miasta. W znakomitej większości takich panoramicznych odsłon w tle zawsze się znajdzie ciemnoniebieskie, miejscami szmaragdowe wody Tagu.

STOLICA IMPERIUM

I tu dochodzimy do innej determinanty, a mianowicie faktu, że jesteśmy... nad oceanem. Szczerze mówiąc – prawie. Do otwartych wód Atlantyku jest jeszcze nawet kilkanaście kilometrów, ale słoną morską bryzę czuć na nabrzeżu, a głębia nadmorskiej przestrzeni też łatwo wlewa się tutaj do duszy. I nic dziwnego, bo estuarium Tagu jest w tym miejscu tak szerokie i rozległe, że spokojnie można by ją uznać za morską zatokę. I funkcjonalnie tym dla słynnych portugalskich odkrywców była. Przejazdźka szybką łodzią motorową pozwala zobaczyć miasto od strony wody, trochę okiem żeglarzy wracających do domu. I tak oto szybko dochodzimy do kolejnego wyznacznika charakteru miasta, bo... Dodajmy – dawno przebrzmiałego. W nadbrzeżnej dzielnicy Belém przypominają o tym pamiątki z początków XVI w., czyli czasów, gdy Portugalia ani duża, ani ludna, ni stąd, ni zowąd

tekst / by

SŁAWOMIR BORKOWSKI

redaktor prowadzący
National Geographic
managing editor
of *National Geographic*

ENG

How would you describe Lisbon to someone who's never been there? It's best to start with its topography, because that's what shapes the city's character. So, what's it like? Lisbon is built on hills. While that hardly makes the city unique, it certainly prevents it from ever being boring. For one thing, the Elevador de Santa Justa could not exist without hills. This 45-m high steel structure allows you to travel vertically from Baixa to Chiado. Interestingly, this iconic elevator, which calls the Eiffel Tower, turns 122 this year. Or take the famous charming yellow Lisbon trams. They wind through the steep narrow alleys of the old districts, creating the impression that, at any moment, they might just pop in someone's living room for a coffee. And then, there are the viewpoints—miradouros. As you wander around the city, fascinating vistas unexpectedly open up before you. Like the view from the Portas do Sol terrace in Alfama: a tall, stately palm tree rising above the red ceramic roofs, the azure of

Dorsz umożliwił Portugalczykom dalekie morskie wyprawy – solony i wysuszony przetrzymywał miesiące w stanie nadającym się do konsumpcji.

Cod played a pivotal role in Portugal's history, enabling long sea voyages. Salted and dried, it could last for months, making it ideal for extended journeys.

a cloudless sky (on a good day), the dark blue of the Tagus stretching into the distance—all bathed in sunlight. It's simply a fairy tale. There are some stunning miradouros in the Graça district, with its many stairs. This is the highest part of the city. Lisbon is best explored without a plan, for the city's scenes and alleys are where its true atmosphere lives. In nearly every panoramic view, the dark blue—and sometimes emerald—waters of the Tagus form the perfect backdrop.

CAPITAL OF THE EMPIRE

Another defining element of this place is its proximity to the ocean. The Atlantic might be a dozen kilometres away, but the salty sea breeze is palpable along the shore, and the vastness of the seaside space effortlessly seeps into the soul. And no wonder. The Tagus estuary is so wide and expansive at this point that it could easily be mistaken for a sea bay. Indeed, it was the point of departure for the famous Portuguese explorers. A ride on a fast motorboat offers a unique perspective, allowing you to see the city from the water, almost as if you were a sailor returning home. From this van-

1 i 2. Nad najstarszą częścią Lizbony, Alfamą, góruje (na zdj. od lewej strony) zbudowany przez Maurów w XII w. zamek św. Jerzego.

The oldest part of Lisbon, Alfama, is dominated by the Castle of St. George (pictured on the left), which was built by the Moors in the 12th century.

3. Pastéis de nata, czyli babeczki budyniowe z francuskiego ciasta. Koniecznie spróbujcie.

Pastéis de nata, custard tarts made from flaky pastry, are a must-try.

4. Gdzie najlepiej posłuchać fado? Oczywiście w Alfamie.

Where is the best place to listen to fado? In Alfama, of course.

Po lewej: Budowa tej zabytkowej windy Elevador de Santa Justa zakończyła się w 1901 r. Dziś jest atrakcją turystyczną.

Left: The construction of the historic Elevador de Santa Justa was completed in 1901. Today, it is a popular tourist attraction.

Poniżej: Historyczna dzielnica Alfama usiana jest takimi klimatycznymi tawernami.

Below: The historic Alfama district is filled with atmospheric taverns.

stała się pierwszą europejską potęgą kolonialną, która zmonopolizowała handel orientalnymi przyprawami. Na kraj spadły nagle światowe wpływy, znaczenie i bogactwo. Bądźmy szczerzy: geograficzne odkrycia, które przecież wymagały nakładów, bardziej niż przez ciekawość napędzane były przez chciwość. W wypadku Portugalii nadzieje na sute zyski się ziszczyły, co oczywiście znalazło swój wyraz w stolicy. Jest nim ikoniczna Torre de Belém, rozrzeźbiona strażnica lisbońskiego portu z początku XVI w. Ale przede wszystkim imponujący, mający 300 m długości klasztor Hieronimitów w niepowtarzalnym stylu manuelińskim. Ponieważ handel przyprawami obłożono 5-procentowym podatkiem na jego budowę, a kraj według szacunków miał wówczas 20 proc. międzynarodowego handlu, to można przyjąć, że na klasztor w pewnym momencie szedł 1 proc. zysków z globalnej wymiany towarowej. Efektem tego deszczu pieniędzy był gotyk zmiękczony marynistyczno-orientalnymi motywami i bogactwem rzeźbiarskich zdobień. Ten okres prosperity Portugalia zawdzięcza słynnemu żeglarzom, przede Vasco da Gama, odkrywcy drogi do Indii, którym wystawiła w Belém okazały pomnik nawiązujący do kształtu karaweli. Z innym Vasco, współczesnym Portugalczykiem świeżo po ślubie z Polką, mam okazję jeść lunch w restauracji 5 Oceanos na nabrzeżu Tagu, w dzielnicy Alcântara, na terenie dawnego portu, u stóp mostu 25 Kwietnia, niewiele mniejszego i przypominającego Golden Gate z San Francisco. Jest trochę głośno, trochę wietrznie, trochę industrialne, ale kli-

tage point we can admire the coastal district of Belém, whose remnants from the early 16th century serve as reminders of a time when Portugal, though neither large nor populous, rose to become the first European colonial power to dominate the trade in oriental spices. Suddenly, global influence, wealth, and significance poured into the country. Let's be honest: the geographical discoveries, which required significant investment, were driven more by greed than curiosity. For Portugal, hopes of abundant profits were realized, and those profits are still evident in the capital today. The iconic Torre de Belém, a sculpted watchtower guarding the Port of Lisbon from the early 16th century, stands as a testament to this era. Yet, even more striking is the imposing Hieronymites Monastery, a 300-metre-long marvel built in the unique Manueline style. Funded by a 5% tax on the spice trade, which then accounted for 20% of Portugal's international commerce, the monastery's construction is estimated to have consumed 1% of global trade profits at its peak. The result is a Gothic structure softened by nautical and oriental motifs, adorned with an abundance of sculptural decorations. This period of prosperity owes much to the county's legendary seafarers, especially Vasco da Gama, the man who discovered the sea route to India. In Belém, a monument in his honour, shaped like a caravel, stands as a lasting tribute to his contribution.

I enjoy lunch at the 5 Oceanos restaurant, situated on the Tagus River in the Alcântara district, with a latter-day Vasco who recently married

Dym to kulinarna harmonia i wyjątkowe miejsce dla miłośników niezapomnianych doznań. Wyrafinowane smaki, niepowtarzalna atmosfera i relaks przy aromatycznej fajce wodnej sprawiają, że każda chwila nabiera niepowtarzalnego charakteru.

DYM is a culinary harmony and a unique destination for those who seek unforgettable experiences. Refined flavors, a one-of-a-kind atmosphere, and relaxation with an aromatic hookah make every moment truly special.

DYM
Restauracja w Elektrowni Powiśle
ul. Dobra 42,
00-312 Warszawa
+48 786 647 841
Rezerwacje@dym-warsaw.com

matycznie. Zamawiam dorsza, czyli bacalhau. Wymieniamy się uwagami na temat podobieństw naszych narodów (według mnie jest to głównie tęsknota za utraconą przed wiekami wielkością). Potem rozmowa schodzi na kulinaria, w tym oczywiście dorsza, bo...

DORSZ TO NASZA RELIGIA

Słyszę od Vasco, który tłumaczy, że w jego kraju mają mnóstwo lokalnych przepisów, a ja zdążyłem się już przekonać, że wcale nie przesadza. Je się go tutaj wszędzie, przyrządzanego na setkę sposobów (według niektórych na ponad trzy i pół setki, czyli po jednym na każdy dzień roku). Dorsz umożliwił Portugalczykom dalekie morskie wyprawy – solony i wysuszony przetrzymywał miesiące w stanie nadającym się do konsumpcji. XX-wieczny dyktator António de Oliveira Salazar promował tanią rybę dla wszystkich i wspierał sektor rybołówstwa, wysyłając flotę portugalskich rybaków na północ, do brzegów Kanady. Rybacy byli dlań trochę jak górnicy dla Edwarda Gierka. Dorsz tak się zapisał w historii kraju, że przy głównym placu stolicy – Praça do Comércio – Portugalczycy zorganizowali multimedialne muzeum zwane Centrum Interpretacyjnym Historii Dorsza. Można się tam przyjrzeć temu zaskakującemu związkowi, a nawet wejść do małej wioskowej łódki i poczuć ziąb i sztormowe kołysanie fal.

I żeby już trzymać się wody – przeniesmy się w inny obszar miasta – do oceanarium, gdzie ryby służą do kontemplacji. W Parku Narodów, na terenach wystawy Expo '98, urządzono w miniaturze prawdziwy wszechocean i jego strefy: Atlantycką, Pacyfik, Ocean Indyjski i Antarktyczny. W większych i małych zaułkach dookoła gigantycznego głównego zbiornika wodnego (5 tys. m³ morskiej wody), spacerując na dwóch poziomach, można zobaczyć, co płaszczka ma pod płaszczem, albo zadumać się nad kaprysmi ewolucji, która sprawiła, że ogromnemu samogłowowi poza głową praktycznie nic nie rośnie.

Powyżej: Futurystyczny, zaprojektowany przez hiszpańskiego architekta Santiaga Calatravę dworzec kolejowy Lisboa Oriente.

Above: The futuristic Lisboa Oriente railway station, designed by Spanish architect Santiago Calatrava, is a striking architectural landmark.

Poniżej: Z rooftop baru Rio Maravilha świetnie widać most 25 Kwietnia.

Below: From the rooftop bar Rio Maravilha, you can enjoy stunning views of the 25th of April Bridge.

a Polish woman. The restaurant occupies the site of the former port, at the foot of the 25th of April Bridge, which, though slightly smaller, bears a striking resemblance to San Francisco's Golden Gate. It's a bit noisy, a bit windy, and a bit industrial, but above all, it's atmospheric. I order cod. We exchange thoughts on the similarities between our nations (in my view, it's primarily a shared longing for the lost grandeur of centuries past). The conversation eventually shifts to food, particularly cod, of course, because...

COD IS OUR RELIGION

Vasco explains that Portugal boasts countless local recipes for cod, and I believe him. Cod is a culinary cornerstone here, prepared in hundreds of ways (some claim there is one for every day of the year). This fish played a pivotal role in Portugal's history, enabling long sea voyages. Salted and dried, it could last for months, making it ideal for extended journeys. In the 20th century, dictator António de Oliveira Salazar promoted cod as an affordable food for all, supporting the fishing industry by dispatching a fleet of Portuguese fishermen to the shores of Canada. In a way, Salazar saw fishermen as a crucial segment of society, much as Edward Gierek viewed miners. Cod holds such an essential place in the country's history that the Portuguese have established a multimedia museum called the Cod History Interpretation Centre, located in the capital's main square, Praça do Comércio. There, visitors can delve deeper into this fascinating relationship, even stepping into a small rowing boat to experience the cold and stormy roll of the waves.

While on the subject of water, let's proceed to another Lisbon attraction. The impressive Oceanarium is a place where fish are a source of contemplation. A miniature version of the Atlantic, Pacific,

ORLEN

Największe w historii inwestycje w polską energię – to nowa strategia ORLENu. Zwiększymy wydobycie gazu, zbudujemy cztery morskie farmy wiatrowe, dwie małe elektrownie jądrowe i zmodernizujemy produkcję paliw. **Nasza gospodarka po raz pierwszy w historii stanie się niezależna energetycznie.** Będziemy bezpieczni, konkurencyjni i nowocześni.

Zaczęliśmy dekadę energii jutra.

Energia jutra zaczyna się dziś

BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE \ GAZ I ODNAWIALNE ŹRÓDŁA \ ATOM

Trzeba oddać temu miejscu, że doskonale pokazuje ekosystem i jego ząbniąjące się elementy. Po dniu spędzonym z kilkorgiem przyjaciół nad Tagiem ruszamy w górę miasta, do Alfamy, jego klimatycznej najstarszej dzielnicy. Spacerując o zmierzchu, mijamy lokale, które zapraszają na wieczory z muzyką fado. Mówią, że...

DUCH PORTUGALII

Według niektórych jego rytm to fale uderzające o burtę statku, a rzewność wyraża tęsknotę żeglarzy. Źródła fado nie są jasne. Pewne jest tylko, że te nostalgiczne pieśni wykonywane z charakterystyczną artykulacją rodziły się w XIX w. w kręgach lisbońskiego półświatka. Trochę jak folklor warszawskiego Czerniakowa. Właściwie dopiero po II wojnie światowej dzięki propagandowym zabiegom reżimu Salazara, a przede wszystkim dzięki słynnej wykonawczyni Amalii Rodrigues, fado stało się gatunkiem narodowym, marką, symbolem kraju. Dzisiaj w wielu lokalach starej Lizbony fadistas występują głównie dla turystów.

My wrażeń muzycznych nie szukamy. Ktoś zaproponował, byśmy przysiedli gdzieś na chwilę wytchnienia przy kieliszku wina, co też robimy w pierwszej knajpce, jaka pojawia się na naszej drodze. Zagadawszy się trochę, już zbieramy się do opuszczenia lokalu, który zaczął się dziwnie zagęszczać, gdy od strony zaplecza na salę wchodzi trzech panów. Po chwili jeden z nich rozpoczyna charakterystyczny gardłowy śpiew. – Skoro fado samo do nas przyszło, to może jednak zostaniemy? – proponuje koleżanka. Czemu nie? Zamawiamy więc kolejne wina i przekąski. I spędzamy tam następne trzy godziny.

Może fado jest już pozbawione XIX-wiecznego autentyzmu, ale wciąż coś w sobie ma. A gdzie można się o tym przekonać lepiej niż w jakiejś knajpce Alfamy? ■

W lisbońskiej dzielnicy Belém znajdziemy XVI-wieczną perelkę stylu manuelińskiego, czyli klasztor Hieronimitów.

In Lisbon's Belém district, you'll find a 16th-century gem of Manueline architecture: the Hieronymites Monastery.

Indian, and Antarctic Oceans has been created on the site Expo '98 in the Park of Nations. In the spacious alleys surrounding the gigantic main reservoir (which holds 5,000 m³ of seawater), you can walk through two levels, observing the graceful movements of stingrays and marvelling at their underbellies, or ponder the quirks of evolution, such as how the giant sunfish seems to grow only a head, leaving the rest of its body barren. This place deserves credit for beautifully showcasing the intricate ecosystem and how its elements interconnect. After a day spent with friends on the Tagus, we head up to Alfama, the city's atmospheric oldest district. Walking through it at dusk, we pass places that invite us to linger and enjoy an evening of fado music. They say that...

SPIRIT OF PORTUGAL

Some say its rhythm is like the waves crashing against the side of a ship, and its sentimentality expresses the longing of sailors. The origins of fado are unclear, but one thing is certain: these nostalgic songs, performed with their characteristic articulation, were born in the underbelly of Lisbon during the 19th century. It's a bit like the folklore of Warsaw's Czerniaków. In fact, it wasn't until after World War II, through the propaganda efforts of the Salazar regime and, most notably, the legendary performer Amália Rodrigues, that fado became a national genre—an emblem of the country. Today, in many venues throughout old Lisbon, fadistas perform mainly for tourists. We're not seeking out a musical experience, but when a friend suggests we take a pit stop and enjoy a glass of wine, we drop into the first pub we come across. After chatting for a while, we're ready to leave, but the place has begun to fill up in an unusual way. Then, three gentlemen enter from the back. After a brief pause, one of them starts singing in a characteristic, throaty voice. "Since fado has come to us, why not stay?" suggests a friend. So, we order more wine and snacks and settle in. Though fado may no longer be the authentic 19th-century version, it still has something timeless about it. And where better to experience that than in a humble pub in Alfama? ■

Połączenia
Connections

WAW

WARSZAWA

→

LIS

LIZBONA

Sprawdź
Check

LOT.COM

THE BRITISH SCHOOL
WARSAW
A NORD ANGLIA EDUCATION SCHOOL

CREATE YOUR

FUTURE

Discover Warsaw's top
international school

JOHN BRETT
SCHOOL PRINCIPAL

The purpose of education is to prepare young people for the future.

Our school is helping students develop the skills and capacities they will need to thrive in that future, whatever it holds.

thebritishschool.pl

ENQUIRE NOW

Muzeum Archeologiczne oraz gmach sądu. W wybudowanej przy brzegu rzeki Wardar replice statku mieści się 4-gwiazdkowy hotel.

The Archaeological Museum and the courthouse are notable landmarks, while a 4-star hotel is housed in a replica of a ship, located on the banks of the Vardar River.

Moje Skopje

MY SKOPJE

Stolica Macedonii Północnej to miasto, które w ciągu ostatnich 15 lat całkowicie się zmieniło. Dziś jest niezwykle przykładową architekturą narodową.

The capital of North Macedonia has undergone a remarkable transformation over the past 15 years. Today, it stands as an extraordinary example of national architecture.

poleca | recommends
Wiktoria Liberda

stewardesa | flight attendant

Od 2 lat pracuję w PLL LOT. Uwielbiam poznawać nowych ludzi i kultury, a podróże są moim największym hobby. Cieszę się, że mogę połączyć te zainteresowania z moimi obowiązkami zawodowymi, zapewniając pasażerom komfort i bezpieczeństwo.

I have been working at PLL LOT for two years. I love meeting new people and experiencing different cultures, and traveling is my greatest passion. I'm grateful that I can combine these interests with my professional responsibilities, ensuring comfort and safety for passengers.

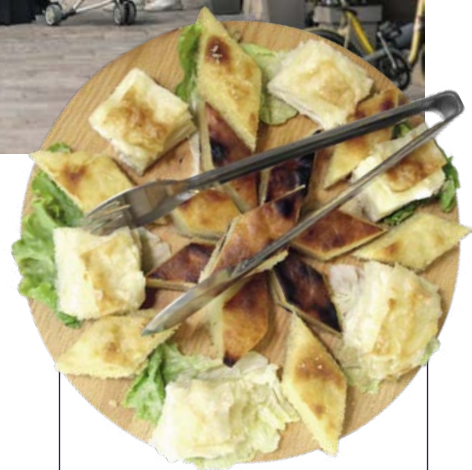
BAZAR CZY MUZEUM?

BAZAAR OR MUSEUM?

Stary Bazar w Skopje (powyżej) to jeden z najstarszych tego typu obiektów na całym Bałkanach. Każdy, kto chce poczuć tradycyjny klimat miasta sprzed lat, powinien tu zajrzeć. W najbliższej okolicy stoją też najstarsze zabytki, m.in. meczet Mustafy Paszy i twierdza Skopsko Kale. The Old Bazaar in Skopje (above) is one of the oldest of its kind in the Balkans. Anyone wanting to experience the traditional atmosphere of the city from years ago should visit it. The oldest monuments are also nearby, including the Mustafa Pasha Mosque and the Skopsko Kale Fortress.

Początki Starego Bazaru sięgają XII w. W 1983 r. powstało muzeum mu poświęcone.

The origins of the Old Bazaar date back to the 12th century. In 1983, a museum dedicated to its history was established.

ARCYDZIEŁO Z CZTERECH SKŁADNIKÓW

MASTERPIECE OF FOUR INGREDIENTS

Mąka, woda, sól i olej – tylko tyle potrzeba, by przygotować macedoński placek gjomeze. Ale to niełatwa sztuka.

Ciasto musi się składać z wielu cieniutkich warstw, a pieczenie odbywa się na rozżarzonych węglach.

Flour, water, salt, and oil – that's all you need to make the Macedonian cake gjomeze. But it's no easy feat. The dough must be rolled into thin layers, and it's baked over hot coals.

NIEZWYKŁA CERKIEW

EXTRAORDINARY ORTHODOX CHURCH

Jeden z zabytków położonych tuż obok Starego Bazaru to cerkiew Wniebowstąpienia Pańskiego. Niepozorny kamienny budynek z XVI w. kryje zjawiskowe wnętrze z misternie rzeźbionym drewnianym ikonostasem (na zdj. obok).

One of the monuments located right next to the Old Bazaar is the Church of the Ascension of the Lord. This unassuming 16th-century stone building houses a remarkable interior, featuring an intricately carved wooden iconostasis (pictured).

m7

APARTAMENTY

WIELKOMIEJSKI STYL
BOGATA HISTORIA
WIDOK NA PARK

m7apartamenty.pl
+48 22 120 23 73

CZYM JEST KAFEANA?

WHAT IS A KAFEANA?

Za tą nazwą powinni się rozglądać miłośnicy kawy. Kafeana to tradycyjny lokal serwujący kawę i inne napoje oraz niewielkie przekąski. Macedończycy uwielbiają kawę i najczęściej piją ją bardzo mocną, przygotowywaną w tygielku. Miłośnicy cappuccino czy frappé także bez trudu znajdą w Skopje lokal dla siebie.

Coffee lovers should definitely seek out this name. A kafeana is a traditional establishment that serves coffee, other beverages, and small snacks. Macedonians have a deep love for coffee, usually enjoying it very strong and brewed in a pot. For those who prefer cappuccinos or frappés, there are also plenty of places to satisfy those cravings.

SKOPJE 2014 SKOPJE 2014

Tak brzmi nazwa wielkiego projektu architektonicznego, który zmienił oblicze stolicy Macedonii Północnej. W latach 2010–2014 wybudowano w Skopje ponad 20 budynków użyteczności publicznej i 50 pomników oraz fontann. Powstały m.in. neoklasycystyczne muzea, filharmonia, teatr, budynki ministerstw i sądów oraz ratusz. W 1963 r. miasto zostało dotknięte trzęsieniem ziemi, a w jego odbudowie pomagali polscy architekci.

This is the name of a large architectural project that transformed the capital of North Macedonia. Between 2010 and 2014, over 20 public buildings and 50 monuments and fountains were constructed in Skopje. Among the new structures were neoclassical museums, a philharmonic hall, a theater, ministry and court buildings, and a city hall. In 1963, the city was struck by a devastating earthquake, and Polish architects played a key role in its reconstruction.

POD OKIEM WOJOWNIKA

UNDER THE WATCHFUL EYE OF A WARRIOR

Skopje to miasto, którego historia sięga starożytności. Nawiązuje do niej 12-metrowy pomnik Wojownik na Koniu górujący nad placem Macedońskim, największym w mieście. Przedstawia Aleksandra Wielkiego i został odsłonięty w 2011 r. Jego autorką jest rzeźbiarka Valentina Stefanovska.

Skopje is a city with a history that dates back to antiquity. It is symbolized by the 12-meter-tall Warrior on Horseback monument, which towers over Macedonia Square, the largest square in the city. Unveiled in 2011, the monument depicts Alexander the Great and was created by sculptor Valentina Stefanovska.

say hello

ThinkPhone²⁵ by Motorola

Niezawodny, odporny na cyberzagrożenia i zawsze pod ręką, aby budować jeszcze lepszy biznes – taki jest nowy ThinkPhone²⁵.

Pewność jutra i niezawodność są w biznesie kluczowe, a wszystkie urządzenia muszą pracować jak części dobrze naoliwionej maszyny. Także smartfony, które przestały służyć tylko do dzwonienia i są codziennym narzędziem pracy. Dlatego nowego ThinkPhone²⁵ zaprojektowaliśmy tak, aby służył Ci w 100% przez 100% czasu jaki poświęcasz na pracę. Aramidowa obudowa posiada **certyfikaty IP68 oraz MIL-STD-810H**, samo urządzenie jest częścią ekosystemu przydatnego w efektywnym prowadzeniu biznesu.

Funkcjonalność i bezpieczeństwo

ThinkPhone²⁵ to więcej niż pierwszy lepszy smartfon z oferty dla firm. Skupiliśmy się w nim na integracji kluczowych rozwiązań sprzętowych z usługami, tworząc odporną na zagrożenia, ale jednocześnie elastyczną platformę telekomunikacyjną. Dzięki **Smart Connect** błyskawicznie połączysz ThinkPhone²⁵ ze swoim laptopem z Windows, współdzieląc ekran i przysyłając pliki jednym gestem. **Kamerę 4K** wykorzystasz do prowadzenia szkoleń lub prezentacji. **Izolowany sprzętowy moduł bezpieczeństwa** pozwoli ochronić wrażliwe dane, a platforma **ThinkShield For Mobile** idealnie sprawdzi się w środowisku pracy wymagającym wsparcia ze strony działu IT.

Oferta skrojona dla każdego biznesu

ThinkPhone²⁵ wraz z pakietem Business Edition jest odpowiedzią na potrzeby firm, które oczekują od smartfonów niezawodności na każdym kroku. W standardzie otrzymasz kompletny zestaw sprzedażowy (ładowarkę, etui, ochronę ekranu i zestaw słuchawkowy) oraz rozszerzoną do 36 miesięcy gwarancję. Eksperti firmy Motorola pomogą w doborze oferty – możesz wybrać m.in. nasze autorskie rozwiązanie MDM, szeroki zakres personalizacji ThinkPhone²⁵, narzędzia do zaawansowanej kontroli oraz szerokie wsparcie assistance.

Reliable, cyberattack-proof, and always at the ready to build an even better business - that's what the new ThinkPhone²⁵ is all about.

Certainty about tomorrow and reliability are key in business, and all devices have to run like parts of a well-oiled machine. This includes smartphones, which have evolved beyond just calling tools to become essential everyday work instruments. That's why we designed the new ThinkPhone²⁵ to work for you at 100% for 100% of the time you dedicate to your business. Its aramid body is **IP68 and MIL-STD-810H certified**, and the device itself is part of an ecosystem that helps you run your business smoothly.

Functionality and Security

The ThinkPhone²⁵ is more than just another business smartphone. We've focused on integrating key hardware solutions with services to build a resilient yet flexible telecom platform. **Smart Connect** creates an instant link between your ThinkPhone²⁵ and your Windows notebook so you can seamlessly share your screen and transfer files with a single gesture. Use the **4K camera** to conduct a training session or a presentation. The **isolated hardware security module** helps protect sensitive data, and the **ThinkShield for Mobile** platform is ideal for environments that require IT support.

Tailored for every business

The ThinkPhone²⁵ paired with the Business Edition bundle addresses the needs of companies that require reliability every step of the way. The standard option includes the complete sales bundle (a charger, case, screen protector, and headset) as well as an extended 36-month warranty. Motorola experts will help you choose the best additions like our proprietary MDM solution, a wide range of ThinkPhone²⁵ customizations, advanced control tools, and extensive assistance.

Zeskanuj
i dowiedz się więcej

Jezioro Moraine w Parku Narodowym Banff. Znajdziemy je w zachodniej Kanadzie, w prowincji Alberta.

Moraine Lake, located in Banff National Park, is in western Canada, in the province of Alberta.

TU RZĄDZI NATURA

WHERE NATURE RULES

Zjawiskowe kaniony i formacje skalne, rozległe lasy, turkusowe jeziora, tysiące wysp, rzeki i wodospady. Wielbiciele dziewiczej przyrody powinni wpisać Kanadę w plan najbliższych wypraw.

Phenomenal canyons and rock formations, vast forests, turquoise lakes, thousands of islands, rivers, and waterfalls – lovers of untouched nature should include Canada in their upcoming expedition plans.

Powyżej: Badlandy ze zjawiskowymi formacjami skalnymi i kanionami w okolicach miasteczka Drumheller, w prowincji Alberta.
Above: The Badlands, with their spectacular rock formations and canyons, are located near the town of Drumheller, Alberta.

Po lewej: Słynne jezioro bezodpływowe Spotted położone niedaleko miejscowości Osoyoos w Kolumbii Brytyjskiej w Kanadzie.
Left: The famous Spotted Lake, located near Osoyoos in British Columbia, Canada.

Zachodnie wybrzeże wyspy
Vancouver, w prowincji Kolumbia
Brytyjska, na Oceanie Spokojnym.
Golden Hinde to jej najwyższy szczyt.
The west coast of Vancouver Island,
in the province of British Columbia,
lies along the Pacific Ocean.
Its highest peak is Golden Hinde.

Powyżej: Wodospad Niagara na granicy Kanady i USA. Nocą jest podświetlany (ok. 125 km od Toronto).

Above: Niagara Falls, located on the border of Canada and the USA and approximately 125 km from Toronto, is illuminated at night.

Po lewej: Górna część rzeki Jukon płynie przez kanadyjskie terytorium o tej samej nazwie.

Left: The upper part of the Yukon River flows through the Canadian territory of the same name.

Lodowiec Tupermit w przełęczy Akshayuk. Znajduje się w Parku Narodowym Auyuittuq (północno-wschodnia część wyspy Ziemia Baffina w terytorium Nunavut).

Tuppermit Glacier, located in Akshayuk Pass, is found in Auyuittuq National Park in the northeastern part of Baffin Island, Nunavut.

Połączenia
Connections

WAW → **YYZ**
WARSZAWA TORONTO

Sprawdź
Check

LOT.COM

Bruksela

BRUSSELS

To tu bije serce Europy. Jednak stolica Belgii to też idealne na spacery parki, architektoniczne perełki, urocza starówka i cała masa świetnych galerii sztuki oraz muzeów.

This is where the heart of Europe beats. Belgium's capital boasts beautiful parks perfect for leisurely walks, architectural gems, a charming old town, and a wealth of exceptional art galleries and museums.

tekst | by **MARIANNA KUCHARSKA**

POBIEGAMY? SHALL WE GO FOR A RUN?

Poranne życie Brukseli zaczyna się właśnie tu – w Cinquantenaire, czyli jednym z największych brukselskich parków. Mnóstwo biegaczy dookoła jest dobrą motywacją, by do nich dołączyć. I przy okazji nacieszyć oczy fontannami, kamiennymi rzeźbami, a przede wszystkim dumnym łukiem Triumfalnym, który stanął w 1905 r. z okazji 75-lecia niepodległości kraju. Sfinansował go ówczesny król Belgów – Leopold II. Oprócz kilku hektarów trawy, klonów, kasztanowców czy jesionów znajdziecie w parku także największy meczet w Brukseli i Muzeum Motoryzacji.

Brussels' morning life begins right here – in the Cinquantenaire, one of the city's largest parks. The sight of joggers is a great motivation to join in. While you're there, take in the beauty of the fountains, stone sculptures, and, most notably, the grand triumphal arch, erected in 1905 to celebrate the 75th anniversary of Belgium's independence. It was funded by the then King Leopold II. Beyond the expansive lawns, lined with maples, chestnut trees, and ashes, you'll also find Brussels' largest mosque and the Automotive Museum nestled within the park.

ELEGANCKO

CHIC AND STYLISH

Luksusowe butiki z biżuterią czy galanterią skórzaną, wykwintne restauracje, urocze kawiarnie i cukiernie z pralinami – w XIX-wiecznej Galerii św. Huberta utrzymanej w stylu włoskiego renesansu warto spędzić dłuższą chwilę.

Brussels offers luxurious boutiques featuring jewelry and leather goods, exquisite restaurants, and charming cafés and confectioneries filled with pralines. Take some time to explore the 19th-century Galleria San Hubert, a stunning arcade decorated in the Italian Renaissance style.

Warto wiedzieć / Worth knowing

KONIEC Z E-PAPIEROSAMI NO MORE E-CIGARETTES

Na brukselskiej Nieuwstraat czuć aromaty czekolady i frytek, ale od początku roku nie czuć już słodkawego zapachu e-papierosów. Belgia, jako pierwsza w UE, zdelegalizowała jednorazowe e-papierosy.

Te masowo trafiają do UE z Chin.

WHO mówi już o epidemii:

e-papierosów próbował co trzeci 15-latek. Według belgijskiego resortu zdrowia po używkę smakującą owocami i słodyczami sięgają coraz młodsi, dlatego Belgia zdecydowała się wyrzucić ją z kraju.

Być może to dobry moment, by także Polska zdobyła się na ten krok. Według badań CBOS aż 7 na 10 uczniów polskich szkół po raz pierwszy w życiu spróbowało nikotyny, używając e-papierosa. WHO podaje, że polskie nastolatki są jednymi z najczęściej wapujących e-papierosy w Europie.

The aromas of chocolate and fries fill the air on Brussels' Nieuwstraat, but since the beginning of the year, the sweet scent of e-cigarettes has disappeared. Belgium became the first country in the EU to outlaw disposable e-cigarettes, which have flooded the market from China. The World Health Organization (WHO) has already called it an epidemic:

one in three 15-year-olds have tried e-cigarettes. According to Belgium's Ministry of Health, an increasing number of young people are using these fruit and candy-flavoured substances, prompting the country to impose the ban. Perhaps it's time for Poland to take a similar step.

According to CBOS research, seven out of ten students in Polish schools have tried nicotine for the first time using an e-cigarette. WHO reports that Polish teenagers are among the most frequent e-cigarette users in Europe.

DUSZA MIASTA THE SOUL OF THE CITY

We wczesnym średniowieczu Wielki Plac w Brukseli (na zdj. na poprzedniej stronie) był po prostu targiem. Kiedy w XV w. zbudowano tu ratusz i przylegające do niego kamienice, stał się sercem miasta. Ratusz zwieńczony jest strzelistą, wysoką na 97 m wieżą, na której szczyt prowadzi 420 schodów. Zdobi ją połączony posąg patrona Brukseli, św. Michała walczącego z diabłem. Od placu (wpisany na UNESCO) odchodzą kameralne uliczki z restauracjami (na zdj. powyżej).

In the early Middle Ages, the Grand Place in Brussels (pictured on the previous page) was simply a market square. However, with the construction of the town hall and adjacent townhouses in the 15th century, it became the heart of the city. The town hall is crowned by a 97-meter-high, slender tower with 420 steps leading to the top. At its peak stands a gilded statue of St. Michael, the patron saint of Brussels, depicted in battle with the devil. The square, a UNESCO World Heritage site, is surrounded by charming streets lined with restaurants (pictured above).

BELGIJSKI RARYTAS BELGIAN DELICACY

Pierwsze zapiski o nich pochodzą z XV w., smaży się je dwa razy, w różnych temperaturach. Dzięki temu belgijskie frytki mają chrupiącą skórkę i miękkie delikatne wnętrze.

Gdzie serwują najlepsze? Oczywiście na placu Flagey.

The first records of frites date back to the 15th century. They are fried twice at different temperatures, which is why Belgian fries have a crispy crust and a soft, delicate interior. Where are the best ones served? Of course, at Flagey Square.

SŁODKO-GORZKO BITTERSWEET

Belgowie wiedzą, jak osłodzić sobie życie. Centrum Brukseli aż roi się od niewielkich sklepików z słodko-gorzki pralinami, kakaowymi truflami, czekoladkami, które są tak delikatne, że na skosztowaniu jednej nigdy się nie kończy.

Moje ulubione to te od Pierre'a Marcoliniego.

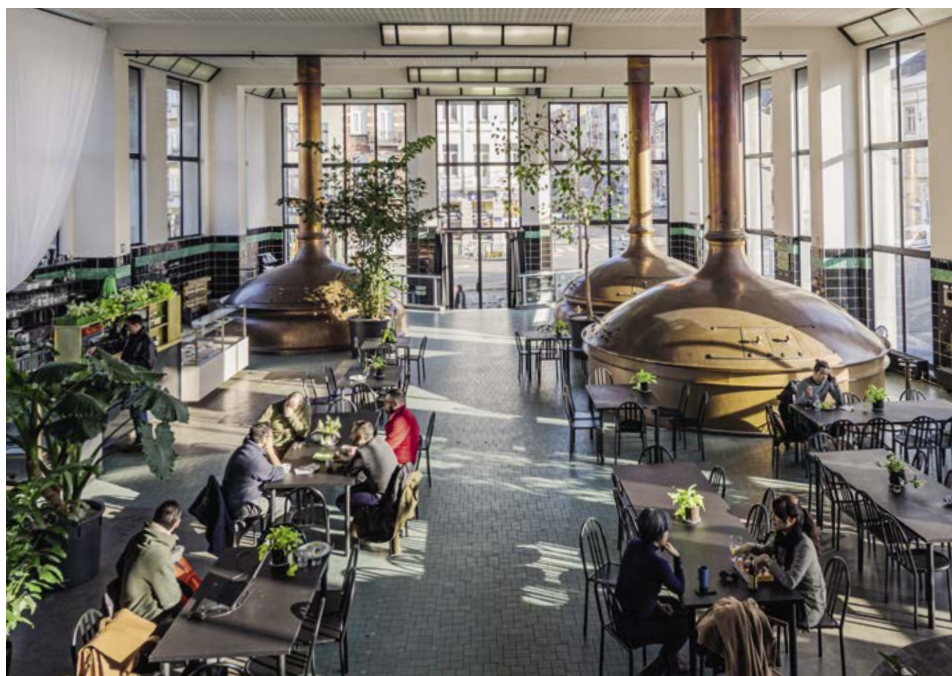
Belgians certainly know how to sweeten their lives. The center of Brussels is brimming with small shops offering bittersweet pralines, cocoa truffles, and chocolates so delicate that you can never stop at just one. My personal favourites are those from Pierre Marcolini.

Spróbuj
Taste it

CENTRUM SZTUK CENTRE OF ART

Prace Bruegla, Rubensa, Boscha, Gauguina, Matisse'a, Dalego i wielu innych zobaczycie w Muzeum Sztuki Dawnej (jednym z czterech należących do Królewskich Muzeów Sztuk Pięknych). A że Bruksela lubi muzea i właściwie każda dzielnica ma jakieś, jest w czym wybierać. Polecam też zajrzeć do Centrum Sztuki Współczesnej Wiels (wnętrze tego modernistycznego budynku na zdj. poniżej). Właśnie trwa tu wystawa dzieł brazylijskiego artysty Paula Nazaretha.

At the Oldmasters Museum of Ancient Art (one of the six Royal Museums of Fine Arts), you can admire works by Bruegel, Rubens, Bosch, Gauguin, Matisse, Dalí, and many others. Brussels is a city that loves its museums, and nearly every district boasts one, offering plenty to explore. I also recommend visiting the Wiels Centre for Contemporary Art, which opened in 2007. The interior of this modernist building is shown in the photo below.

Bruksela wbrew pozorom kocha się bawić. Z hucznych imprez plenerowych znana jest dzielnica Laeken. Zwłaszcza latem w okolicach Atomium, Bruparc, Brussels Expo organizowane są festiwale sztuki, koncerty i spektakle plenerowe.

Brussels, despite its calm appearance, knows how to party. The Laeken district is famous for its lively outdoor events. Especially in summer, art festivals, concerts, and performances are held in the areas around the Atomium, Bruparc, and Brussels Expo.

Połączenia
Connections

WAW → **BRU**
WARSZAWA BRUKSELA

Sprawdź
Check

LOT.COM

PREZYDENCJA POLSKI W UNII EUROPEJSKIEJ KORZYŚCI DLA PODRÓŻUJĄCYCH

1 stycznia 2025 r. Polska objęła prezydencję w Radzie UE i przez pół roku będzie przewodniczyć posiedzeniom Rady złożonej z ministrów 27 państw członkowskich. Zadaniem prezydencji jest proponowanie rozwiązań i szukanie kompromisów dla całej wspólnoty. Członkostwo w UE wpłynęło na życie już kilku pokoleń Polek i Polaków. Dane mówią same za siebie: bezrobocie spadło do poziomu najniższego w Europie, polska gospodarka urosła dwukrotnie. Za każdą złotówkę wpłaconą do unijnego budżetu otrzymaliśmy 3 złote. Ale integracja europejska to także wzmocnienie wartości takich jak: demokracja, rządy prawa czy silniejsze powiązanie z Zachodem i jego instytucjami. Oto kolejne korzyści wynikające z członkostwa:

WOLNOŚĆ PRZEMIESZCZANIA SIĘ PO UE

Dzięki wejściu do strefy Schengen (29 państw) możemy podróżować bez paszportu po Europie.

STAŁY KONTAKT BEZ OGRANICZEŃ

Unijne rozporządzenie pozwoliło na korzystanie z połączeń telefonicznych w całej UE tak samo jak w Polsce, bez dodatkowych opłat. A od końca 2024 r. telefony komórkowe, tablety i aparaty fotograficzne sprzedawane w UE muszą być wyposażone w port USB typu C. W 2026 r. UE obejmie tym wymogiem też laptopy.

ZDROWIE I BEZPIECZEŃSTWO

W razie potrzeby wezwania karetki lub nagłej pomocy w każdym miejscu UE możemy bezpłatnie zadzwonić na ogólnounijny numer alarmowy 112. Dzięki wydawanej bezpłatnie Europejskiej Karcie Ubezpieczenia Zdrowotnego (EKUZ) możemy się bezpiecznie poruszać po całym obszarze Unii: EKUZ uprawnia do wszystkich świadczeń zdrowotnych za granicą. Ponadto obywatele UE potrzebujący pomocy poza Unią mogą się zwrócić do ambasady lub konsulatu dowolnego państwa członkowskiego w takich sprawach jak wypadek czy utrata paszportu.

OCHRONA KONSUMENTÓW

Dzięki członkostwu w UE możemy swobodnie przewozić do Polski kupione podczas podróży produkty bez dodatkowych podatków czy celi.

BEZTROSKI URLOP Z PUPILEM

Prawo UE gwarantuje nam ochronę w przypadku upadłości biura podróży czy niezgodności usługi z umową. Organizator imprezy urlopowej ma obowiązek zapewnić jej uczestnikom powrót do domu, nawet kiedy ogłosi upadłość. A przepisy prawa UE umożliwiają zabranie ze sobą na urlop zwierząt domowych.

POLISH PRESIDENCY OF THE COUNCIL OF THE EU ADVANTAGES FOR TRAVELLERS

On 1 January 2025, Poland took over the presidency of the EU Council and will chair the Council's meetings for the next six months. The Council consists of ministers from the 27 Member States, and the presidency's role is to propose solutions and seek compromises for the entire community. Poland's membership in the EU has had a profound impact on several generations. The results speak for themselves: unemployment has fallen to the lowest level in Europe, and the Polish economy has doubled. For every zloty paid into the EU budget, Poland has received 3 zlotys in return. But European integration also strengthens key values such as democracy, the rule of law, and a deeper connection with the West and its institutions. Here are some additional benefits of EU membership:

FREEDOM OF MOVEMENT WITHIN THE EU

Thanks to Poland's membership in the Schengen Area (which includes 29 countries), we can travel across Europe without the need for a passport.

CONSTANT CONTACT WITHOUT RESTRICTIONS

EU regulations have made it possible to use mobile phones across the EU without incurring additional charges. Furthermore, starting from the end of 2024, all mobile

phones, tablets, and cameras sold in the EU must be equipped with a USB Type-C port. In 2026, this requirement will be extended to laptops as well.

HEALTH AND SAFETY

If you need to call an ambulance or urgent help anywhere in the EU, you can dial the EU-wide emergency number, 112, free of charge. Thanks to the European Health Insurance Card (EHIC), we can travel safely throughout the Union, as the card entitles you to receive health benefits while abroad. Additionally, EU citizens in need of assistance outside the Union can contact the embassy or consulate of any Member State for help with issues such as accidents or loss of a passport.

CONSUMER PROTECTION

Thanks to EU membership, we can freely bring products purchased during our travels to Poland without incurring additional taxes or customs duties.

CAREFREE VACATION

EU law also provides protection in case a travel agency goes bankrupt or if services do not meet the terms of the contract. The organizer of a vacation package is legally required to ensure that participants can return home, even if the agency goes out of business. Additionally, EU law allows you to take your pets with you on holiday.

CROWNE PLAZA®

AN IHG® HOTEL

WARSAW - The HUB

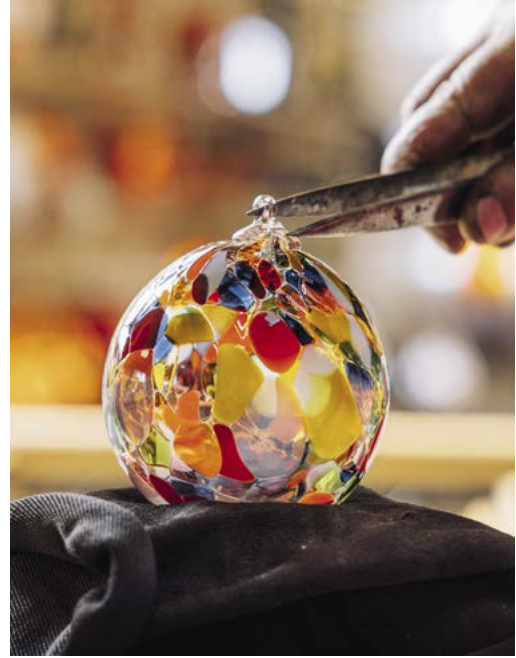
A MODERN HOTEL IN THE HEART OF WARSAW

IHG ONE
REWARDS

Welcome to Warsaw's newly emerging business district. Crowne Plaza® Warsaw- The HUB hotel offers modern accommodation, award - winning conference space and superb food and beverage services.

Join IHG® One Rewards and get instant access to benefits and exclusive Loyalty Member deals at 6000 destinations globally.

cpwarsawthehub.com | +48 22 377 37 37 | ihg.com/one

Zróbmy to razem

Let's Do it Together

A gdyby tak zamiast na walentynkową kolację wybrać się wspólnie na warsztaty? I własnoręcznie wykonać kubki na kawę, kwiaty z krepiny, biżuterię lub perfumy?

What if, instead of going out for a Valentine's Day dinner, we went to a workshop together? We could make our own coffee mugs, crepe paper flowers, jewellery, or perfume!

tekst / by **MARIANNA KUCHARSKA**

USTKA

Nieźle kwiatki

Flower Power

PL Warsztaty z tworzenia kwiatów z krepiny to świetna okazja, by obudzić w sobie kreatywność i spróbować czegoś nowego. Ich celem jest nie tylko rozwijanie zdolności manualnych, ale też nawiązywania kontaktów z innymi osobami o podobnych zainteresowaniach – mówi papierowa florystka Małgosia Matis z pracowni Fiori di Matis, która z pasją dzieli się swoim doświadczeniem i od lat inspirowuje uczestników. Podczas warsztatów kursanci uczą się krok po kroku, jak stworzyć kompozycje kwiatowe z krepiny; fioridimatis.pl.

ENG Workshops on creating flowers from crepe paper offer a wonderful opportunity to awaken your creativity and try something new. These workshops are not only about developing manual skills but also about connecting with others who share similar interests. "During the workshops, participants will learn step by step how to create beautiful flower arrangements from crepe paper," says paper florist Małgosia Matis from the Fiori di Matis studio, who has been passionately sharing her expertise and inspiring participants for years. Visit fioridimatis.pl.

GDYNIA

Gotować każdy może Everyone can cook

PL Podobno przez żołądek do serca. Żeby jednak przygotować coś pysznego dla kogoś bliskiego, wcale nie trzeba mieć drygu, ale należałoby znać kilka podstawowych technik kulinarnych, chociażby jak prawidłowo gotować na parze, piec, blanszować czy zdrowo grillować. Warto też wiedzieć, jak łączyć poszczególne przyprawy i skąd one pochodzą oraz jakiej patelni czy garnka użyć. Tego dowiecie się na warsztatach kulinarnych. Ciekawe zajęcia znajdziecie w Akademii Kulinarnej K5 w Gdyni. – Nauczymy cię wszystkiego, czego potrzebujesz w kuchni, i spędzisz z nami świetny wieczór. Zaimponujesz drugiej połowie, rodzinie oraz przyjaciołom, ale także zrozumiesz, że gotowanie daje wiele radości – tłumaczy założyciel K5, autor książek kulinarnych Kamil Sadkowski. Mówi, że szacunek do produktu i jakości nauczył się podczas pracy z Japończykami; k5.com.pl.

ENG They say the way to a person's heart is through their stomach. However, you don't have to be a masterchef to prepare something delicious for someone close to you—you just need to know a few basic culinary techniques, like how to steam, bake, blanch, or grill healthily. It's also helpful to understand how to combine spices, where they come from, and which pan or pot to use. You can learn all of this at culinary workshops. "At the K5 Culinary Academy in Gdynia, we offer exciting classes where we'll teach you everything you need to know in the kitchen, while ensuring you have a great time. You'll impress your significant other, family, and friends, but you'll also discover that cooking brings a lot of joy," says Kamil Sadkowski, founder of K5 and author of culinary books. He adds that he learned to respect both the product and its quality through his work with the Japanese. Visit k5.com.pl for more information.

„ Na warsztatach kulinarnych dowiesz się, jak zmienić prosty posiłek w prawdziwą ucztę, której przygotowanie będzie frajdą.

During the culinary workshops, you will learn how to transform a simple meal into a true feast, with the preparation process being a pleasurable experience.

REST. BACZEWSKICH
WARSZAWA • LWÓW

Ресторація галицької кухні
БАЧЕВСЬКИХ

Warsaw

Al. Szucha 17,
+48 888 522 668,
www.baczewskich.rest

Lviv

8 Shevska St., Lviv, Ukraine
+380 98 224 44 44,
www.baczewski.com.ua

WROCLAW

Co ty pleciesz?

Weave like a Pro!

PL

Młode pędy wierzby po obróbce, czyli wiklina, była wykorzystywana w plecionkarstwie już ponad 10 tys. lat temu. Wikliniarstwo, jeszcze niedawno zawód zanikający, dzisiaj przeżywa prawdziwy renesans. A jest to związane m.in. z ekologią. Jak samemu zrobić wiklinowy kosz czy ozdoby do ogrodu? Takich plecionych sztuczek nauczycie się na przykład we wrocławskim Odra Centrum. *Dzięki wspólnemu wyplataniu nawiążemy kontakt z naturą i odkryjemy lepszą więź ze sobą samym. Wyplatanie wikliny to element hortiterapii, lekcja cierpliwości, ucieczka od codzienności i forma artystycznego wyrazu* - zachęcają organizatorzy; odracentrum.org.

ENG

Young willow shoots, processed into wicker, have been used in weaving for over 10,000 years. Wickerwork, a profession that was fading until recently, is now experiencing a true renaissance—partly due to ecological reasons. How can you make your own wicker basket or garden decorations? You can learn these weaving techniques at the Odra Centrum in Wrocław. "Through collaborative weaving, we will connect with nature and discover a deeper bond with ourselves. Wicker weaving is an element of hortitherapy, a lesson in patience, an escape from everyday life, and a form of artistic expression," say the organizers. Visit odracentrum.org for more information.

RZESZÓW

Sztuka interpretacji

Art of Interpretation

PL

Ikony to ważna część duchowości Kościoła wschodniego. Są elementem wyposażenia świątyń, ale też domostw. Przedstawiają abstrakcyjne pojęcia, próbując uchwycić świat duchowy językiem obrazu. - Wykonując kopie dawnych ikon, zgłębiam tajniki kompozycji i rysunku. Tworzę też własne interpretacje motywów wschodniej sztuki sakralnej w technice tempery jajecznej. I organizuję warsztaty - opowiada Katarzyna Bieniasz z pracowni Veraicon w Rzeszowie. Zapisujcie się; pracowniaikony.com.

ENG

Icons are an essential part of the spirituality of the Eastern Church. They are found not only in temples but also in homes, representing abstract concepts and attempting to capture the spiritual world through the language of images. "By creating copies of old icons, I explore the secrets of composition and drawing. I also create my own interpretations of Eastern religious art motifs using the egg tempera technique. Additionally, I organize workshops," says Katarzyna Bieniasz from the Veraicon studio in Rzeszów. Sign up at pracowniaikony.com.

POLANICA-ZDRÓJ

Rysy na szkłe

Painting on glass

PL

Jaka jest historia szkła na ziemi kłodzkiej? Czym różniły się od siebie dawne techniki szklarskie, jak wygląda praca hutnika i do czego służą paniki oraz pręty? Wreszcie jak namalować na szkłe najbardziej wymyślne detale? W Manufakturze Szkła „Barbara”, która powstała w miejscu dawnej huty (otwartej w 1956 r.), pokażą, opowiedzą i zarażą swoją pasją. Na miejscu działa też sklep, w którym trudno niczego nie kupić; manufakturabarbara.pl.

ENG

What is the history of glass in the Kłodzko Region? How did old glassmaking techniques differ from one another? What does a glassworker's craft involve, and what are panicles and rods used for? Finally, how can you paint the most inventive details on glass? At the Glass Factory "Barbara," established on the site of the former glassworks (opened in 1956), you'll find answers to all of these questions and catch the glass-making bug yourself. There's also a shop on-site, where you'll have a hard time not buying something special. Visit manufakturabarbara.pl.

SUDEA

Apartamenty premium
12 minut od wrocławskiego Rynku

RABAT ZIMOWY

1000 zł

NA KAŻDY M²

OKRE

T: 662 782 020

SUDEA.PL

POZNAŃ

Pierścionek czy zapach Ring or Fragrance

PL

Bransoletka, kolczyki, naszyjnik, pierścionek – a gdyby tak wykonać je drugiej osobie własnoręcznie? –

Warsztaty artystyczne z tworzenia kwiatowej biżuterii z żywicy epoksydowej są idealną okazją, aby połączyć szacunek do natury i zamiłowanie sztuki – mówi Gaja Gąsecka, która prowadzi takie zajęcia w poznańskiej Akademii Kreatywności Tondo. Podczas trzygodzinnego kursu nauczycie się m.in. pracy z żywicą, technik jej barwienia i utwardzania czy używania form silikonowych. Nie przepadać za biżuterią, ale używacie perfum? Do eksperymentowania z aromatami i odkrywania tajników tworzenia kompozycji zapachowych odzwierciedlających indywidualność zachęca Zuzanna Kopankiewicz. – Po zajęciach wrócisz do domu z kilkoma własnoręcznie skomponowanymi perfumami, które będziesz mógł/mogła nosić na sobie lub podarować komuś bliskiemu; tondoakademia.pl. ■

ENG

Bracelet, earrings, necklace, ring – what if you made them yourself, as a gift for someone special? "Ar-

tistic workshops on creating floral jewellery from epoxy resin are a perfect opportunity to combine a respect for nature with a love of art," says Gaja Gąsecka, who leads such classes at the Tondo Academy of Creativity in Poznań. During the three-hour course, you will learn how to work with resin, techniques for colouring and hardening it, and how to use silicone molds. Not a fan of jewellery, but love perfume? Zuzanna Kopankiewicz invites you to experiment with scents and discover the secrets of creating fragrance compositions that reflect your individuality. "After the class, you will go home with several hand-crafted perfumes that you can wear yourself or give to someone close to you," says Zuzanna. Visit tondoakademia.pl for more details. ■

PLAZA

Wkręcisz się

You'll catch the bug!

PL

Glina, znany od wieków naturalny materiał, pozwala się kształtować bez ograniczeń, dając niezwyczajne możliwości wyrażania siebie. Praca z nią uczy cierpliwości i pokory – opowiada garncarka, twórczyni ceramiki i edukatorka Dorota Kouba, która parę lat temu we wsi Płaza pod Krakowem stworzyła artystyczną pracownię Czuła Stodoła. Mówi o niej „miejsce pozytywnej energii”. Tu prowadzi m.in. warsztaty: – Podczas zajęć uczyć centrowania gliny na kole, wyciągania kłusa i otwierania naczynia – mówi. Zrobić własny ulubiony kubek, w którym codziennie będziecie pili kawę – kuszące, prawda?; koubaceramics.pl.

ENG

"Clay, a natural material known for centuries, can be shaped without limitations, offering extraordinary opportunities for self-expression. Working with clay teaches patience and humility", says potter, ceramicist, and educator Dorota Kouba, who founded the Czuła Stodoła artistic studio a few years ago in the village of Płaza, near Kraków. She describes it as a "place of positive energy." At the studio, Dorota leads workshops, including sessions on how to centre clay on the wheel, pull and open a vessel. "Imagine making your own favourite mug, the one you'll drink coffee from every day. Tempting, isn't it?" Find out more at koubaceramics.pl.

„ Podczas warsztatów nauczysz się komponowania nut zapachowych, aby efekty były unikalne, wyraziste i trwałe.

During the workshops, you'll learn how to compose unique, expressive, and long-lasting scents.

REKLAMA

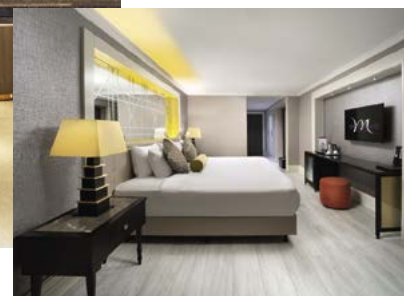
POCZUJ WIOSNĘ W STAMBULE!

ODKRYJ STAMBUŁ, FASCYNUJĄCĄ METROPOLIĘ NA 2 KONTYNETACH, GDZIE ŚWIATOWEJ KLASY ZABYTKI I KLIMATYCZNE BAZARY PRZYPRAWIAJĄ O ZAWRÓT GŁOWY. POZNAJ NOWOCZESNE, KOSMOPOLITYCZNE, TĘTNIĄCE ŻYCIEM OBlicZE MIASTA Z MODNYMI RESTAURACJAMI, KLUBAMI, SKLEPAMI, INSPIRUJĄCO KONTRASTUJĄCE Z NOSTALGICZNĄ ATMOSFERĄ MIASTA ŚWIADOMEGO DAWNEJ WIELKOŚCI.

NOVOTEL ISTANBUL ZEYTINBURNU ****

HOTEL MERCURE ISTANBUL BOMONTI *****

HOTEL IBIS ISTANBUL ZEYTINBURNU ***

CITY BREAK W STAMBULE

Przeloty PLL LOT z Warszawy i Krakowa od 27 marca do 1 maja

Wyloty w czwartki, powroty w niedziele
W cenie: 3 noclegi w hotelu, śniadania, przelot, transfer z i na lotnisko, bagaż rejestrowany, opieka rezydenta, ubezpieczenie

Cena: od 2159 PLN

ITAKA
www.itaka.pl

Magia egzotyki. Z Itaką na Zanzibar

Wyspa Przypraw

Turkusowe wody Oceanu Indyjskiego i biały puderowy piasek koralowych plaż – oto wizytówka Zanzibaru, czyli archipelagu tropikalnych wysp, będących częścią Tanzanii i leżących niespełna 40 km od jej wybrzeża. Główna wyspa to Unguja, nazywana zwyczajowo Zanzibarem ze stolicą o tej samej nazwie. Jej Stone Town – stara część – figuruje na liście UNESCO. Nie przegapcie tu m.in. pałacu sułtana, okazałego XVII-wiecznego fortu, Domu Cudów, Starej Apteki czy ruin pałacu Bargasha. Stolica wyspy jest kolorową mieszanką stylów i kultur, na każdym kroku widać tu bogatą przeszłość, w której uczestniczył cały świat arabski, Chińczycy, Holendrzy i Brytyjczycy. Tu tutaj urodził się Freddie Mercury. A każdy budynek, każde okno i każde drzwi opowiadają własną historię. Ponadto Zanzibar jest znany jako światowej sławy eksporter przypraw: dzięki wspaniałemu klimatowi są tu plantacje goździków, gałki muszkatołowej, cynamonu i pieprzu. Nic dziwnego, że został okrzyknięty Wyspą Przypraw.

Dzisiejszy Zanzibar to także, a może przede wszystkim wakacyjna wyspa – wspaniałe warunki naturalne i wysoki poziom usług turystycznych przyciągają tu miłośników dziewiczych plaż, pięknych krajobrazów i błęgiego relaksu.

Urodę Wyspy Przypraw jako pierwsza dla polskich turystów „odkryła” ITAKA. Największe polskie biuro podróży zorganizowało pierwszą operację czarterową i do dzisiaj jest liderem zorganizowanych wyjazdów na Zanzibar.

Egzotyczna przyroda

Hotele z oferty ITAKI zachwycają nie tylko wystrojem nawiązującym do miejscowych wzorów. Większość z nich utrzymana jest w stylu tradycyjnej lokalnej architektury i idealnie komponuje się z egzotyczną przyrodą wyspy.

ITAKA zaprasza także na fantastyczne rejsy katamaranem oraz programy safari łączące pobyt na Zanzibarze z tak słynnymi miejscami Tanzanii jak: Rezerwat Przyrody Selous czy Park Narodowy Jeziora Manyara i Ngorongoro. Zanzibar słynie też z przepięknych plaż. Koniecznie odwiedźcie: Nungwi na północy oraz Kiwengwe na wschodnim wybrzeżu.

Nungwi to też popularna miejscowość turystyczna, knajpki i bary na świeżym powietrzu, stragany, kluby nurkowe, rezerwat żółwi i główny ośrodek budowy tradycyjnych łodzi dhow. Kiwengwa znana jest z klubów nurkowych i kitesurfingowych.

Spacer po... oceanie

Ciekawym zjawiskiem na Zanzibarze są przyplawy i odpływy. Na kilka godzin woda cofa się nawet o kilkanaście metrów. Jest to wyjątkowa okazja do spaceru po dnie oceanu prawie suchą stopą! Obrazu dopełniają łodzie dhow, które wydają się być zawieszane na wodzie oraz malownicze sylwetki Masajów w barwnych szatach pilnujących bezpieczeństwa turystów.

Warto wybrać się też na Prison Island, którą zamieszkują olbrzymie żółwie i odwiedzić Park Narodowy Jozani, który jest domem dla dziesiątek gatunków ptaków i motyli. Znajdziemy tu również potężne baobaby, figusy, namorzyny i unikalne małpki gereza ruda.

Uczta!

Czego spróbować na Zanzibarze? Intensywnym smakiem zaskoczy Was zupa z młodych ośmiornic z imbirem (uwaga: afrodyzjak). Pycha są również ryby oceaniczne: szaszлык z rekina, barakuda, red snapper. Nie do przecenienia będą również grillowane owoce morza, chapati – pszenne placki, mandaazi – pączki, biriani – ryż z mięsem i warzywami czy banany duszone w mleku kokosowym. A co warto przywieźć? Aromatyczne przyprawy i oczywiście rękodzieło – maski, rzeźby, obrazy tinga-tinga czy biżuterię.

The Allure of Exotic Destinations.

Zanzibar with Itaka

Spice Island

The turquoise waters of the Indian Ocean and the soft, powdery sand of coral beaches define Zanzibar, an archipelago of tropical islands that is part of Tanzania and lies less than 40 km off its coast. The main island, Unguja, commonly known as Zanzibar, is home to its capital city of the same name. The historic Stone Town, a UNESCO World Heritage site, offers a wealth of cultural treasures. Don't miss the Sultan's Palace, the magnificent 17th-century fort, the House of Wonders, the Old Pharmacy, or the ruins of Bargasha Palace. Zanzibar's capital is a vibrant fusion of styles and cultures, shaped by influences from the Arab world, China, the Netherlands, and Britain. This is also the birthplace of legendary singer Freddie Mercury, and every building, window, and door in Stone Town tells a story of its rich past. Additionally, Zanzibar is renowned as a world-class exporter of spices. Its ideal climate supports plantations of cloves, nutmeg, cinnamon, and pepper, earning the island its nickname, the Spice Island.

Today, Zanzibar is also, and perhaps foremost, a premier holiday destination. Its stunning natural beauty and high-quality tourist services attract those seeking pristine beaches, breathtaking landscapes, and pure relaxation. The allure of the Spice Island was first introduced to Polish travelers by ITAKA, the largest Polish travel agency. ITAKA organized the first charter flights to Zanzibar and continues to be the leader in organized tours to the island.

Exotic nature

The hotels offered by ITAKA not only impress with their interiors, which reflect local patterns, but also with their adherence to traditional Zanzibari architecture. Most are designed to blend seamlessly with the island's exotic natural surroundings.

ITAKA also offers exciting experiences such as catamaran cruises and safari programs that combine your Zanzibar stay with visits to renowned Tanzanian destinations like the Selous Game Reserve, Lake Manyara, and Ngorongoro

National Park. Zanzibar is famous for its stunning beaches, and two must-visit spots are Nungwi in the north and Kiwengwa on the east coast. Nungwi is a vibrant tourist hub, home to outdoor pubs, bars, local stalls, diving clubs, a turtle reserve, and the island's main dhow boat-building center. Kiwengwa, on the other hand, is celebrated for its diving and kitesurfing clubs.

A walk on... the ocean

An intriguing phenomenon in Zanzibar is the ebb and flow of the tides. For several hours, the water recedes by dozens of meters, offering a unique opportunity to walk on the ocean floor with nearly dry feet! The scene is further enhanced by dhows that appear to be suspended in the water, and the colorful silhouettes of Maasai warriors standing guard, ensuring the safety of tourists. Another must-visit is Prison Island, home to giant tortoises, and Jozani National Park, where you can discover a wealth of wildlife, including dozens of bird and butterfly species. The park also boasts towering baobabs, sprawling ficus trees, mangroves, and the rare red colobus monkeys.

Feast!

What to try in Zanzibar? The bold flavor of young octopus soup with ginger is a must-try (a warning: it's considered an aphrodisiac!). The island's fresh ocean fish are also a treat – try shark skewers, barracuda, or red snapper. Grilled seafood, chapati (wheat pancakes), mandaazi (doughnuts), biryani (rice with meat and vegetables), and bananas stewed in coconut milk are also highly recommended.

And what should you bring back? Zanzibar is known for its aromatic spices, as well as its unique handicrafts – masks, sculptures, tinga-tinga paintings, and beautiful jewelry.

W sezonie zimowym, do końca marca czartery ITAKI wylatują z 4 portów: z Gdańska i Poznania raz w tygodniu na 7 i 14 dni, z Warszawy i Katowic dwa razy w tygodniu co daje możliwość pobytów na 7, 10, 11 i 14 dni. Po krótkiej przerwie (kwiecień, maj – pora deszczowa na Zanzibarze) wyloty są wznowiane już od początku czerwca z Warszawy, później również z Katowic i Poznania raz w tygodniu na 7 i 14 dni.
Szczegóły: itaka.pl

During the winter season, until the end of March, ITAKA charters operate from four airports: Gdańsk and Poznań, with weekly departures for 7- and 14-day stays, and Warsaw and Katowice, with twice-weekly departures offering stays of 7, 10, 11, or 14 days. After a short break during April and May (the rainy season in Zanzibar), departures resume at the beginning of June from Warsaw, followed by Katowice and Poznań, with weekly flights for 7- and 14-day stays.
For more details, visit itaka.pl.

O psie, który... latał samolotem

About a Dog Who... Flew by Plane

Poznanie świata jest dużo przyjemniejsze, gdy towarzyszy nam pupil. Do takiej podróży warto się jednak odpowiednio przygotować.

Exploring the world is much more enjoyable when our pet is by our side. It is worth preparing properly for such a trip.

tekst / by **PAULINA KOWALCZYK**

Liczba zwierząt na danym typie samolotu jest ograniczona, a jeden pasażer może przewieźć jednego pupila (dotyczy przewozu na pokładzie). Dostępność usługi można sprawdzić, rezerwując bilet na lot.com lub później – do 12 godzin przed wylotem – w sekcji „Zarządzaj rezerwacją”.

The number of animals allowed on a given type of aircraft is limited, and each passenger can transport only one pet (this applies to transport on board). Availability of the service can be checked when booking a ticket on lot.com or later, up to 12 hours before departure, in the "Manage Booking" section.

PL

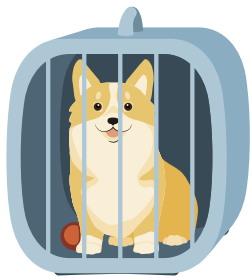
Aby rejs z naszym zwierzęciem przyjacielem przebiegł komfortowo i bezpiecznie,

PLL LOT stosują standardy Międzynarodowego Stowarzyszenia Przewoźników Lotniczych (IATA). Zwierzęta można przewieźć zatem na trzy sposoby: na pokładzie samolotu w transporterze, w luku bagażowym oraz w tym samym miejscu, ale jako cargo. Dokładne szczegóły tych przewozów znajdziemy na lot.com w specjalnie dedykowanej zakładce.

ENG

In order to ensure a comfortable and safe flight for our animal friends, LOT Polish Airlines follows the standards set by the International Air Transport Association (IATA). Animals can be transported in three ways:

on board the plane in a carrier, in the luggage compartment, or in the same area as cargo. For detailed information about these transport options, please visit the specially dedicated section on lot.com.

NA POKŁADZIE ON BOARD

Pies, kot lub fretka musi odbyć całą podróż w specjalnym pojemniku (transporterze lub miękkiej torbie do przewozu zwierząt). Podczas startu, lądowania i w przypadku turbulencji należy umieścić pojemnik pod fotelem znajdującym się przed tobą. Waga zwierzęcia przewożonego w kabynie pasażerskiej wraz z pojemnikiem nie może przekroczyć 8 kg.

A dog, cat, or ferret must travel in a special container (a carrier or a soft bag designed for transporting animals) for the entire journey. During take-off, landing, and in the event of turbulence, the container must be placed under the seat in front of you. The total weight of the animal, including the container, cannot exceed 8 kg when transported in the passenger cabin.

W LUKU BAGAŻOWYM IN THE LUGGAGE COMPARTMENT

Transporter, w którym będzie przewożone zwierzę, musi być odpowiednio duży, czysty i dobrze zamknięty, a jego podłoże wyłożone od wewnątrz materiałem chłonnym. Musi być wyposażony w pojemnik z wodą i jedzeniem oraz wentylowany z co najmniej trzech stron. Klatka nie może być wykonana całkowicie z siatek zgrzewanych lub siatki drucianej.

The carrier in which the animal will be transported must be sufficiently large, clean, and securely closed. Its floor should be lined with absorbent material on the inside. The carrier must also be equipped with containers for water and food, and it should be ventilated on at least three sides. Additionally, the cage cannot be made entirely of welded mesh or wire mesh.

”

PLL LOT spełniają standardy przewozu psów asystujących, ale należy pamiętać, że regulacje związane z dokumentami zależne są od tego, gdzie pasażer leci. Prosimy o dokładne zapoznanie się z informacjami na naszej stronie, sprawdzenie, jakie wymogi obowiązują na trasach z/do USA i na pozostałych rejsach, a w razie pytań zapraszamy do kontaktu. Zależy nam, by pasażer miał komplet informacji i był przygotowany do podróży z psim asystentem.

PLL LOT adheres to the standards for transporting assistance dogs, but it's important to remember that document requirements depend on the passenger's destination. Please carefully review the information on our website to check the requirements for routes to/from the USA and other flights. If you have any questions, don't hesitate to contact us. We want to ensure that passengers have complete information and are fully prepared to travel with their canine assistant.

Maciej Błażewicz

Ekspert ds. dostępności i inkluzywnego projektowania usług
Expert on accessibility and inclusive service design

Pies asystujący/przewodnik jest przewożony w kabynie pasażerskiej bez opłat. Nie ma tu ograniczenia wagowego ani obowiązku jego przewozu w transporterze, jednak musi zmieścić się w przestrzeni fotela pasażera i musi być wyposażony w uprzęż.

An assistance or guide dog is transported in the passenger cabin free of charge. There is no weight limit or requirement to transport the dog in a carrier, but it must fit within the space of the passenger seat and must be equipped with a harness.

PRZYGOTUJ DOKUMENTY PREPARE DOCUMENTS

Czworonóżny przyjaciel musi mieć książeczkę szczepień, aktualne zaświadczenie o stanie zdrowia (dotyczy przewozu jako cargo) oraz – w przypadku podróży po UE – specjalny paszport z informacjami na temat maści, rasy oraz płci wraz z numerem mikroczip lub tatuażu. W zależności od kraju docelowego mogą być wymagane różne dokumenty – najlepiej skonsultować podróż z weterynarzem lub ambasadą kraju docelowego.

Your four-legged friend must have a vaccination booklet, a current certificate of the animal's health (required for transport as cargo), and, for travel within the EU, a special passport containing information about the animal's colour, breed, sex, and microchip or tattoo number. Depending on the destination country, additional documents may be required. For this reason, it's best to consult with the primary veterinarian, the Veterinary Inspectorate, or the embassy/consulate of the destination country.

Lubię iść na żywioł

I Like to Go with the Flow

Kompozytor, skrzypek, improwizator. Jest jednym z najważniejszych muzyków jazzowych w Polsce. **Adam Bałdych** opowiedział nam o łączeniu ojcostwa z byciem artystą, o pękających strunach i o koncertach, które miały się nie udać.

Composer, violinist, improviser – Adam Bałdych is one of the most important jazz musicians in Poland. He talks to us about balancing fatherhood with being an artist, dealing with broken strings, and concerts that were supposed to fail.

tekst / by **AGNIESZKA MICHALAK** zdjęcia / photographs **WIKTOR FRANKO**

M

ieszpełna dwa miesiące temu na świat przyszła Michalina – Pana trzecie dziecko. Chyba nietatwo łączyć zupki i kłocki z byciem muzykiem, który tylko w ubiegłym roku wydał trzy płyty: autorską

Portrety, z Leszkiem Możdżerem *Passacaglia* oraz *Laeta Mundus* z Ensemble Peregrina i Agnieszką Budzińską-Bennett, i odbył szereg koncertów?

Nie będę owijał w bawełnę – nie jest to proste, bo wspólnie z żoną, bez której nic nie byłoby możliwe, bywamy skrajnie zmęczeni. Ale to naturalna konsekwencja tego, co robiłem wcześniej. Od momentu, kiedy jako dziecko – na jednym z koncertów – poczułem siłę muzyki, to nią zacząłem się wyrażać. W dźwiękach potrafię zawrzeć coś, czego nie umiałbym powiedzieć słowami. I ten głos na każdym etapie mojego życia odbija autentyczne emocje, które codziennie mną targają. W tym momencie paliwa, inspiracji dostarcza mi także rodzina. Jestem sumą tego, co przeżyłem i co przeżywam.

Pomyśleć, że jeszcze parę lat temu włączył się Pan po nowojorskich klubach jazzowych i do rana grał jam session...

(śmiech). To były czasy! Zanim pojawił się mój syn Teodor i zmienił moje życie o 180 stopni, rzeczywiście zdążyłem zjeździć pół świata. Jednak wtedy zmęczenie oznaczało coś innego, czyli życie na waliz-

ENG

Michalina, your third child, was born less than two months ago. It must be quite a challenge to balance raising children with being a musician. In last year alone, you released three albums: *Portraits*, *Passacaglia* (with Leszek Możdżer), and *Laeta Mundus* with Ensemble Peregrina and Agnieszka Budzińska-Bennett. And that's not to mention that you also performed at numerous concerts. How do you manage it all?

I won't sugarcoat it – it's not easy. My wife, without whom none of this would be possible, and I are incredibly tired. But it's a natural consequence of what I've chosen to do. From the moment, as a child, I experienced the power of music at a concert, I knew that I wanted to express myself through it. Music allows me to convey things that I can't put into words. And this voice – at every stage of my life – reflects the authentic emotions I feel daily. Right now, my family also provides me with fuel and inspiration. I am the sum of my experiences, both past and present.

It's hard to imagine, especially when we think back to a few years ago when you were hanging out in New York's jazz clubs, playing jam sessions until the wee hours of the morning...

(laughs) Those were the days! Before my son Teodor was born and turned my life around 180 degrees, I had already travelled half the world. Back

kach i na scenach. Chlebem powszednim była zmiana czasu, kontynentów, ludzi dookoła. Zegarki nie miały znaczenia. Poznawałem tylu wybitnych artystów, że aż żal było z nimi nie zagrać. A sale koncertowe, o których marzyłem w szkole muzycznej, wypełniały się moimi dźwiękami. I nagle machina powiedziała „stop”. Urodził się Teodor i wszystkie priorytety się wyzerowały. Z osoby, która żyła nocą, zamieniłam się w ojca, który wstaje o 5. rano i słyszy śpiew ptaków. W tej ciszy poczułem, że jestem bardziej produktywny niż kiedykolwiek.

Muzykujecie w domu?

Jasne! Dzieciaki nie chodzą do żłobków, jesteśmy z żoną, która jest wokalistką i kompozytorką, zaangażowanymi rodzicami. Mamy pianino, bębny, wspólnie śpiewamy. Teoś odbył już kilka lekcji na perkusji. Ma świetny słuch, podobnie jak córka Jadzia. Uwielbiam nasze poranki – wstaję pierwszy i idę na poddasze, gdzie gram, piszę muzykę. Po jakichś trzech godzinach słyszę pukanie do drzwi. Maluchy wstały i są głodne. Schodzimy na dół, by zrobić wspólne śniada-

then, being tired meant something else – it was living out of a suitcase and performing on stage. Changing time zones, continents, and meeting new people was my daily routine. I met so many incredible artists that it would have been a waste not to collaborate with them. And the concert halls I had once dreamed of during music school? They were filled with my music. And then, suddenly, everything came to a halt. Teodor was born, and all of my priorities had to be reset. I went from being a night owl to a father who wakes up at 5 a.m. to the sound of birds singing. And I've found that I'm more productive than ever during that quiet time of the morning.

Do you play music at home?

Absolutely! Our kids don't go to nursery – my wife, who is a vocalist and composer, and I are very hands-on parents. We have a piano, drums, and we sing together. Teoś has already had a few drum lessons. He has great musical ear, as does our daughter Jadzia. I love our mornings – I wake

Jestem zlepkiem wielu estetyk – w domu słuchało się poezji śpiewanej, bo kochała ją moja starsza siostra. Potem pojawiali się Grappelli, Davis, Metheny i pokazali mi nowe światy.

I am a conglomeration of many aesthetics. At home, we listened to sung poetry because my older sister loved it.

Then came Grappelli, Davis, Scott Henderson, Metheny and they showed me new worlds.

nie – to nasz rytuał. W domu wykorzystuję każdą wolną chwilę, już nie mam czasu na głupoty, nie szukam tygodniami inspiracji, muszą być tu i teraz. Podobnie w trasie – nie tracę żadnego momentu, cały album *Legend* został napisany w pokoju hotelowym w Oslo. Często idę na żywioł, wtedy moja kreatywność jest na najwyższym poziomie. Tak jak na scenie – nigdy nie lubiłem schematów.

Dlatego gra Pan jazz...

Kiedy jeździłem po tych nowojorskich klubach, by grać jam session, najpierw wpisywałem się na listę. Host danego wieczoru wybierał z niej artystów i zdarzało mi się grać z doświadczonymi muzykami z zespołu Herbiego Hancocka i z kontrabasistką, która występowała od roku. Różnice w poziomie bywały ogromne, ale tylko jazz mógł sprawić, że się zacierały, kiedy łączyliśmy swoje potencjały, różnice kulturowe i wrażliwości. Liczył się efekt – interesująca muzyka. W improwizacji jest na to szansa. Tylko trzeba słuchać się nawzajem i dać się ponieść chwili tu i teraz.

Za to pójście na żywioł i „jazzowe aspiracje” kiedyś został Pan wyrzucony ze szkoły muzycznej...

To był drugi stopień muzyczny, już koncertowałem, zdobywałem nagrody, grałem w swoich zespołach

up first and head to the attic, where I play and write music. After a few hours, I hear a knock on the door. The little ones are awake and hungry. Then, we go downstairs to make breakfast together. At home, I seize every free moment. There's no time for distractions anymore – I don't spend weeks searching for inspiration. It has to be here, right now. The same goes for when I'm on tour – I don't waste time. The entire *Legend* album was written in a hotel room in Oslo. I often go with the flow, and that's when my creativity is at its peak. Just like on stage – I've never liked sticking to patterns.

That's why you play jazz, isn't it?

When I went to New York's jazz clubs to play jam sessions, I would first put my name on the list. The host would then choose artists from that list. Sometimes, I'd play with seasoned musicians from Herbie Hancock's band, and sometimes I'd play with a double bassist who'd only been performing for a year. The differences in skill level were sometimes vast, and only jazz could bridge those gaps. By combining our potential, cultural differences, and sensitivities, we created something meaningful. What mattered was the result – interesting

MA
MICHEL BASQUAT
1961

EMILIO

i zaczynałem iść alternatywną drogą, pokazując innym, że tak można. Już wiedziałem, że w skrzypcach kryje się coś więcej niż tylko idealne, odtwarzane z nut brzmienia. Zostałem zaproszony na kultowe Jazz Camping Kalatówki w Zakopanem. W latach 60. Namysłowski, Stańko, Komeda spotykali się tam, by wspólnie grać. Dla 16-latka propozycja, by wystąpić w tym kultowym miejscu, była wielką nobilitacją. Ale pech chciał, że w tym samym czasie miał się odbyć koncert orkiestry szkolnej, której byłem częścią. Musiałem wybierać... A potem sprzedałem skrzypce akustyczne, kupiłem elektryczne, żeby do końca dać wyraz, że interesuje mnie wyjście ze schematów. Co ciekawe, dziś powracam do muzyki poważnej, która jest dla mnie kopalnią muzycznych motywów.

No właśnie, wspomniany album *Legend* to przecież autorskie interpretacje muzyki Henryka Wieniawskiego, grał Pan także Lutosławskiego.

Uświadomiłem sobie, że ich muzyka jest dla mnie bazą, z którą eksperymentuję, przetwarzam. Jestem zlepką wielu estetyk – w domu słuchało się poezji śpiewanej, bo kochała ją moja starsza siostra. I w pierwszej kolejności zderzyłem się z Grechutą, Starym Dobrym Małżeństwem czy zespołem Wolna grupa Bukowina. Potem pojawiali się Stéphane Grappelli, Miles Davis, Scott Henderson, Allan Holdsworth, Pat Metheny. Pokazali mi nowe światy, dzięki temu zbudowałem własny język, na przykład grając całe kompozycje pizzicato czy zatapiając dźwięki w szumie pocieranych strun drzewcem smyczka.

A dlaczego gra Pan na skrzypcach renesansowych?

Ten instrument odkrył mnie sam. Po jednym z koncertów, które grałem w Austrii, przyszedł do mnie

music. Improvisation offers that possibility. You just have to listen to each other and allow yourself to be carried away by the moment, by what's happening here and now.

You were once expelled from music school for "going with the flow" and having "jazz aspirations".

That was my second stage in music. At that point, I was already giving concerts, winning awards, playing in my own bands, and starting to carve my own path – showing others that it was possible. I had come to realize that there was more to the violin than faithfully playing sheet music. I was invited to the legendary Jazz Camping Kalatówki in Zakopane. In the '60s, Namysłowski, Stańko, and Komeda had gathered there to play together. For a 16-year-old, the invitation to perform in such an iconic place was an incredible honour. But, as fate would have it, my school orchestra, of which I was a part, was scheduled to give a concert at the same time. I had to choose... So, I sold my acoustic violin, bought an electric one, and fully committed to breaking out of the traditional mould. Interestingly, I now find myself returning to classical music, which has become a rich source of musical motifs for me.

Exactly. The album *Legend* is an original interpretation of Henryk Wieniawski's music. And you've also played Lutosławski.

Their music is a launch pad for me – something I experiment with and process. I am a conglomeration of many aesthetics. At home, we listened to sung poetry because my older sister loved it. I was first introduced to Grechuta, Stare Dobre Małżeństwo, and Wolna Grupa Bukowina. Then came Stéphane Grappelli, Miles Davis, Scott Henderson, Allan Holdsworth, and Pat Metheny. They showed me new worlds, which helped me craft my own musical idiom – playing entire compositions pizzicato or drowning sounds in the noise of strings rubbed with the shaft of the bow.

And why do you play the Renaissance violin?

This instrument discovered me. A young violin maker approached me after a concert in Austria. He worked in Cremona, a town in northern Italy where famous violin-making families such as Stradivari, Amati, and Guarneri lived and created. He showed me his own instrument – a Renaissance violin. I bought it on the spot, because the instrument was clearly a response to various playing techniques and ideas that were impossible to implement on modern violins. It sounds beautiful, much lower, because it is tuned a seventh lower than today's violins. It has gut strings, which were used in the past.

Lane's

Embrace the unexpected

Lane's
Krakowskie Przedmieście 42/44, Warszawa
www.lanesbar.com

młody lutnik. Okazało się, że pracuje w Cremonie, czyli miasteczku w północnych Włoszech, w którym żyły i tworzyły słynne lutnicze rodziny Stradivarich, Amaticich czy Guarnerich. Pokazał mi autorski instrument – zbudował skrzypce z doby renesansu. Kupiłem je od razu, bo natychmiast stało się jasne, że instrument jest odpowiedzią na różne techniki gry, moje wyobrażenia, które były niewykonalne na skrzypcach współczesnych. Brzmi pięknie, dużo niżej, bo jest strojony o septymę niżej od dzisiejszych skrzypiec. Ma struny jelitowe, których używało się dawniej.

Czyli pękają częściej?

Tak, kiedy jest większa wilgotność, zaczynają puchnąć. Przy graniu słychać też trzaski, które trzeba kontrolować. Są większe, więc moja ręka musiała się nieźle rozciągnąć. Nie są lakierowane, więc drewno inaczej rezonuje. Lakier sprawia, że instrument jest głośniejszy, trzymany w ryzach. Moje skrzypce są wolne, organiczne, drewno pracuje, widzę, jak faluje, gdy pada na nie światło. To piękny widok, jak żywego organizmu, który oddycha. Mam jedyny egzemplarz na świecie.

So, do they crack more often?

Yes, when there's higher humidity, the strings start to swell. You can also hear cracks when playing, which need to be monitored. They're larger than usual, so my hand has to stretch quite a bit. The instrument is unvarnished, which allows the wood to resonate differently. Varnish makes an instrument louder and more controlled, but my violin is freer, more organic. The wood really works; I can see it undulating when the light hits it. It's a beautiful sight, like a living organism that breathes. I have the only copy of this violin in the world.

You mentioned your masters, but you hold some of the most prestigious jazz awards and perform with outstanding artists like Herman, Kuhn, Lien, Parks, Możdżer, Danielsson, and Cobham. Was there any particular meeting that stood out to you?

When I was younger, I was fascinated by the jazz pianist Jim Beard. I must have listened to his album *Advocate* thousands of times. The symphony of sounds still captivates me. As a student, I really wanted to play

Uwielbiam nasze poranki – wstaję pierwszy i idę na poddasze, gdzie gram, piszę muzykę. Po jakichś trzech godzinach słyszę pukanie do drzwi. Maluchy wstały i są głodne. Wspólnie schodzimy na śniadanie – to nasz rytuał.

I love our mornings – I wake up first and head to the attic, where I play and write music. After a few hours, I hear a knock on the door. The little ones are awake and hungry. Then, we go downstairs to make breakfast together.

Wspomniał Pan o swoich mistrzach, ale dziś ma Pan na koncie najważniejsze jazzowe nagrody i koncertuje z wybitnymi artystami: Herman, Kuhn, Lien, Parks, Możdżer, Danielsson czy Cobham. Któreś spotkanie było szczególnie ważne?

W młodości fascynowałem się pianistą jazzowym Jimem Beardem. Jego albumu *Advocate* wysłuchałem tysiące razy. Ta symfonia dźwięków do dziś mnie porывa. Jako student bardzo chciałem z nim zagrać i na jego stronie znalazłem zachęcające zdanie: *jeśli masz ochotę zapytać o mojego ulubionego burbona, to możesz do mnie napisać*. No i napisałem, wysłałem swoje nagrania, opisałem, ile znaczy dla mnie jego muzyka, i zaproponowałem wspólne koncerty. Tego samego wieczora przyszła odpowiedź i mój okrzyk szczęścia był słyszany w całym akademiku w Katowicach na wydziale jazzu. Przyjechał do Polski i poprowadziliśmy warsztaty, zagraliśmy koncerty. Wtedy poczułem, że nic nie jest niemożliwe. Że należy marzyć. A to, czego naprawdę chcemy, w końcu się wydarzy, może nie teraz, może za pięć lat, ale się stanie.

A dzisiaj do kogo napisałby Pan taki mail?

Jest kilka takich osób, pewnie jednym z nich byłby gitarzysta Pat Metheny. Od dzieciństwa ma-

Pod koniec ubiegłego roku ukazała się płyta Adama Bałdycha *Portrety*.

At the end of last year, Adam Bałdych released his album *Portraits*.

with him, and on his website, I found an encouraging message: *If you feel like asking about my favourite bourbon, feel free to write to me*. So, I wrote to him, sent my recordings, described how much his music meant to me, and suggested the possibility of joint concerts. That same evening, I received a reply. My cry of happiness was heard throughout the entire dormitory at the jazz department in Katowice. He came to Poland, and we held workshops and performed together. That was when I truly felt that nothing is impossible – that if you dream, what you truly want will eventually happen. Maybe not now, maybe in five years, but it will happen.

And who would you write an email like that to today?

There are several people, but probably one of them would be the guitarist Pat Metheny. I've dreamed of playing with him since I was a child. I wasn't ready then – but I am now.

You avoid patterns and thrive on improvisation. I have to ask: Has this spontaneity ever backfired? Has anything ever fallen flat during a concert?

I think I'm at my worst when I have to play something written down; something that's reproducible.

Coraltravel

Zaplanuj kolejne

CORALOVE **LATO**'25

TURCJA

GRECJA

BUŁGARIA

CYPR

EGIPT

TUNEZJA

HISZPANIA

TENERYFA

MAJORKA

Tylko teraz
największy
WYBÓR OFERT

**Skorzystaj
Z PROMOCJI!**

- Rabaty dla Stałych Klientów**
- Elastyczne zmiany rezerwacji**
- Hotele z polskimi animacjami**
- Wyloty z 13 lotnisk**

rzę, by z nim zagrać. Nie byłem dotychczas gotowy – ale już jestem.

Stroni Pan od schematów, karmi się improwizacją. Zastanawiam się, czy ta spontaniczność kiedyś się zemściła i coś podczas koncertu nie wyszło?

Najgorzej chyba wychodzi mi to, co muszę zagrać z nut, co jest odtwórcze. Jestem improwizatorem z krwi i kości. Czasem gorszy koncert nie bierze się ze zmęczenia czy nieprzygotowania, a ze zbyt dużego komfortu. Bywały momenty, że uszkodził się instrument, mikrofon przestał działać, i wtedy uruchamiała się ta dodatkowa moc. Pamiętam taką sytuację – mieliśmy wspólnie z Yaronem Hermanem, pianistą z Izraela, który od lat mieszka we Francji, zagrać koncert w małej austriackiej miejscowości. Spadł gęsty śnieg, byliśmy kilka dni w trasie, przemęczeni, łapaliśmy jakieś opóźnione pociągi, które jechały okrężnymi trasami. Spóźnieni wpadliśmy na scenę, w podróżnych ubraniach i bez sound checku, przygotowania, bez rozgrzania rąk, zaczęliśmy grać. Po pierwszych dźwiękach wiedzieliśmy, że już dobrze, wreszcie gramy, jest super, płyniemy. Muzyką opowiedzieliśmy słuchaczom o tym trudnym dniu. To nas z nimi połączyło. Nie było czasu pomyśleć o ego (*śmiech*), byliśmy naturalni.

Pana ego było pewnie pod sufitem, kiedy koncertował Pan w salach na całym świecie, m.in. w Niemczech, Chinach, Japonii, USA, Kanadzie, Islandii, Indonezji. Mam Pan ulubioną scenę?

Najlepiej mi się gra, kiedy czuję publiczność blisko siebie. Mam sentyment do Muzycznej Owczarni w Jaworkach koło Szczawnicy. Był czas, kiedy jako 15-letni chłopak wymykałem się z zajęć z liceum, żeby tam koncertować z artystami, którzy współpracowali z tym miejscem. Te pierwsze kroki, pierwsze fascynacje także ludowością, historią też się przecież odzywają we mnie dzisiaj.

Właśnie ukazała się Pana płyta *Portrety*. Mówi Pan, że jest o historii właśnie i kondycji człowieka. Została zamówiona przez Instytut Pileckiego. Co to oznacza dla kompozytora pisać na zamówienie. To ogranicza czy uruchamia?

Wojciech Kilar zapytany o źródła inspiracji powiedział, że jest to zamówienie (*śmiech*). Świetnie go rozumiem, często chodzę po ulicy nieobecny, bo przeżywam w sobie muzykę, która tylko czeka, by ją wydobyć. Przed przystąpieniem do pracy dostałem od Instytutu mnóstwo materiałów z XX w. Stały się punktem wyjścia do własnych poszukiwań, opowiadam zatem nie tylko o tragicznych wspomnieniach, trudnych życiorysach, ale też o tym, co się dzieje dookoła nas. O cierpieniu, wołaniu o miłość, uwagę, ale też o pięknie i wrażliwości. Ta płyta jest o mnie, o pani, sąsiadach w Ukrainie i ludziach na Bliskim Wschodzie. Jest próbą opowiedzenia o człowieku. ■

Adam Bałdych

(rocznik 1986) – polski skrzypek i kompozytor.

Ukończył Akademię Muzyczną w Katowicach. Otrzymał liczne nagrody i wyróżnienia, w tym: Grand Prix i nagrodę indywidualną festiwalu Jazz nad Odrą (2006) czy ECHO Jazz oraz Preis der Deutschen Schallplattenkritik 2024.

(born 1986) – a Polish violinist and composer who graduated from the Academy of Music in Katowice. He has received numerous awards and honours, including the Grand Prix and the individual award at the "Jazz nad Odrą" festival (2006), as well as the ECHO Jazz and the Preis der deutschen Schallplattenkritik 2024.

I'm an improviser through and through. A bad concert is not always due to fatigue or lack of preparation – sometimes it results from being too comfortable. There were times when the instrument broke, the microphone stopped working, and then something else would kick in – an extra burst of energy. I remember one such situation. I was supposed to play a concert in a small Austrian town with Yaron Herman, a pianist from Israel who has lived in France for years. A heavy snowstorm had struck, and we were stuck on the road for several days, catching delayed trains and taking long detours. We arrived late, still in our travel clothes, with no sound check, no preparation, and no time to warm up our hands. But when we started playing, we immediately knew it was all right. We were finally playing, and it felt great. We were in the flow. Through the music, we shared that difficult day with the audience. It connected us with them. There was no time to think about ego (*laughs*); we were just being natural.

Your ego must have been through the roof when you were performing at venues all over the world, including in Germany, China, Japan, the USA, Canada, Iceland, and Indonesia. Do you have a favourite stage?

I play best when I feel the audience close to me. I have a special fondness for Muzyczna Owczarnia in Jaworki, near Szczawnica. There was a time when, as a 15-year-old, I would sneak out of high school classes to perform there with artists who had collaborated with that venue. Those first steps, my early fascination with folklore and history, still resonate with me.

Your album *Portraits* has just been released. You say it is about history and the human condition. It was commissioned by the Pilecki Institute. What does it mean for a composer to write on commission? Does it limit or encourage?

When asked about his sources of inspiration, Wojciech Kilar said it was often a commission (*laughs*). I know exactly where he's coming from. I sometimes walk down the street, lost in thought, as music plays in my head, just waiting to be expressed. Before starting work on *Portraits*, I received a lot of 20th-century materials from the Institute. These became the starting point for my own research. The album addresses not only tragic memories and difficult life stories, but also what is happening around us today – suffering, the yearning for love and attention, as well as beauty and sensitivity. It's a reflection of the human experience. This album is about me, about you, our neighbours in Ukraine, and the people in the Middle East. It's an attempt to tell the story of a human being. ■

OSTOJA
CHOBIE NICE

WESIELĘ MARZEN

● Szczecin 200km | 2:30h

Lotnisko Babimost
Chobienice
Zielona Góra
Warszawa

● Wrocław 170km | 2:10h

● Kraków
450km | 5h

trzy sale do wyboru: do 250, do 76 i do 40os. | 200 miejsc noclegowych
ślub w plenerze na dziedzińcu | kolorowe dymy | champagne tower
lewitujący tort | parking | stajnia | piękne zielone tereny

wejdź na www.ostojachobienice.pl i zobacz, jak piękne może być wesele w Wielkopolsce

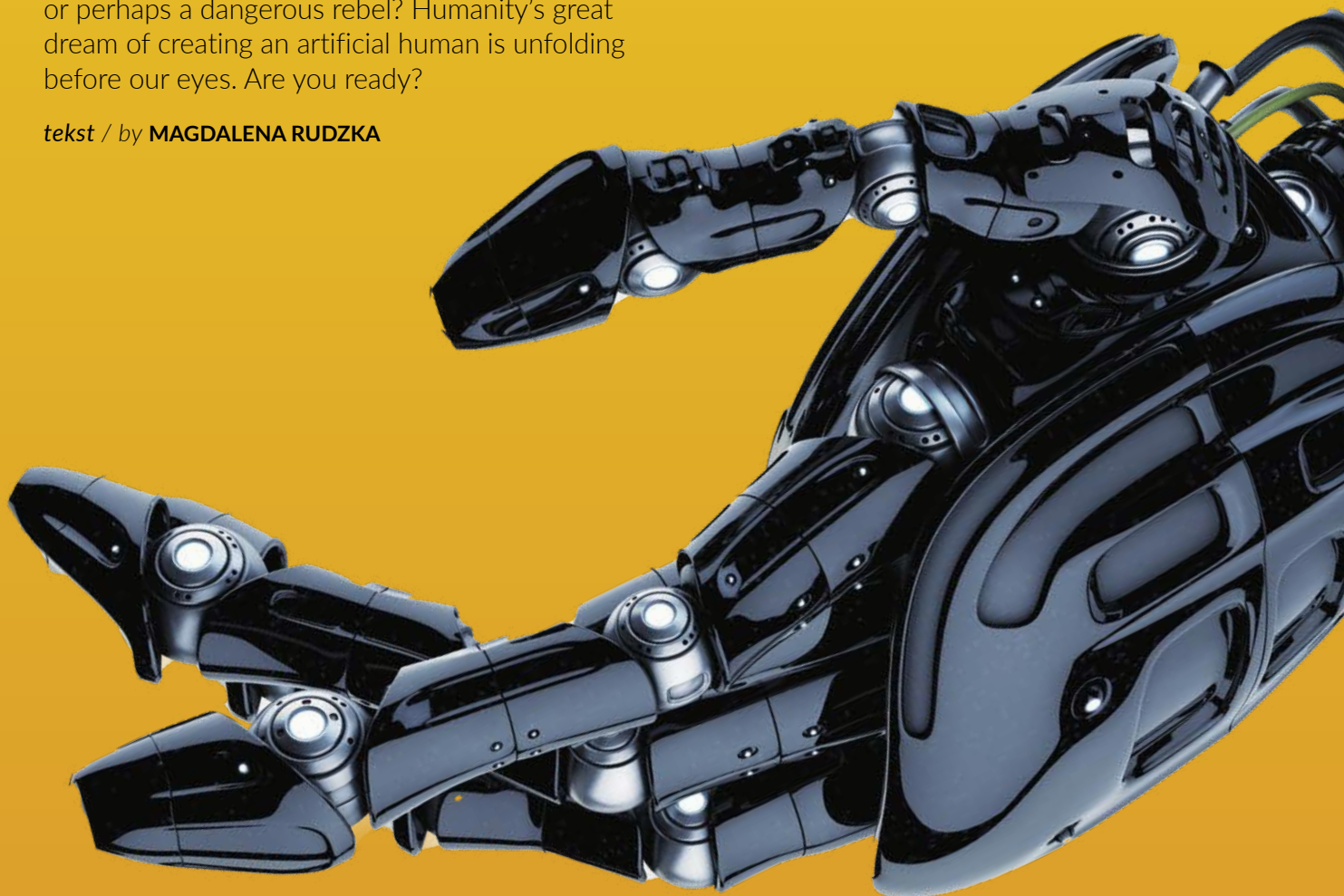
ERA ROBO

ERA OF ROBOTS

Bezдушny automat, wierny sługa, równorzędny partner, a może niebezpieczny buntownik? Wielkie marzenie ludzkości o stworzeniu sztucznego człowieka spełnia się na naszych oczach. Jesteście gotowi?

A soulless automaton, a loyal servant, an equal partner, or perhaps a dangerous rebel? Humanity's great dream of creating an artificial human is unfolding before our eyes. Are you ready?

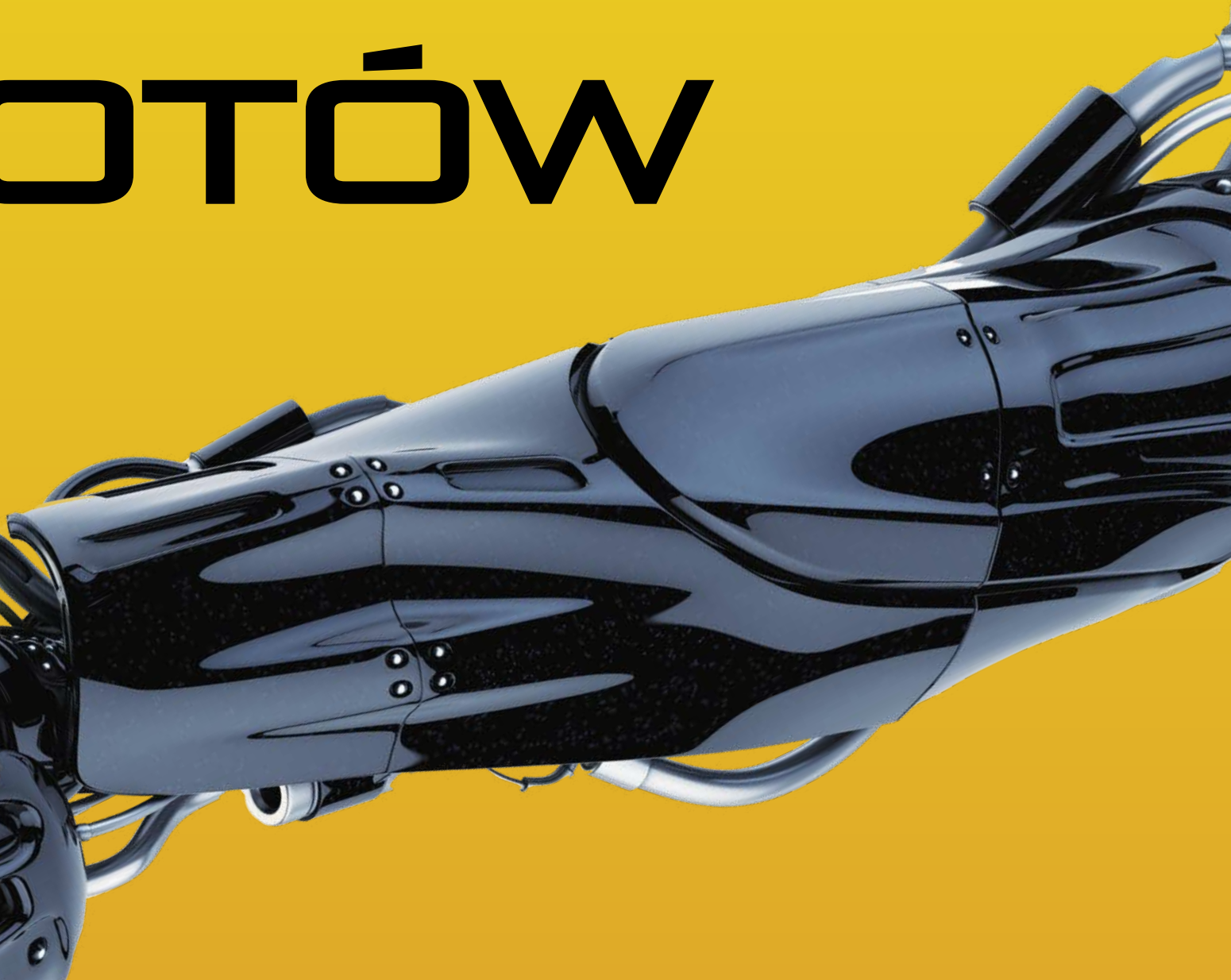
tekst / by **MAGDALENA RUDZKA**

Postęp robotyki daje nadzieję
m.in. na współpracujące z ludzkim
organizmem bioniczne protezy.

Advances in robotics offer
hope for innovations such as bionic
protheses that can interact
with the human body.

OTÓW

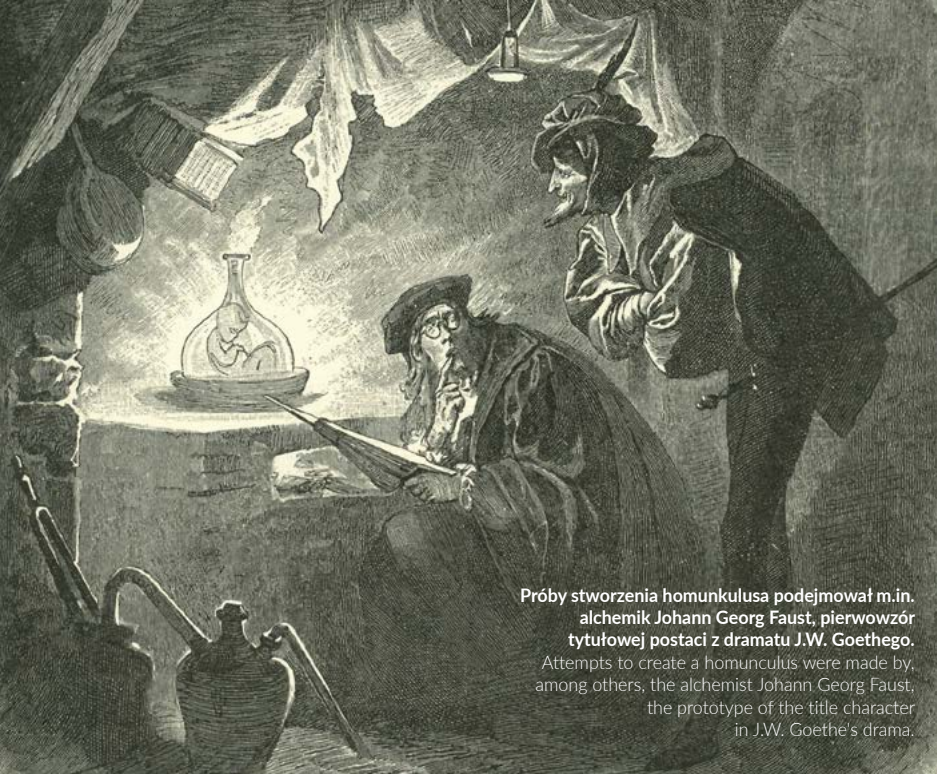

Co łączy samochód autonomiczny, robot w fabryce i uczący się program komputerowy? Wszystkie są częścią rewolucji, która zmienia świat. Jeszcze niedawno roboty wydawały się domeną literatury science fiction i filmowych wizji przyszłości, ale dziś stają się integralną częścią naszego życia. Automatyczne linie produkcyjne, roboty odkurzające w domach, humanoidalne automaty potrafiące zastąpić kelnerów, modele AI generujące obrazy i teksty, a nawet maszyny przeprowadzające precyzyjne zabiegi medyczne – zmieniają sposób, w jaki pracujemy, odpoczywamy i tworzymy. Ich obecność przestała być jedynie technologiczną ciekawostką; powoli stają się kluczowym elementem gospodarki i kultury. Kształtują współczesny świat i z pewnością poważnie wpłyną na jego przyszłość. Roboty są także jednym z odwiecznych ludzkich marzeń o skonstruowaniu sztucznego towarzysza. Jego realizacja staje się coraz bardziej realna.

ENG

What do a self-driving car, a factory robot, and a learning computer program have in common? They are all part of a revolution that is transforming the world. Not all that long ago, robots were the stuff of science fiction and futuristic films, but today, they are becoming an integral part of our lives. Automated production lines, robots vacuuming our homes, humanoid machines replacing waiters, AI models generating images and texts, and even machines performing precise medical procedures, are reshaping the way we work, relax, and create. They are no longer mere technological oddities; they are gradually becoming a major part of our economy and culture. Robots are reshaping the modern world and will undoubtedly have a significant impact on its future. They also embody one of humanity's timeless dreams: constructing an artificial companion. That dream is becoming more and more tangible.

Próby stworzenia homunkulusa podejmował m.in. alchemik Johann Georg Faust, pierwowzór tytułowej postaci z dramatu J.W. Goethego.

Attempts to create a homunculus were made by, among others, the alchemist Johann Georg Faust, the prototype of the title character in J.W. Goethe's drama.

GOLEM, TALOS AND OTHERS

Myths about artificial creatures accompanying humans are much older than modern technology and science. The Greek god Hephaestus is said to have not only created the bronze giant Talos, but to have crafted automatic servants from gold. For their part, Renaissance alchemists dreamed of constructing a homunculus in our image – a small, artificial human. The golem, known from Hebrew mythology, is an soulless artificial creature made of clay. Moreover, actual automata were created in ancient times, including in the courts of Chinese emperors. The 18th-century inventor, Jacques de Vaucanson, also built complex, moving automata, including a model flautist.

GOLEM, TALOS I INNI

Mity o sztucznych istotach towarzyszących ludziom są znacznie starsze niż technologia i nauka. Grecki bóg Hefajstos miał nie tylko stworzyć i ożywić olbrzyma z brązu – Talosa, ale posiadał w swej pracowni automatyczne służące ze złota. Renesansowi alchemicy marzyli z kolei o skonstruowaniu na nasze podobieństwo homunkulusa – małego sztucznego człowieka. Znany z hebrajskich mitów golem to sztuczna istota z gliny, pozbawiona duszy. Całkiem realne, a nie mityczne automaty tworzone już w starożytności oraz m.in. na dworach chińskich cesarzy. XVIII-wieczny wynalazca Jacques de Vaucanson budował skomplikowane, poruszające się automaty, m.in. model muzyka grającego na flecie.

Kto wymyślił słowo robot?

Who coined the word "robot"?

Jako pierwszy użył go czeski pisarz i dramaturg Karel Čapek w sztuce teatralnej *R.U.R.*, czyli „uniwersalne roboty Rossuma”. To jedna z pierwszych historii o buncie robotów i narodzinach świadomości. Ten napisany w 1920 r. dramat przetłumaczono na 30 języków. The term "robot" was first used by Czech writer and playwright Karel Čapek in his play *R.U.R.* (Rossum's Universal Robots). This is one of the first stories to explore the rebellion of robots and the birth of consciousness. Written in 1920, the drama has since been translated into 30 languages.

”

Według greckiej mitologii bóg kowali i ognia Hefajstos wykonał z brązu sztucznego olbrzyma – Talosa, by ten strzegł Krety.

According to Greek mythology, Hephaestus, the god of blacksmiths and fire, created an artificial giant, Talos, out of bronze to guard Crete.

Mechaniczny rycerz to jedna z maszyn zaprojektowanych przez Leonarda da Vinci.
The Mechanical Knight is one of the machines designed by Leonardo da Vinci.

THAMES BRITISH SCHOOL **WARSAW**

INTERNATIONAL SCHOOL

- A leading international school in Warsaw that offers the full complement of education from 2,5 to 18.
- Fully accredited to deliver the Cambridge International Curriculum to Primary, Secondary (IGCSE) and High School (A LEVEL).
- Authorised to deliver the International Baccalaureate Diploma Programme (IB DP).
- Teachers are qualified, experienced and native level speakers of English.
- More than 50 nationalities. International and multicultural atmosphere.
- Six campuses in and around Warsaw: Park Campus, Ochota Campus, Mokotów Primary Campus, Włochy Campus, Piaseczno Campus and Mokotów High School Campus.

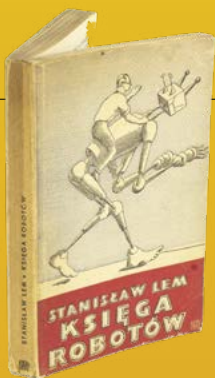

Jesteśmy robotami

We are robots

Powstali w 1970 r. niemiecki zespół Kraftwerk to pionierzy muzyki elektronicznej. Aby podkreślić „maszynowość” swojej muzyki, przybierali image androidów. Wydali też singiel zatytułowany *The robots* (1978).

The German band Kraftwerk, founded in 1970, are pioneers of electronic music. To emphasize the "machine" nature of their sound, they adopted the image of androids. They also released a single titled *The Robots* in 1978.

Bajki i nie tylko

Fairy Tales and More

Jeden z najwybitniejszych pisarzy science fiction, Stanisław Lem, podejmował temat robotów i samoświadomości m.in. w opowiadaniach *Maska* oraz *Bajki robotów*.

Stanisław Lem, one of the most renowned science fiction writers, delved into the theme of robots and self-awareness in works such as *The Mask* and *Fables for Robots*.

KULTURA PEŁNA ROBOTÓW

Bezдушny automat, wierny sługa, równorzędny partner, a może niebezpieczny buntownik? Literatura, teatr i film opowiedziały już mnóstwo historii o robotach, a wciąż powstają nowe. Roboty u wspomnianego Čapka, uważane za istoty nieposiadające uczuć, buntują się przeciwko swoim twórcom. Bunt maszyn od momentu ukazania się dramatu był i jest podejmowany w niezliczonych dziełach, m.in. filmach 2001: *Odyseja kosmiczna*, *Matrix*, serii *Terminator* czy *Blade Runner*. O narodzinach samoświadomości w umysłach robotów opowiadają z kolei *Maska* Stanisława Lema, film *Ex Machina* oraz serial *Westworld*, a także oparty na opowiadaniu Isaaca Asimova obraz *Ja, robot*. Wierne i posłuszne automaty to przecież bohaterowie *Gwiezdných wojen*, *Interstellar* i *Star Treka*.

R2D2, C3PO i kulisty BB8 z uniwersum Gwiezdných wojen to chyba najłynniejsze roboty w historii kina.

R2-D2, C-3PO, and the spherical BB-8 from the *Star Wars* universe are likely the most famous robots in cinematic history.

Maschinenmensch z *Metropolis* Fritza Langa (1927) to jeden z pierwszych filmowych robotów.

The *Maschinenmensch* from Fritz Lang's *Metropolis* (1927) is one of the first robots in film history.

CULTURE FULL OF ROBOTS

A soulless automaton, a loyal servant, an equal partner, or perhaps a dangerous rebel? Literature, theatre, and film have already told many stories about robots, and new ones continue to emerge. In Čapek's *R.U.R.*, robots, considered creatures without feelings, rebel against their creators. The theme of machines rebelling has been explored in countless works since then, including the films 2001: *A Space Odyssey*, *The Matrix*, the *Terminator* series, and *Blade Runner*. The emergence of self-awareness in robots is explored in Stanisław Lem's *The Mask*, the film *Ex Machina*, the series *Westworld*, and the movie *I, Robot*, which is based on Isaac Asimov's short story. Faithful and obedient automatons also feature prominently in *Star Wars*, *Interstellar*, and *Star Trek*.

JBLby **HARMAN**www.jbl.pl

44H | 11H + 33H

TOUR PRO 3

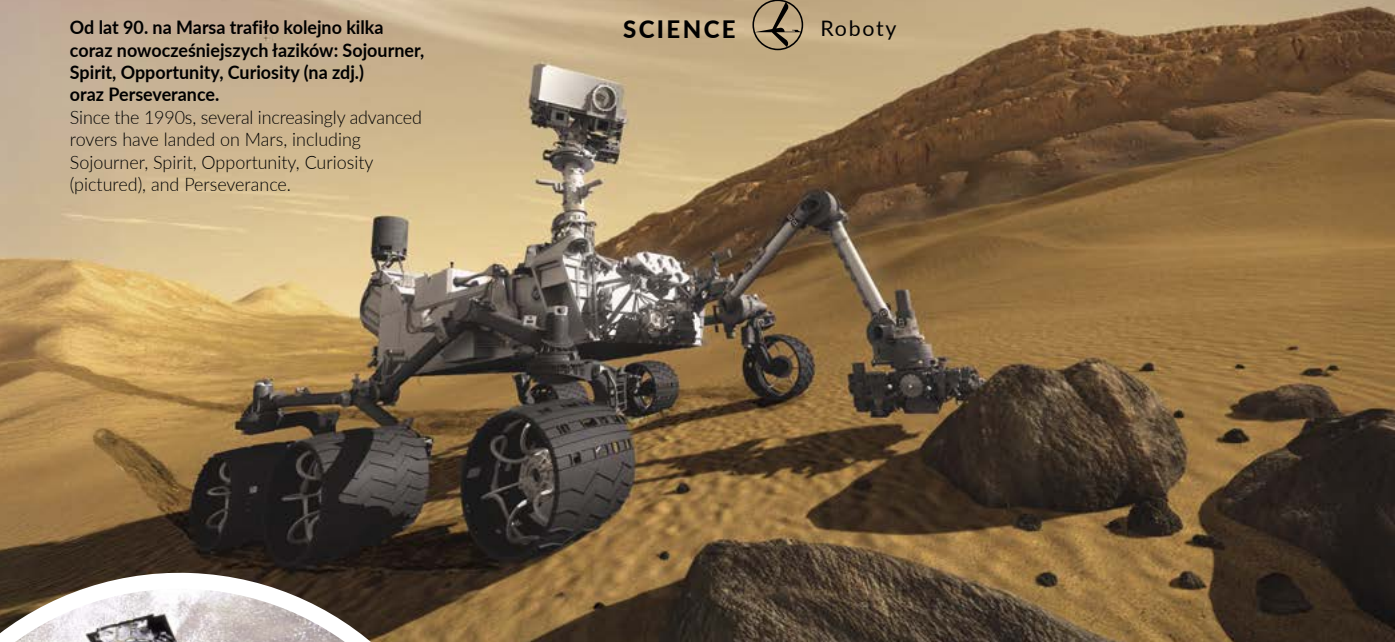

DOŚWIADCZ BRZMIENIA JAK NIGDY WCZEŚNIEJ!

JBL Tour Pro 3 to prawdziwie bezprzewodowe słuchawki dokanałowe z podwójnym hybrydowym przetwornikiem, adaptacyjną redukcją hałasu i inteligentnym etui ładującym Smart Charging Case™ z większym i bardziej funkcjonalnym ekranem dotykowym. Słuchawki płynnie łączą się z dowolnym urządzeniem Bluetooth® i zapewniają dźwięk przestrzenny JBL Spatial 360 ze śledzeniem ruchu głowy Head Tracking. JBL Tour Pro 3 to legendarne brzmienie Hi-Res JBL Pro Sound. Dzięki funkcji Real-TimeTrue Adaptive Noise Cancelling pozwalają wyciszyć świat zewnętrzny. Podczas lotu Smart ChargingCase™ użyć można jako nadajnika audio, aby bezprzewodowo połączyć się z systemem pokładowym (lub komputerem) i cieszyć się kinowymi wrażeniami dźwiękowymi. Natomiast siedząc przy biurku, łatwo można podłączyć Smart ChargingCase™ do komputera, aby uzyskać doskonałą jakość dźwięku i połączeń.

Od lat 90. na Marsa trafiło kolejno kilka coraz nowocześniejszych łazików: Sojourner, Spirit, Opportunity, Curiosity (na zdj.) oraz Perseverance.

Since the 1990s, several increasingly advanced rovers have landed on Mars, including Sojourner, Spirit, Opportunity, Curiosity (pictured), and Perseverance.

Ramiona Canadarm to seria urządzeń pracujących m.in. na Międzynarodowej Stacji Kosmicznej.
The Canadarm is a series of robotic devices used, among other applications, on the International Space Station.

Ramiona Canadarm to seria urządzeń pracujących m.in. na Międzynarodowej Stacji Kosmicznej.
The Canadarm is a series of robotic devices used, among other applications, on the International Space Station.

KOSMICZNI POMOCNICY

Ekstremalne środowisko kosmosu od początków jego eksploracji wymuszało budowanie automatów. Maszyny pomagają w manewrach i naprawach, są częścią teleskopów, sond i łazików marsjańskich. A ich budowa jest coraz bardziej skomplikowana. Wysłany w 2020 r. łazik marsjański Perseverance to arcydzieło automatyki. Na jego pokładzie znajduje się kilkadziesiąt instrumentów naukowych, m.in. kilka kamer, spektrometry, laser ultrafioletowy, radar geologiczny, stacja pogody mierząca temperaturę, siłę wiatru i ciśnienie, a także helikopter Ingenuity. Urządzenia te, choć zaprogramowane przez naukowców, pracują samodzielnie.

SPACE HELPERS

The extreme environment of space has driven the development of machines since the early days of space exploration. These machines assist with manoeuvres and repairs, and are integral parts of telescopes, probes, and Mars rovers. And they are becoming increasingly sophisticated. For example, the Mars rover Perseverance, launched in 2020, is a masterpiece of automation. It has dozens of scientific instruments, including cameras and spectrometers, an ultraviolet laser, a geological radar, a weather station measuring temperature, wind speed and pressure, and an Ingenuity helicopter. Though programmed, these devices are autonomous.

”
Naukowcy NASA pracują m.in. nad roborekawką wspomagającą manualną pracę astronautów.

NASA scientists are working on, among other things, a robotic glove to assist with the manual tasks of astronauts.

Walkiria i Robonaut Valkyrie and Robonaut

W kosmosie są potrzebne także automaty humanoidalne, zdolne do zastępowania człowieka w różnych sytuacjach. Od 2011 r. na Międzynarodowej Stacji Kosmicznej przebywa Robonaut. NASA pracuje też nad robotem Valkyrie (poniżej).

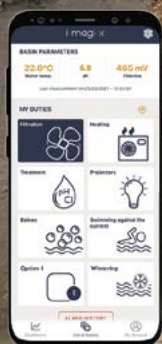
Humanoid robots, capable of replacing humans in various situations, are also essential in space. Robonaut has been aboard the International Space Station since 2011. NASA is also developing the Valkyrie robot (below).

Budujemy nie tylko baseny,
budujemy wspomnienia...

ORIGINE
FRANCE®
GARANTIE

Więcej informacji

SMART POOL

iMAGI-X

FILTRACJA

NFX-Line

KONSTRUKCJA

ŻELBETOWA

Główna siedziba i basen ekspozycyjny:
FBH MAT Baseny Kąpielowe Maciej Ciesielski
ul. Dobrzyńska 55, 87-801 Włocławek
+48 602 341 151, +48 602 247 707, +48 664 013 681
mat.baseny@gmail.com
www.budujemybaseny.pl

Magiline Warszawa - BIURO:
Baseny Ciesielscy Sp. z o.o.
ul. Słoneczna 50/2, 00-789 Warszawa
+48 662 344 713, +48 602 454 151, +48 602 341 151
baseny.ciesielscy@gmail.com
www.magiline.com.pl

SZTUCZNY UMYŚŁ?

Roboty to nie tylko fizyczne konstrukcje – także oprogramowanie. W obliczu niezwykle szybkiego rozwoju technologii uczenia maszynowego (sztucznej inteligencji) pojawiają się pytania o autonomię, a nawet samoświadomość przyszłych modeli AI. Niełatwo na nie odpowiedzieć, tym bardziej że biologia póki co nie znalazła dobrej definicji świadomości. Póki co nasze mózgi są nieporównanie bardziej złożone niż najnowocześniejsze sieci neuronowe. Jednak tekstowy model AI, ChatGPT, w 2022 r. zdał tzw. test Turinga polegający na rozmowie z człowiekiem. Pogawędka z ChatemGPT jest nie do odróżnienia od tej międzyludzkiej... ■

ARTIFICIAL INTELLIGENCE?

Robots are not just physical structures – they are also driven by software. With the rapid development of machine learning technology (artificial intelligence), questions arise about the autonomy and even self-awareness of future AI models. These questions are difficult to answer, especially since biology has yet to provide a clear definition of consciousness. For now, our brains remain incomparably more complex than the most advanced neural networks. However, in 2022, the text-based AI model ChatGPT passed the Turing Test, which involves a conversation with a human. A chat with ChatGPT is now nearly indistinguishable from one with a human. ■

OD FABRYKI DO STOŁU

Realną obecność robotów we współczesnym świecie tak naprawdę dość trudno dostrzec. A to dlatego, że ich domeną jest przemysł, choć coraz śmielej wkraczają także do usług, a nawet naszych domów.

Zautomatyzowane robotyczne ramiona pracują np. przy produkcji samochodów, komputerowych czipów, w rolnictwie, magazynach i w medycynie. Robot Da Vinci to sterowana ręką chirurga maszyna, dzięki której można wykonywać operacje wymagające wyjątkowej precyzji i minimalnej inwazyjności w ciału pacjenta. Robi to robot kucharz przygotowujący proste posiłki w stołówce szpitala w Tybindzie w Niemczech. Posiadanie robota odkurzającego mieszkanie powoli staje się standardem.

FROM THE FACTORY TO THE TABLE

The presence of robots often goes unnoticed, as they have primarily been employed in industry. However, they are increasingly making their way into services and even into our homes. Automated robotic arms, for example, are used in the production of cars, computer chips, agriculture, warehouses, and medicine. The Da Vinci robot, controlled by a surgeon's hand, enables surgeries that require exceptional precision and minimal invasiveness. Similarly, in Tübingen, Germany, a robot chef prepares simple meals in a hospital canteen. Having a robot vacuuming your apartment is gradually becoming the norm.

Spot i Atlas Spot and Atlas

To zaawansowane automaty stworzone przez firmę Boston Dynamics z USA. Czworonożny Spot jest używany w m.in. w wojsku i przemyśle. Humanoidalny Atlas potrafi wykonywać skomplikowane manualne zadania, zastępując człowieka.

These are advanced machines developed by Boston Dynamics in the United States. The four-legged Spot performs a variety of military, industrial, and other tasks. The humanoid Atlas can perform complex manual tasks, effectively replacing humans.

Nasza misja – ochrona praw konsumentów poprzez podnoszenie świadomości prawnej i działania edukacyjne

Dążymy do uczciwego traktowania konsumentów w ich relacjach z bankami i instytucjami finansowymi.

Wspieramy osoby z kredytami waloryzowanymi do walut obcych oraz złotówkowymi – od analizy umów po reprezentację przed sądami.

**Fundacja Na Rzecz
Ochrony Konsumentów
Życie Bez Kredytu**

www.fundacja.zyciebez kredytu.pl

Ocean, oliwa, wino

OCEAN, OLIVE OIL,
WINE

**Jak smakuje Portugalia?
Jej kuchnia zachwyca prostotą,
doskonałością składników
i regionalną różnorodnością.**

What does Portugal taste like?
Its cuisine captivates with simplicity,
the excellence of its ingredients,
and regional diversity.

tekst | by MAGDALENA RUDZKA

LOKALNE DZIEDZICTWO LOCAL HERITAGE

Kuchnia Portugalii kojarzy się z doskonałymi rybami oraz owocami morza – i słusznie. Wystarczy się jednak nieco oddalić od wybrzeża, by odnaleźć także zupełnie inne kulinarne tradycje i odkryć niebywałą różnorodność. Region Alentejo, choć obfitujący w wino i oliwę, zaskakuje kuchnią bogatą w wieprzowinę, ziemniaki i chleb. W górzystym Trás-os-Montes, pełnym stad owiec i kóz, królują wyjątkowe sery. Na północy kraju powstaje lekkie białe vinho verde, a w centrum intensywne czerwone wina oraz wzmocniane porto.

Portuguese cuisine is often associated with exceptional fish and seafood – and rightfully so. However, if you venture just a little inland, you'll encounter entirely different culinary traditions, revealing incredible diversity. The Alentejo region, known for its wine and olive oil, surprises with a cuisine rich in pork, potatoes, and bread. In the mountainous Trás-os-Montes, home to herds of sheep and goats, exceptional cheeses take center stage. In the north of the country, light white vinho verde is crafted, while the central region is renowned for its intense red wines and port.

← CZASZOŁKI/LAPAS LIMPETS

Proste danie z niezwykłego składnika. Grillowane czaszołki to specjalność Madery i Azorów. Te małe morskie ślimaki o stożkowatych muszlach żyją na brzegach Atlantyku przyłączone do skał. Zbiera się je ręcznie. Są pyszne – wystarcza przyrządzenie ich na odrobinie oliwy lub masła z czosnkiem i podanie z cząstką cytryny.

A simple dish featuring an unusual ingredient. Grilled snails are a specialty of Madeira and the Azores. These small sea snails, with conical shells, cling to rocks along the Atlantic shores and are collected by hand. They are delicious—simply cook them in a little olive oil or butter with garlic and serve with a wedge of lemon.

↓ MIGAS

Tradycyjne danie, które powstało, by nie zmarnował się żaden okruszek chleba. W najprostszej wersji migas to namoczone kawałki czerstwego chleba podsmażone na oliwie z czosnkiem.

Potrava ta często jest wzbogaćana kawałkami mięsa lub kiełbas, smalcem lub warzywami (np. pomidorami, fasolą). Na śniadania podawana z sadzonymi jajkami i dodatkiem świeżych winogron.

A traditional dish born out of the desire to waste no bread. In its simplest form, migas consists of soaked pieces of stale bread fried in olive oil with garlic. This dish is often enhanced with pieces of meat or sausages, lard, or vegetables (such as tomatoes and beans). For breakfast, it's commonly served with fried eggs and fresh grapes.

” Portugalczyki jedzą całą gamę przeróżnych owoców morza, np.: pąkle, małże i omułki, krewetki, ośmiornice, ślimaki, ostrygi, jeżowce, homary i kraby.

The Portuguese enjoy a diverse range of seafood, including barnacles, clams, mussels, shrimp, octopus, snails, oysters, sea urchins, lobsters, and crabs.

↑ SARDYNKI SARDINES

Jeden z najważniejszych kulinarnych składników kuchni portugalskiej. W tym kraju je się najczęściej sardynki na świeżo. Na atlantyckim wybrzeżu sezon na nie trwa od maja do października. Świeże rybki najczęściej się grilluje, ale Portugalia dorobiła się też niezwykłej tradycji produkcji sardynki w puszkach. Specjalistyczne sklepy, np. Conserveira de Lisboa, sprzedają setki rodzajów kolorowych puszek z sardynkami, których wybór może przyprawić o zawrót głowy.

Sardines are one of the most important ingredients in Portuguese cuisine, and Portugal boasts the highest sardine consumption in the world. Along the Atlantic coast, the sardine season lasts from May to October. While fresh sardines are most often grilled, Portugal also has a remarkable tradition of canning them. Specialty shops like Conserveira de Lisboa offer hundreds of different varieties of colorful sardine tins, making the selection both fascinating and overwhelming.

→ CATAPLANA

To nazwa zarówno naczynia do gotowania, jak i samej potrawy. Cataplana to rodzaj głębokiej patelni z przymocowaną do niej wypukłą pokrywą o identycznym kształcie. Pokrywę można zamknąć specjalnymi zaciskami, uzyskując coś w rodzaju szybkowaru. W cataplaniu przyrządza się przede wszystkim owoce morza, a potrawa ta jest najpopularniejsza w regionie Algarve. Reszta składników to przeważnie: oliwa, cebula, czosnek, wino, pomidory i papryki.

Cataplana refers to both the cooking vessel and the dish itself. It is a type of deep pan with a convex lid that fits securely, often sealed with special clamps, creating a pressure-cooker effect. Traditionally used to prepare seafood, cataplana is especially popular in the Algarve region. The typical ingredients include olive oil, onion, garlic, wine, tomatoes, and peppers.

↑ SERY CHEESES

Niezwykle ważny element portugalskiej kuchni. Niemal na równi dostępne są sery z mleka krowiego, owczego i koziego. 15 z nich wpisano na listę chronionych produktów tradycyjnych, m.in. kozi queijo de cabra transmontano. Sery w Portugalii przeważnie je się jako samodzielny posiłek lub na zakończenie obiadu.

They're an extremely important element of Portuguese cuisine. Cheeses made from cow's, sheep's and goat's milk are almost equally available. 15 of them are on the list of protected traditional products, including goat's queijo de cabra transmontano. Cheese in Portugal is usually eaten as a meal on its own or at the end of dinner.

← CALDO VERDE

Czyli po portugalsku „zielony wywar”. I zupa ta rzeczywiście ma taki kolor za sprawą jednego ze składników: kapusty galicyjskiej. Ta roślina podobna jest jednak raczej do jarmuzu niż naszej kapusty głowiastej. Pozostałe składniki caldo verde to: ziemniaki, cebula, czosnek, oliwa i kiełbasa chouriço.

In Portuguese, "caldo verde" means "green broth," and the soup gets its vibrant colour from one of its key ingredients: Galician cabbage. This plant resembles kale more than traditional cabbage. The other ingredients in caldo verde include potatoes, onion, garlic, olive oil, and chouriço sausage.

← ESPETADA

To portugalska nazwa oznaczająca mięso (lub ryby) pieczone lub grillowane na szpadzie. Przygotowywanie go bywa prawdziwym widowiskiem – kucharze pieką długie i ciężkie szaszłyki nad otwartym ogniem, a potem podają je na specjalnych pionowych stojakach. Na Maderze espetadę tradycyjnie przygotowywało się na grillu z drzewem laurowym – dziś wawrzyny są tam pod ścisłą ochroną. Espetada is a dish, meaning meat (or fish) roasted or grilled on a skewer. The preparation of espetada can be quite a spectacle – cooks roast long, heavy skewers over an open fire and then serve them on special vertical racks. In Madeira, espetada was traditionally cooked on a barbecue made from laurel wood, though laurels are now strictly protected in the region.

↓ FRANCESINHA

Choć jest portugalskim fast foodem, francesinha bywa podawana także w dobrych restauracjach. Powstała w Porto, a jej nazwa znaczy „Francuzeczka”. To kanapka na ciepło, z szynką lub kiełbasą (np. linguiça) oraz serem, polana sosem pomidorowo-piwnym. Najczęściej towarzyszą jej jeszcze frytki, czasem jest zwieńczona jajkiem sadzonym.

Ma mnóstwo odmian, zależnie od rodzaju i jakości użytych składników.

Although it is considered Portuguese fast food, francesinha is also served in fine restaurants. Originating in Porto, its name means "French girl." It is a hearty sandwich, typically filled with ham or sausage (such as linguiça) and cheese, then topped with a rich tomato and beer sauce. It is usually served with fries, often topped with a fried egg. There are many variations of francesinha, depending on the type and quality of ingredients used.

” Najstynniejsze i najbliższe oryginalnemu przepisowi pastéis de nata można zjeść w działającej od 1837 r. cukierni Pastéis de Belém w Lizbonie.

The most famous pastéis de nata, closest to the original recipe, can be enjoyed at the Pastéis de Belém bakery in Lisbon, which has been serving them since 1837.

↓ PASTÉIS DE NATA

Przepis na te pyszne chrupiące babeczki z mleczno-jajecznym kremem powstał w klasztorze Hieronimitów w Lizbonie, w XVIII w. Zakonnicy używali wtedy białek jaj do krochmalenia tkanin.

Aby pozostałe po tym procesie żółtka się nie zmarnowały, powstały pastéis de Belém, które później rozpowszechniły się po całym kraju jako pastéis de nata.

The recipe for these delicious, crispy pastries filled with a milk and egg custard was created in the Hieronymites Monastery in Lisbon in the 18th century. At that time, the monks used egg whites to starch fabrics. To avoid wasting the leftover yolks, they invented pastéis de Belém, which later spread across the country and became known as pastéis de nata.

→ BACALHAU

Czyli suszony solony dorsz. Wpływu tego składnika na kuchnię portugalską nie sposób przecenić. Portugalczycy konserwują tak dorsza od przynajmniej 500 lat. Podobno istnieje ponad tysiąc przepisów na potrawy z bacalhau. Suszony dorsz jest także od wieków tradycyjnie spożywany podczas postu. Mimo że wynaleziono lodówki i zamrażarki, bacalhau nigdy nie stracił na znaczeniu i jest wciąż jedzony jak Portugalia długa i szeroka.

Bacalhau, or dried salted cod, is an ingredient whose influence on Portuguese cuisine cannot be overstated. The Portuguese have been preserving cod in this way for at least 500 years. It is said that there are over a thousand recipes for dishes made with bacalhau. For centuries, dried cod has also been a traditional dish during Lent. Despite the invention of refrigerators and freezers, bacalhau remains a staple and continues to be enjoyed throughout Portugal.

↓ BOLINHOS

Oto jeden z wielu przepisów na bacalhau. Bolinhos to małe krokieciki formowane zwykle za pomocą dwóch łyżek i smażone na oliwie do zrumienienia. Oprócz namoczonego i ugotowanego bacalhau masa na bolinhos składa się z utłuczonych gotowanych ziemniaków, cebuli, posiekanej pietruszki i jajek. Krokieciki zwykle podaje się jako przekąskę.

Here is one of many recipes for bacalhau. Bolinhos are small croquettes, typically shaped with two spoons and fried in olive oil until golden brown. The mixture for bolinhos includes mashed soaked and cooked bacalhau, mashed boiled potatoes, onion, chopped parsley, and eggs. These croquettes are usually served as a snack.

↑ POLVO À LAGAREIRO

To proste danie z ośmiornicy podaje się często na Wigilię. Wraz z ziemniakami i zieleniną ośmiornicę zapieka się w dużej ilości oliwy z czosnkiem.

Lagareiro oznacza zresztą kogoś zajmującego się tłoczeniem oliwy.

Do tej potrawy używa się liści jednej z odmian kapusty właściwej, zwanej także rapini lub brokulem rabe.

Najtrudniejsze w tym przepisie jest wycucie czasu, bo zbyt długa obróbka ośmiornicy sprawia, że staje się twarda.

This simple octopus dish is often served on Christmas Eve. The octopus, along with potatoes and greens, is baked in a generous amount of olive oil with garlic. "Lagareiro" also refers to someone who presses olive oil. The dish features leaves from a variety of cabbage known as rapini or broccoli rabe. The most challenging part of the recipe is timing, as overcooking the octopus can make it tough.

↓ OVOS MOLES DE AVEIRO

Doskonały i bardzo smaczny przykład kuchni regionalnej. Nazwa tych słodkości to dosłownie „miękkie jajka z Aveiro”. Masa z żółtek i cukru umieszczana jest w cienkich waflach przypominających opłatek, formowanych w różne kształty, np. muszli. Ovos moles najczęściej można zjeść na środkowym wybrzeżu Portugalii, w okolicach miasta Aveiro.

An excellent and delicious example of regional cuisine, these sweets are called "ovos moles," which literally means "soft eggs from Aveiro." The yolk and sugar mixture is placed in thin wafers, and shaped into various forms, such as shells. Ovos moles are most commonly enjoyed along the central coast of Portugal, particularly around the city of Aveiro.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

MAM RANDKĘ DATE NIGHT

Są wieczory, podczas których chcesz wyglądać wyjątkowo. Podpowiadamy, co pomoże osiągnąć efekt wow.

There are evenings when you want to feel special. Here are some suggestions to help you achieve that wow effect.

tekst / by LENA IWAŃSKA

1. Bransoletki permanentne, HOS LAB, 170-690 zł
Permanent bracelets, HOS LAB, PLN 170-690
2. Wełniany beret, BRUNELLO CUCINELLI, 1830 zł
Wool beret, BRUNELLO CUCINELLI, PLN 1830
3. Szampon z bambusem, LEONOR GREYL, 199 zł
Nourishing shampoo, LEONOR GREYL, PLN 199
4. Portfel, SAINT LAURENT, 1750 zł
Wallet, SAINT LAURENT, PLN 1750
5. Okulary przeciwsłoneczne, SAINT LAURENT 999 zł
Sunglasses, SAINT LAURENT, PLN 999
6. Jedwabna chusta, GUCCI, 2099 zł
Silk scarf, GUCCI, PLN 2099
7. Kolczyk Miniwisenki, MAAR, 99 zł
Mini cherries earring, MAAR, PLN 99
8. Torebka, VERSACE, 5745 zł
Bag, VERSACE, PLN 5745
9. Liftingujący krem na noc, PAYOT, 419 zł
Lifting night cream, PAYOT, PLN 419
10. Złote serce z brylantem, ANKA KRYSZYŃIAK, 1430 zł
Golden heart with a diamond, ANKA KRYSZYŃIAK, PLN 1430
11. Płaszcz, 3699 zł, LOULOU DE SAISON
Coat, LOULOU DE SAISON, PLN 3699
12. Sukienka z białą kokardą Tiffany, REVER, 990 zł
White bow Tiffany dress, REVER, PLN 990
13. Zegarek Moonflight, AVIATOR, 2100 zł
Moonflight watch, AVIATOR, PLN 2100
14. Buty, JIMMY CHOO, 6799 zł
Stilletos, JIMMY CHOO, PLN 6799

REKLAMA

PIELĘGNACJA UST Lip care

Jak chronić usta przed szkodliwymi warunkami atmosferycznymi oraz zachować ich zdrowy i atrakcyjny wygląd – odpowiada dr Anna Płatkowska.

How to protect your lips from harsh weather conditions and maintain their healthy, attractive appearance – Dr. Anna Płatkowska explains.

Pierwszym krokiem w pielęgnacji ust jest regularne ich nawilżanie. Balsamy do ust z naturalnymi składnikami, takimi jak masło shea, olejki roślinne czy wosk pszczoły, będą doskonałymi sojusznikami.

Oprócz codziennej pielęgnacji możemy wykorzystać zabiegi medycyny estetycznej z kwasem hialuronowym. Kwas hialuronowy ma zdolność wiązania wody, co sprawia, że jest idealnym składnikiem do nawilżania i wypełniania ust.

Zabieg dermatologii estetycznej polegający na wypełnianiu ust kwasem hialuronowym nie tylko poprawia nawilżenie, ale także dodaje objętości i konturu, co sprawia, że usta wyglądają pełniej i są bardziej jędrne. Efekty zabiegu są widoczne natychmiast, a odpowiednio przeprowadzony jest bezpieczny i komfortowy dla pacjenta. Dodatkowo kwas hialuronowy stymuluje naturalny proces regeneracji, co chroni wargi przed procesem starzenia.

Dbanie o usta przez cały rok to inwestycja w ich zdrowie i ładny wygląd.

Zapraszam na zabiegi do mojej Kliniki Anclara w Warszawie.

www.anclara.pl

The first step in lip care is regular moisturization. Lip balms containing natural ingredients such as shea butter, vegetable oils, or beeswax are excellent allies in maintaining lip health.

In addition to daily care, aesthetic medicine treatments with hyaluronic acid can be highly beneficial. Hyaluronic acid's ability to bind water makes it an ideal ingredient for both moisturizing and plumping the lips.

Aesthetic dermatology treatments that involve filling the lips with hyaluronic acid not only enhance hydration but also add volume and contour, creating fuller, firmer lips. The results are immediately visible, and when performed correctly, the procedure is safe and comfortable for the patient. Furthermore, hyaluronic acid stimulates the natural regeneration process, helping to protect the lips from the effects of aging.

Taking care of your lips year-round is an investment in their health and appearance. I invite you to visit my Anclara Clinic in Warsaw for personalized treatments.

www.anclara.pl

DR ANNA PŁATKOWSKA
Właścicielka Kliniki Anclara znajdującej się przy ulicy Puławskiej 136/61, na warszawskim Mokotowie.
The owner of the Anclara Clinic located at 136/61 Puławska St. in Warsaw's Mokotów district.

Ambasadorką marki jest
Małgorzata Foremniak.
Małgorzata Foremniak
is the brand ambassador.

WARSAW

BLASK I DOSKONAŁOŚĆ

SHINE AND PERFECTION

House of Diamond to jedyne atelier diamentów w Polsce, w którym te najszlachetniejsze kamienie na świecie wchodzą w mariaż ze sztuką. To miejsce, gdzie w wyjątkowej atmosferze i scenerii możesz nie tylko je kupić, ale też dowiedzieć się o nich czegoś więcej, a nawet zaprojektować własną biżuterię.

House of Diamond is the only diamond atelier in Poland where the most precious stones in the world are united with art. It is a place where, in a unique atmosphere and setting, you can not only purchase exquisite diamonds but also learn more about them and even design your own jewelry.

więcej | more: houseofdiamond.pl (Fabryka Norblina)

WARSAW

NIEZAPOMNIANE CHWILE

UNFORGETTABLE MOMENTS

...takie czekają na was w restauracji Enoteka Warszawska, która mieści się w zabytkowej kamienicy przy Rynku Nowego Miasta. Urokliwe otoczenie historycznej Warszawy doskonale współgra z eleganckim wnętrzem, tworząc atmosferę idealną na każdą okazję. Najważniejsza jednak jest autorska kuchnia, w której królują zarówno śródziemnomorskie smaki, jak i tradycyjne polskie dania w nowoczesnej odsłonie. Są wśród nich: tatar z polędwicy wołowej z piklowaną wiśnią i zupa rybna z koperkiem. Ponadto sandacz z kremowym purée z gałką muszkatołową i szpinakiem. ...await you at the Enoteka Warszawska restaurant, located in a historic tenement house at the New Town Market Square. The charming surroundings of historic Warsaw perfectly complement the elegant interior, creating an atmosphere ideal for any occasion. However, the highlight is the original cuisine, which blends Mediterranean flavours with traditional Polish dishes in a modern twist. Among the offerings are beef tenderloin tartare with pickled cherries, fish soup with dill, and pike-perch served with creamy nutmeg purée and spinach.

więcej | more: enotekawarszawska.pl

NOWY UŚMIECH W JEDEN DZIEŃ

OD BEZZĘBIA DO PEŁNEGO UŚMIECHU W CZTERY GODZINY!

Metoda ALL-ON-4 QUICK SMILE to nowoczesna technika stosowana przez protetyków oraz chirurgów Kupryś Dental Clinic, polegająca na natychmiastowej odbudowie pełnego łuku zębowego za pomocą implantów. To idealne rozwiązanie rekomendowane pacjentom, zarówno dla tych którzy utracili wszystkie zęby, jak i tych którzy chcieliby uzyskać piękny uśmiech w jeden dzień.

Metoda ALL-ON-4 QUICK SMILE pozwala na szybkie odzyskanie funkcji żucia, a także poprawę estetyki, a przez to wzrost pewności siebie pacjentów, zmagających się z kompleksami związanymi ze swoim stanem uzębienia.

Dużą zaletą metody ALL-ON-4 QUICK SMILE w porównaniu z tradycyjnym zabiegiem jest, zgodna z filozofią Kupryś Dental Clinic, minimalna inwazyjność procedur – pozwala to na jeszcze precyzyjniejsze wykonanie pracy w krótkim czasie, przy zredukowaniu kosztów i zachowaniu gwarancji trwałości i estetyki metamorfozy uśmiechu pacjenta.

A NEW SMILE IN ONE DAY FROM TOOTHLESSNESS TO A FULL SMILE IN JUST HOURS!

The ALL-ON-4 QUICK SMILE method is an innovative technique used by the prosthetists and surgeons at Kupryś Dental Clinic, enabling the immediate reconstruction of a full dental arch using implants. This method is the ideal solution for patients who have lost all their teeth or those seeking to achieve a beautiful smile in just one day.

The ALL-ON-4 QUICK SMILE method allows for rapid recovery of chewing function and aesthetic improvement, boosting self-confidence for patients who struggle with complex feelings about the condition of their teeth.

A significant advantage of the ALL-ON-4 QUICK SMILE method, compared to traditional procedures, is its minimal invasiveness – in line with the philosophy of Kupryś Dental Clinic. This approach allows for more precise work in a short time, reducing costs while ensuring the durability and aesthetic quality of the patient's smile transformation.

KUPRYŚ DENTAL CLINIC
NOWOCZESNA
STOMATOLOGIA
W CENTRUM WARSZAWY

PRZEKONAJ SIĘ, DLACZEGO
WARTO NAM ZAUFAĆ

Kupryś Dental Clinic,
ul. Kazimierza Brokła 2,
Warszawa,
kuprysdentalclinic.pl

Dobry adres Good Address

KRAKOW

Z JACUZZI NA BALKONIE WITH JACUZZI ON THE BALCONY

Aparthotel Best Views mieści się w prestiżowej krakowskiej kamienicy na jednej z głównych ulic dochodzących do Rynku Głównego. Jest to unikatowe miejsce, gdzie tradycja łączy się z jakością na najwyższym poziomie. Oferta obejmuje 10 rodzajów apartamentów, z których najbardziej wyjątkowy jest 140-metrowy Apartament Panoramic Penthouse z prywatnym jacuzzi na balkonie i widokiem na Zamek Królewski na Wawelu. Aparthotel Best Views is located in a prestigious Krakow tenement house on one of the main streets leading to the Main Market Square. This unique place combines tradition with the highest quality. Offer includes ten types of apartments, the most exceptional of which is the 140-meter Panoramic Penthouse Apartment, featuring a private jacuzzi on the balcony and a stunning view of the Wawel Royal Castle.

więcej | more: aparthotelbestviews.com

WARSAW

PEREŁKI Z DRUGIEJ RĘKI SECOND-HAND TREASURES

Szukasz w Warszawie wyjątkowej sukienki na ważną okazję? Zajrzyj do E-Garderobe! To największa wypożyczalnia kreacji okazjonalnych w Polsce i tym samym topowe miejsce na modowej mapie stolicy. To tutaj wypożyczysz olśniewające sukienki od znanych marek z całego świata za ułamek ceny, ale też kupisz luksusowe perełki z drugiej ręki – od Hermesa, Chanel czy Gucciego.

Are you looking for a unique dress for an important occasion in Warsaw? Visit E-Garderobe! It is the largest rental shop for special occasion outfits in Poland, making it a top destination on the fashion map of the capital. Here, you can rent dazzling dresses from renowned global brands at a fraction of the price, or even purchase luxury second-hand gems from Hermes, Chanel, Gucci, and more.

więcej | more: e-garderobe.com

WARSAW

TAK SMAKUJE MEKSYK THIS IS WHAT MEXICO TASTES LIKE

A gdyby tak środek zimy spędzić w Meksyku, a dokładnie w YE YE MEX FOOD & MUSIC BAR, który serwuje meksykańskie dania przygotowane według receptur Mauricio Bianco Gonzaleza i jego babci Susany: tacos, burritos, quesadillas, enchiladas oraz oczywiście churros. A wszystko przy dźwiękach musica latina.

What if you could experience the taste of Mexico in the middle of winter, specifically at YE YE MEX FOOD & MUSIC BAR? Here, you can enjoy authentic Mexican dishes prepared according to the recipes of Mauricio Bianco Gonzalez and his grandmother Susana, including tacos, burritos, quesadillas, enchiladas, and of course, churros. And all of this while immersing yourself in the sounds of Latin music.

więcej | more IG: [@eyemexfood](https://www.instagram.com/eyemexfood)

LOT info

SIATKA POŁĄCZEŃ

Route network 88

FLOTA

Fleet 92

LOT DLA FIRM

LOT dla firm 99

ROZRYWKA POKŁADOWA

In-flight entertainment 102

PORADNIK PASAŻERA

Passanger handbook 104

Zapraszamy na lot.com

SIATKA POŁĄCZEŃ LOT

LOT route network

- połączenia regularne LOT-u z portu przesiadkowego w Warszawie | LOT schedule services from LOT Warsaw Hub
- regularne połączenia regionalne LOT-u | LOT schedule services
- Lyon kierunki rozkładowe | schedule destinations
- kierunki czarterowe | charter destinations
- Dubai DXB kierunki sezonowe | seasonal destinations
- kierunki code-share | code-share destinations

Połączenia czarterowe średniego i dalekiego zasięgu na sezon zimowy 2025 | Medium & long haul charter services for winter 2025 season

z Katowic do... | from Katowice to:
 Bangkok, Cancun, Djerba, Hurghada, Marsa Alam, Phuket, Phu Quoc, Puerto Plata, Punta Cana, Sharm el Sheikh

z Olsztyna do... | from Olsztyn to:
 Marsa Alam

z Warszawy do... | from Warsaw to:
 Agadir, Bangkok, Cancun, Denpasar, Hurghada, Krabi, Langkawi, Mauritius, Marsa Alam, Phu Quoc, Phuket, Puerto Plata, Punta Cana, Sharm El Sheikh

z Wrocławia... | from Wrocław to:
 Marsa Alam

Połączenia krajowe | Domestic services

SIATKA POŁĄCZEŃ LOT

LOT route network

- połączenia regularne LOT-u z portu przesiadkowego w Warszawie | LOT schedule services from LOT Warsaw Hub
- regularne połączenia regionalne LOT-u | LOT schedule services
- kierunki rozkładowe | schedule destinations
- kierunki rozkładowe i czarterowe | schedule and charter destinations
- kierunki sezonowe | seasonal destinations
- kierunki czarterowe | charter destinations
- kierunki code-share | code-share destinations

Połączenia czarterowe bliskiego zasięgu na sezon zimowy 2025 | Short haul charter services for winter 2025 season

z Katowic do... | from Katowice to: Antalya

z Warszawy do... | from Warsaw to: Antalya, Kayseri, Lleida, Torino, Verona

*tymczasowo zawieszono | temporarily suspended
 Stan na 16/01/2025 | Status as of 16JAN25

SAMOLOTY DALEKODYSTANSOWE

Long-haul aircraft

Boeing 787-9 Dreamliner

Długość
Length 62,82 m

Rozpiętość skrzydeł
Wing span 60,17 m

Liczba 7
Number in fleet

Zasięg max 13 350 km
Range

V przelotowa 875 km/h
Cruising speed

Liczba miejsc 24/21/249
BC/PEC/EC
Capacity

Boeing 787-8 Dreamliner

Długość
Length 56,72 m

Rozpiętość skrzydeł
Wing span 60,17 m

Liczba 8
Number in fleet

Zasięg max 12 650 km
Range

V przelotowa 875 km/h
Cruising speed

Liczba miejsc 18/21/213
BC/PEC/EC
Capacity

SAMOLOTY ŚREDNIO- I KRÓTKODYSTANSOWE

Medium and short-haul aircraft

Boeing 737 MAX 8

Długość
Length 39,52 m

Rozpiętość skrzydeł
Wing span 32,92 m

Liczba 18
Number in fleet

Zasięg max 5750 km
Range

V przelotowa 839 km/h
Cruising speed

Liczba miejsc 186/189**
Capacity

Boeing 737-800 NG

Długość
Length 39,47 m

Rozpiętość skrzydeł
Wing span 35,78 m

Liczba 6
Number in fleet

Zasięg max 5435 km
Range

V przelotowa 834 km/h
Cruising speed

Liczba miejsc 186
Capacity

SAMOLOTY ŚREDNIO- I KRÓTKODYSTANSOWE

Medium and short-haul aircraft

Embraer E195 E2

Długość
Length 41,6 m

Rozpiętość skrzydeł
Wing span 35,12 m

Liczba 3
Number in fleet

Zasięg 4815 km
Range

V przelotowa 876 km/h
Cruising speed

Liczba miejsc 136
Capacity

Embraer 195

Długość
Length 38,65 m

Rozpiętość skrzydeł
Wing span 28,72 m

Liczba 16
Number in fleet

Zasięg 3990 km
Range

V przelotowa 870 km/h
Cruising speed

Liczba miejsc 118/112**
Capacity

Embraer 190

Długość
Length 36,64 m

Rozpiętość skrzydeł
Wing span 28,72 m

Liczba 8
Number in fleet

Zasięg 3461 km
Range

V przelotowa 863 km/h
Cruising speed

Liczba miejsc 106
Capacity

Embraer 175

Długość
Length 31,68 m

Rozpiętość skrzydeł
Wing span 26,00 m

Liczba 15***
Number in fleet

Zasięg max 3300 km
Range

V przelotowa 870 km/h
Cruising speed

Liczba miejsc 82/88**
Capacity

Embraer 170

Długość
Length 29,90 m

Rozpiętość skrzydeł
Wing span 26,00 m

Liczba 5
Number in fleet

Zasięg max 3700 km
Range

V przelotowa 870 km/h
Cruising speed

Liczba miejsc 76
Capacity

** w zależności od wersji **depending on the version

*** w tym dwa do dyspozycji rządu *** including two aircraft at the government's disposal

LOT BUSINESS LOUNGE W CHICAGO | LOT BUSINESS LOUNGE IN CHICAGO

POLSKA GOŚCINNOŚĆ W SERCU AMERYKI

POLISH HOSPITALITY IN THE HEART OF AMERICA

**Polskie Linie Lotnicze LOT jeszcze bardziej otwierają się na podróżnych z USA!
Już teraz pasażerowie podróżujący z Ameryki Północnej mogą korzystać
z udogodnień nowego saloniku biznesowego PLL LOT na lotnisku O'Hare w Chicago.**

LOT Polish Airlines is expanding its offerings to travellers from the USA!

Passengers flying from North America can now enjoy the luxurious amenities of the new LOT Polish Airlines Business Lounge at Chicago O'Hare International Airport.

PL

LOT Business Lounge to mały kawałek Polski w samym sercu Lotniska Chicago O'Hare. Narodowy przewoźnik zadbał o to, aby pasażerowie mieli okazję doświadczyć polskiej gościnności jeszcze przed wejściem na pokład samolotu. Przestrzeń została stworzona z myślą o komforcie i wygodzie pasażerów, a nowoczesny design oraz szeroki zakres udogodnień sprawiają, że to miejsce stanie się idealnym punktem startowym dla podróżnych.

LOT Business Lounge w Chicago oferuje 165 wygodnych miejsc siedzących z panoramicznym widokiem na płytę lotniska. Przyciemniona strefa relaksu, a także strefa pracy są specjalnie wydzielone od pozostałej części saloniku, co pozwala pasażerom na komfortowy odpoczynek oraz pracę przed podróżą.

Z kolei w przestronnej strefie kulinarnej, z ciepłymi i zimnymi posiłkami, goście mają okazję spróbować polskiej kuchni oraz lokalnych specjałów. Aby sprostać kulinarnym preferencjom wszystkich podróżnych, oferowany jest szeroki wybór wykwintnych dań, w tym opcje wegetariańskie, a także dania halal dostępne na życzenie, przygotowywane zgodnie z najwyższymi standardami.

Pasażerowie mają również do dyspozycji szybkie Wi-Fi, które umożliwia sprawne prowadzenie wideokonferencji, czy korzystanie z serwisów streamingowych. Ponadto salonik wyposażony został w ekrany z rozkładem lotów oraz stacje do ładowania urządzeń elektrycznych. Wszystko to sprawia, że czas spędzony w saloniku staje się przyjemnym przystankiem w podróży.

LOT Business Lounge zlokalizowany jest w centralnej części Terminala 5 na lotnisku O'Hare w Chicago. Dostępny jest codziennie w godzinach od 7 do 24 czasu lokalnego. Bezpłatny dostęp do saloniku posiadają pasażerowie LOT Business Class, pasażerowie klasy Pierwszej i Biznes linii partnerskich w ramach sojuszu Star Alliance, pasażerowie posiadający status Star Alliance Gold, pasażerowie z odpowiednim statusem programu lojalnościowego z linii partnerskich Star Alliance.

Pozostali pasażerowie mogą zakupić wejście do LOT Business Lounge na lot.com, u agentów sprzedaży, w dziale Contact Center lub na lotnisku w Chicago. ■

ENG

LOT Business Lounge is a little piece of Poland in the heart of Chicago O'Hare Airport. The national carrier has ensured that passengers can experience Polish hospitality before boarding their flight. Designed with comfort and convenience in mind, the modern space, along with its wide range of amenities, makes it an ideal starting point for travellers.

The LOT Business Lounge in Chicago offers 165 comfortable seats with a panoramic view of the airport apron. The lounge features a darkened relaxation area and a dedicated work zone, both separated from the main area, allowing passengers to rest or work in comfort before their flight.

In the spacious culinary zone, offering both hot and cold meals, guests have the opportunity to sample Polish cuisine as well as local specialties. To cater to the diverse culinary preferences of all travelers, a wide selection of exquisite dishes is available, including vegetarian options, with halal meals provided upon request, all prepared to the highest standards.

Passengers also enjoy access to high-speed Wi-Fi, allowing for efficient videoconferencing or streaming services. Additionally, the lounge is equipped with screens displaying flight schedules and charging stations for electronic devices. All these amenities ensure that time spent in the lounge is a pleasant and comfortable stopover during the journey.

LOT Business Lounge is located in the central area of Terminal 5 at O'Hare Airport in Chicago. It is open daily from 7 a.m. to midnight local time. Free access to the lounge is available to LOT Business Class passengers, First and Business Class passengers of Star Alliance partner airlines, passengers with Star Alliance Gold status, and those with the appropriate loyalty program status from Star Alliance partner airlines.

Other passengers can purchase entry to the LOT Business Lounge via lot.com, through sales agents, the Contact Centre, or directly at Chicago Airport. ■

Posłuchaj wyjątkowego utworu „Chicago's Blues”, który został skomponowany specjalnie na okazję wielkiego otwarcia LOT Business Lounge Chicago. Jego autorką jest wybitna skrzypaczka, Patrycja Piekutowska. Listen to the unique piece "Chicago's Blues", composed specifically for the grand opening of the LOT Business Lounge in Chicago. The composition was created by the outstanding violinist Patrycja Piekutowska.

SHOP&MORE

BY **LOT**

Buy your favourite products

Find out more: lot.com/shop-and-more

LEPIEJ

NAM ZOSTAW PARKOWANIE

LOTNISKO
CHOPINA
WARSZAWA

MY PARKUJEMY,
TY LECISZ!
ZAREZERWUJ

POLISH AIRLINES

LOT

A STAR ALLIANCE MEMBER

**CASH
&
MILES**
LOT.COM

Odkrywaj świat i płać za bilety tak, jak Ci wygodnie
Łącz mile i złotówki dla pełnej swobody

Discover the world and pay for tickets your way.
Combine cash and miles for comfort!

Zeskanuj

Scan Me

LOT
DLA FIRM

Podróże firmowe z LOT-em się opłacają!

Zgromadzone Punkty możesz wymienić między innymi na:

- bilety lotnicze i usługi podwyższające komfort podróży
- bon zniżkowy do sklepu Shop&More
- wynajem auta lub pobyt w hotelu

Uczestnictwo w programie LOT Dla Firm umożliwia równoległe gromadzenie mil i punktów w programie Miles & More, a także możliwość odpłatnej zmiany nazwiska osoby podróżującej!

usługi premium
premium services

bilet lotniczy
airline ticket

parking
car park

pobyt w hotelu
hotel stay

wynajem auta
car rental

ubezpieczenie
podróżne
travel insurance

Business travel with LOT brings benefits!

You can exchange your Points for:

- flights and additional services that enhance your travel experience
- discount coupon for Shop&More
- car rental or hotel stay

Participation in the program allows you to simultaneously earn miles in the Miles & More program.

A unique benefit – it is possible to change the name of the passenger free of charge!

Zarejestruj się na stronie
lotdlafirm.com

Register at
lotdlafirm.com

LOT
DLA PASAŻERA
INDYWIDUALNEGO

Miles & More | **LOT** POLISH AIRLINES

Odkryj korzyści programu Miles & More

Dołącz do Miles & More – największego programu lojalnościowego w Europie! Zbieraj mile i punkty i ciesz się licznymi przywilejami. Mile i punkty możesz gromadzić podróżując PLL LOT, liniami z sojuszu Star Alliance oraz u ponad 300 innych partnerów.

Zyskujesz już na starcie!

- zainstaluj aplikację mobilną i zgromadź 500 mil;
- zarejestruj się na stronie miles-and-more.pl i nalicz wstecznie mile i punkty za przeloty z ostatnich sześciu miesięcy.

Wyjątkowe oferty Miles & More:

- gromadź mile za transakcje Kartami Kredytowymi z Żubrem Banku Pekao S.A., dodatkowo ciesz się ochroną mil przed wygasaniem;
- zgromadzone mile możesz wykorzystać na przelot, podwyższenie klasy podróży oraz inne usługi takie jak pobyt w hotelu lub wynajem auta;
- w **NajMILszym poniedziałku** masz możliwość wykorzystania mil na bilety w klasie ekonomicznej już od 7 000 mil;
- **okazje milowe:** co miesiąc wybieraj nowe kierunki w atrakcyjnych stawkach milowych, dostępne już od 15 000 mil!

Explore the benefits of The Miles & More programme

Join Miles & More – Europe's biggest loyalty programme! Earn miles and Points and enjoy privileges! You can earn miles and Points with PLL LOT, Star Alliance member airlines and with over 300 non-airline partners.

Benefits from the start!

- install our mobile app and receive an extra 500 miles,
- register at miles-and-more.pl and earn miles and points for flights for the past six months.

Unique Miles & More offers:

- earn miles for transactions made with Bank Pekao S.A. Use the Credit Card with the Bison, and enjoy mileage expiry protection,
- redeem your miles for flight awards, upgrades and other services, such as hotel stay or car rental,
- with the **Monday sMILEs** offer you have the opportunity to exchange your miles for economy class tickets from as little as 7,000 miles
- **mileage bargains:** choose a new destinations every month at attractive mileage rates, starting from 15,000 miles!

Zarejestruj się na stronie
miles-and-more.com/pl/rejestracja

Register at
miles-and-more.com/pl/rejestracja

Lublin Airport

#latajzLublina

Wiosna to idealny czas, aby poznać urokliwe zakątki Lublina i Lubelszczyzny!
Region pełen jest kolorów, smaków i niezapomnianych widoków.
W sercu wschodniej Polski czekają na Ciebie wyjątkowe atrakcje, które sprawią,
że każda chwila spędzona tutaj będzie pełna radości i inspiracji.

LUBLIN WIOSNĄ
- miasto, które rozkwita z Tobą!

unexpected

zen garden

Leading experts agree that lush green grass makes you happier. Balance your body and soul, for instance, while golfing. Active holiday or a spa break? Have both at once.

northmoravia.travel

[#VisitCzechia](https://www.visitczechia.cz)

ROZRYWKA POKŁADOWA

In-flight entertainment

NA POKŁADZIE SAMOLOTÓW BOEING 787

On board our Boeing 787

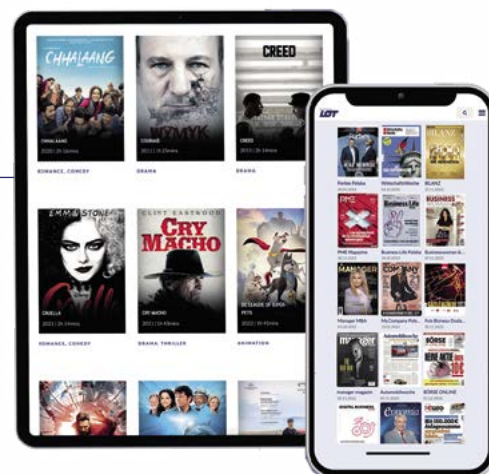
Ponad 450 godzin rozrywki, w tym: filmy, seriale, muzyka, podcasty oraz gry.
More than 450 hours of entertainment, including: movies, TV series, music, podcasts and games.

NA POKŁADZIE SAMOLOTÓW BOEING 737

On board our Boeing 737

Podłącz smartfon/tablet/komputer do sieci LOT Entertainment na pokładzie i oglądaj kategorie takie jak: Polskie Kino, Nowości, HBO Max czy Popularne seriale.*

*Connect your smartphone/tablet/computer to the LOT Entertainment network on board and watch categories such as: Polish Cinema, New Releases, HBO Max or Popular Series.**

*Usługa dostępna na wybranych samolotach B737
Service available on selected B737 aircraft

Partnerzy | Partners

E-PRASA DOSTĘPNA DLA WSZYSTKICH!

Digital press offer for all!

1000 tytułów z całego świata – najpopularniejsze magazyny i gazety w ponad 30 językach. Tematyka: moda, biznes, prasa informacyjna, kultura i podróże, jedzenie, rozrywka, sport, zdrowie i wiele innych. Usługa dostępna na 72 godziny przed lotem i do 6 godzin po jego zakończeniu. Zapraszamy do lektury!

1000 titles from around the world - the most popular magazines and newspapers in over 30 languages. Topics: fashion, business, news press, culture and travel, food, entertainment, sport, health and many others. Service available 72 hours before the flight and up to 6 hours after its landing. We invite you to read!

lot.com/eprasa
lot.com/digitalpress

HITY NA POKŁADZIE

Hits on board

Szanowni Państwo,

w imieniu redakcji portalu Filmweb – jednego z największych serwisów filmowych na świecie – mam przyjemność przedstawić pieczołowicie przygotowaną selekcję najnowszych widowisk i wiecznie żywej klasyki, które towarzyszyć będą Państwu w dzisiejszej podróży. Fani kina superbohaterskiego na pewno zwrócą uwagę na obecność w zestawieniu filmu *Batman* Matta Reevesa oraz dwóch części historii jego najbardziej ikonicznego przeciwnika: *Joker* oraz *Joker: Folie à Deux* – mini-maraton w sam raz na długodystansowy lot. Rzeczników kosmicznych przygód i kinowego niepokoju może zainteresować za to *Obcy: Romulus*, najnowsze dzieło z uniwersum *Obcego*. A może kino amerykańskich mistrzów? Na miłośników Clintona Eastwooda czekają dwa jego autorskie, reżyserskie projekty: kultowy thriller *Rzeka tajemnic* oraz najnowszy dramat sądowy *Juror #2*. Dla najmłodszych pasażerów, a także tych, którzy patrząc przez okno samolotu odnajdują w sobie wewnętrzne dziecko, przygotowaliśmy *To nie wypanda* studia Pixar, Disneyowskie *Encanto* oraz nominowane w ośmiu Oscarowych kategoriach *Barbie*. W rekomendacjach Filmwebu nie mogło zabraknąć także miejsca na polskie akcenty – komedię romantyczną *Na twoim miejscu* czy *Prawdziwy ból* Jessego Eisenberga, amerykański list miłosny do Polski. Takim samym listem, choć tym razem do Wiednia, okazuje się *Przed wschodem słońca* Richarda Linklatera, a więc jedna z najpiękniejszych miłosnych opowieści lat 90., rozpoczynająca uwielbianą Trylogię Słoneczną. Na sam koniec przedstawiamy też wybór trzech zupełnie różnych od siebie biografii; pstrokatego i widowiskowego *Elvisa*, PRL-owską historię polskiego boksera *Kulej: Dwie strony medalu* oraz opowieść o tenisowej rodzinie Williams, *King Richard: Zwycięska rodzina*.

Życzę Państwu przyjemnej podróży w towarzystwie barwnych filmowych emocji,

Maciej Satora
Redaktor portalu Filmweb |
Editor of Filmweb portal

Dear Passengers,

on behalf of the Filmweb editorial team – one of the largest film websites in the world – I am delighted to present a carefully curated selection of new spectacles and timeless classics to accompany you on your flight today. Superhero movie fans will surely appreciate the presence of Matt Reeves' *The Batman* and two parts of his most famous nemesis's story: *Joker* and *Joker: Folie à Deux* – a perfect mini-marathon for a long-haul flight. Advocates of cosmic adventures and cinematic suspense might be intrigued by *Alien: Romulus*, the latest work from the *Alien* universe. Or perhaps the cinema of American masters? Fans of Clint Eastwood can look forward to two of his directorial projects: the iconic thriller *Mystic River* and his latest courtroom drama, *Juror #2*. For our youngest passengers, as well as those who find their inner child gazing out the airplane window, we have prepared Pixar's *Turning Red*, Disney's *Encanto*, and the multi-Oscar-nominated *Barbie*. Filmweb's recommendations would not be complete without some Polish influences – the romantic comedy *If I Were You* and Jesse Eisenberg's *A Real Pain*, an American love letter to Poland. A similar love letter, though this time to Vienna, is Richard Linklater's *Before Sunrise* – one of the most beautiful love stories of the 90s and a first part of the beloved *Before Trilogy*. Lastly, we present three vastly different biographical films: the vibrant and spectacular *Elvis*, the PRL-era tale of Polish boxer *Kulej: All That Glitters Isn't Gold*, and the inspiring story of the Williams family in *King Richard*.

We wish you a pleasant journey filled with colorful cinematic emotions,

polecają | recommend

oraz | and

PORADNIK PASAŻERA

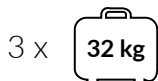
Passenger handbook

BAGAŻ REJESTROWANY PRZEWOŻONY W LUKU BAGAŻOWYM

Checked baggage allowances

LOT BUSINESS CLASS

na długie dystanse
on long haul flights

na krótkie dystanse
on short haul flights

Suma trzech wymiarów bagażu rejestrowanego nie powinna przekraczać 158 cm
The sum of the three dimensions should not exceed 158 cm

W taryfie Saver brak bagażu rejestrowanego
There is no baggage in Saver class

LOT PREMIUM ECONOMY

na średnie i długie dystanse
on mid and long haul flights

*Na rejsach z/do Indii do/z USA i Kanady, oraz z Japonii i Chin obowiązuje limit 2 x 23 kg

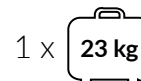
There is a limit of 2x23 kg on flights from/to India to/from the USA and Canada and from Japan and China

W Taryfie Full-Flex i Flex z/do Chin/Japonii do/z Europy, Egiptu, Azerbejdżanu, Izraela, Libanu, Zjednoczonych Emiratów Arabskich obowiązuje limit 2 x 23kg

In a Full-Flex and Flex tariff there is a limit of 2x23 kg on flights from/to China and Japan to/from Europe, Egypt, Azerbaijan, Israel, Liban and United Arab Emirates

LOT ECONOMY CLASS

na krótkie i długie dystanse*
on short and long haul flights

BAGAŻ DLA DZIECI DO LAT DWÓCH

Luggage allowances for children up to 2 years of age

wózek składany
folding buggy

LUB
or

fotelik samochodowy
car seat

o maksymalnym wymiarze do 158 cm
maximum dimensions of up to 158 cm

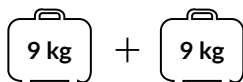
*zależy od taryfy rodzica
depending on parents' tariff

BAGAŻ PODRĘCZNY

Carry-on baggage

LOT BUSINESS CLASS

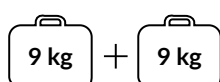
na krótkie i długie dystanse*
on short and long haul flights

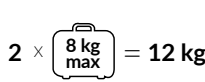
*Na rejsach z/do USA obowiązuje limit 1 x 12 kg
There is a limit of 1x12 kg on flights to / from the USA

LOT PREMIUM ECONOMY

na średnie dystanse**
on mid haul flights

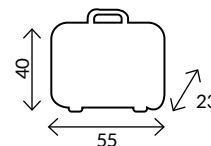
na długie dystanse**
on long haul flights

**Na rejsach z/do USA obowiązuje limit 1 x 10 kg
There is a limit of 1x10 kg on flights to / from the USA

LOT ECONOMY CLASS

na krótkie i długie dystanse
on short and long haul flights

Suma trzech wymiarów bagażu podręcznego (długości, szerokości i wysokości) nie może przekraczać 118 cm
The sum of three dimensions of carry-on baggage (length, width and height) should not exceed 118 cm

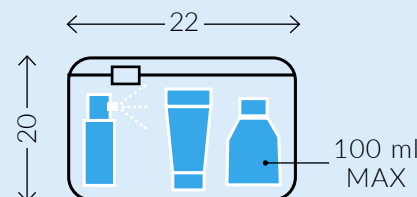
Dodatkowo do kabiny można zabrać albo torbę z laptopem, albo torebkę damską o maksymalnych wymiarach 40 x 30 x 8 cm oraz o maksymalnej wadze 2 kg. Ze względów bezpieczeństwa cały bagaż kabinowy musi zmieścić się w schowkach nad głowami lub pod poprzedzającym fotelem. Wszystkie bagaże przekraczające dozwolone wymiary będą musiały być przepakowane lub zostaną nadane jako bagaż rejestrowany i będzie pobrana opłata według cennika.

In addition, one of the following items (max. 40 cm x 30 cm x 8 cm; max. 2 kg) may be taken on board free of charge: a laptop case or a women's handbag. For safety reasons, all carry-on baggage must fit in the overhead compartments or under the seat in front. All baggage exceeding the permitted size, will have to be repackaged or will be checked in subject to the relevant fee specified in the price list.

PŁYNY W BAGAŻU PODRĘCZNYM

Liquids in your carry-on baggage

Szczegółowe informacje na temat wymienionych ograniczeń na stronie lot.com
Detailed information regarding the abovementioned limitations is available at lot.com

ZWIERZĘTA NA POKŁADZIE *Animals on board*

Ze względów bezpieczeństwa podróżujące na pokładzie samolotu zwierzęta muszą pozostać w trakcie całej podróży w przeznaczanej do tego celu torbie lub klatce.

For safety reasons, animals travelling on board the aircraft must remain in a dedicated bag or cage during the entire trip.

BEZPIECZEŃSTWO NA POKŁADZIE SAMOLOTÓW LOT *Safety on board LOT aircraft*

Zakaz palenia
(również papierosów elektronicznych).
No smoking (including e-cigarettes).

Zakaz picia alkoholu wniesionego na pokład
lub kupionego w Duty Free.
*No drinking alcohol brought on board
or purchased in Duty Free.*

Podczas startu i lądowania laptop musi być wyłączony
i umieszczony w kieszeni fotela lub schowku bagażowy,
a z telefonów komórkowych pasażerowie mogą korzystać
wyłącznie w trybie samolotowym.
*During take-off and landing, laptops must be switched off
and placed in the seat pocket in front of you or in the overhead
compartment, and mobile phones can only be used in
aeroplane mode.*

Wizerunek członków załóg podlega ochronie prawnej.
Uprzejmie prosimy o uszanowanie prywatności i niefotografowanie/niefilmowanie naszych pracowników, a także o nierozpowszechnianie wizerunku bez ich zgody.
*The image rights of cabin crew members are protected by law.
Please respect their privacy and do not photograph/film our staff
and do not disseminate their image without their permission.*

Nieprzestrzeganie powyższych zasad, niewykonanie poleceń załogi, agresywne zachowanie, a także próby niszczenia sprzętu w samolocie będą skutkowały interwencją odpowiednich służb oraz wyciągnięciem konsekwencji prawnych.

Failure to comply with the above rules, failure to follow the crew's instructions, aggressive behavior, as well as attempts to destroy equipment in the aircraft will result in the intervention of the relevant services and legal consequences.

TRANSAKcje BEZGOTÓWKOWE NA POKŁADZIE *Non-cash transactions on board*

Uprzejmie informujemy, że w celu zapewnienia bezpieczeństwa bezgotówkowych transakcji płatniczych na pokładach swoich samolotów LOT zbiera i przechowuje niektóre z Państwa danych, np. imię i nazwisko, numer dokumentu tożsamości, adres zamieszkania i numer miejsca zajmowanego na pokładzie. W tym zakresie administratorem Państwa danych jest LOT*. W związku z powyższym przysługuje Państwu prawo wniesienia sprzeciwu, prawo dostępu do danych, prawo żądania ich sprostowania, ich usunięcia lub ograniczenia ich przetwarzania. W sprawach związanych z przetwarzaniem danych osobowych można skontaktować się z Inspektorem Ochrony Danych pisemnie pod adresem LOT lub mailowo pod adresem e-mail: iod@lot.pl. Podawanie ww. danych osobowych podczas transakcji jest dobrowolne.

Please be advised that in order to ensure the security of payment transactions on board our aircraft, LOT is collecting and storing some of your personal data, e.g. your forename and surname, identity card number, residential address, and seat number. LOT are the controller of the personal data provided above. You have a right to object, as well as right: to withdraw your consent, access to your personal data, to demand that your personal data is rectified or limited or to be forgotten. To discuss matters related to the protection of your personal data you can contact Data Protection Officer in writing, to the address of the registered office LOT or via e-mail: iod@lot.pl.*

*Polskie Linie Lotnicze LOT S.A., ul. Komitetu Obrony Robotników 43, 02-146 Warszawa LOT Polish Airlines, Komitetu Obrony Robotników St. 43, 02-146 Warsaw

Informacje zamieszczone w magazynie są aktualne na dzień oddania magazynu do druku. Aktualna oferta i wysokość opłat za przewóz dodatkowego bagażu dostępne są w biurach sprzedaży, Call Center bądź na stronie internetowej lot.com. Na niektórych połączeniach obsługiwanych przez małe samoloty mogą obowiązywać dodatkowe restrykcje odnośnie do wielkości bagażu podręcznego. Torba-kosz do przewozu niemowląt lub fotelik samochodowy mogą być zabierane na pokład w miarę wolnego miejsca. Z rynku polskiego obowiązuje dodatkowa opłata serwisowa.

The information published in the magazine is valid as at the date the magazine goes to print and it does not constitute a commercial offer within the meaning of the Civil Code. In order to confirm the validity of this information please consult LOT Polish Airlines sales assistants at sales offices, contact the Call Centre or visit the website: lot.com. Additional carry-on baggage restrictions may apply to some flights operated by small aircraft. A baby basket or a car seat can be taken on board, if space is available. An extra charge applies to outbound flights from Poland.

LOT WARSAW *Transfer guide*

Zapoznaj się z informacjami, jak sprawnie przesiądziesz się na Twój kolejny rejs LOT na Lotnisku Chopina w Warszawie.
Please read the following information carefully it will help you during your transfer to LOT flights at Warsaw Chopin Airport

PRZYGOTUJ PASZPORT I KARTĘ POKŁADOWĄ. PLEASE PREPARE YOUR PASSPORT AND BOARDING PASS.

- **Przesiadka między krajami w strefie Schengen.**
Transfer from Schengen country to another Schengen country
 - Wyjdź z rękawa lub autobusu do terminala
You arrive to the terminal by bus or by air bridge
 - Udaj się jak najszybciej do bramki, z której odlatuje Twój następny rejs
Please proceed directly to the gate for your next flight
- **Przesiadka z kraju w strefie Schengen do kraju ze strefy Non-Schengen**
Transfer from Schengen country to Non-Schengen country
 - Wyjdź z rękawa lub autobusu do terminala
You arrive to the terminal by bus or by air bridge
 - Udaj się prosto do kontroli paszportowej z przygotowanymi dokumentami
Please prepare your documents and proceed to the passport control
 - Przejdź jak najszybciej do bramki, z której odlatuje Twój następny rejs
Please proceed directly to the gate for your next flight
- **Przesiadka między krajami w strefie Non-Schengen**
Transfer from Non-Schengen country to another Non-Schengen country
 - Wyjdź z rękawa lub autobusu do terminala
You arrive to the terminal by bus or by air bridge
 - Udaj się prosto do kontroli bezpieczeństwa
Please proceed to the security check
 - Przejdź jak najszybciej do bramki, z której odlatuje Twój następny rejs
Please proceed directly to the gate for your next flight
- **Przesiadka z kraju ze strefy Non-Schengen do kraju w strefie Schengen**
Transfer from Non-Schengen country to Schengen country
 - Wyjdź z rękawa lub autobusu do terminala
You arrive to the terminal by bus or by air bridge
 - Udaj się prosto do kontroli paszportowej z przygotowanymi dokumentami
Please prepare your documents and proceed to the passport control
 - Następnie podejź do kontroli bezpieczeństwa
Next proceed to the security check
 - Przejdź jak najszybciej do bramki, z której odlatuje Twój następny rejs
Please proceed directly to the gate for your next flight

MAPA LOTNISKA CHOPINA - poziom odlotów

Map of Chopin Airport - departures area

LEGENDA MAP KEY

- Kontrola paszportowa
Passport control
- Kontrola bezpieczeństwa
Security check
- Wejście do terminala po przyjeździe autobusem z samolotu
Entrance when arriving to the terminal by bus

- 1 LOT Business Lounge Polonez (poziom 1 level 1)
- 1 LOT Business Lounge Mazurek (poziom -1 level -1)
- Obowiązkowy punkt weryfikacji
Mandatory interview point
- Dodatkowa kontrola bezpieczeństwa w rejsach do USA
Additional security check for US flight
- Strefa zarówno Schengen, jak i Non-Schengen
Both Schengen and Non-Schengen Zone

Numery gate Non-Schengen
Non-Schengen gate no. 05(N) - 08(N), 24(N) - 27(N)

● Strefa Non-Schengen
Non-Schengen Zone
Albania, Armenia, Azerbaijan, Belarus, Canada, China, Cuba, Cyprus, Dominican Republic, Egypt, Georgia, India, Israel, Japan, Kazakhstan, Liban, Macedonia, Maldives, Mexico, Moldova, Montenegro, Russia, Serbia, South Korea, Thailand, Turkey, Ukraine, United Arab Emirates, United Kingdom, United States, Vietnam, Zarubzar

Numery gate Non-Schengen
Non-Schengen gate no. 09N - 23N

● Strefa Schengen
Schengen Zone
Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Hungary, Iceland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, The Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland

Numery gate Schengen
Schengen gate no. 01 - 04, 28-45

LTC LOT Transfer Center

Wejście do samolotu zamykamy na 15 minut przed odlotem!
Gate closes 15 minutes before departure!

W przypadku każdej przesiadki w ramach połączeń LOT, nie odbieraj swojego bagażu.
Do not collect your luggage if continue your journey with LOT

TRANSFER DO USA *Transfer to USA*

- **Przylot ze strefy Schengen**
Udaj się do kontroli paszportowej i dalej niezwłocznie do miejsca oznaczonego na mapie kolorem żółtym.
Schengen Area arrival
Proceed to passport control and then to interview point marked with yellow color as soon as possible.
- **Przylot ze strefy Non-Schengen**
Udaj się do kontroli bezpieczeństwa i dalej niezwłocznie do miejsca oznaczonego na mapie kolorem żółtym.
Non-Schengen Area arrival
Proceed to security check and then to interview point marked with yellow color as soon as possible.
- **Obowiązkowy punkt weryfikacji**
Miejsce wywiadu, do którego muszą udać się wszyscy pasażerowie lecący do Stanów Zjednoczonych.
Mandatory interview point
This point is obligatory for all passengers travelling to the United States.
- **Po rozmowie możesz być skierowany:**
Do dodatkowej kontroli bezpieczeństwa oznaczonej na mapie kolorem czerwonym. Udaj się tam jak najszybciej!
After interview you can be proceeded:
To additional security check marked with red color.
Proceed there as soon as possible!

Brak wykonania obowiązkowej weryfikacji (wywiadu) oraz dodatkowej kontroli bezpieczeństwa w rejsach do USA skutkuje odmową przyjęcia na pokład samolotu!

If you skip mandatory interview or additional security check you will be denied to board your flight!

OSIPOWICZ & TURKOWSKI
CLINIC

15%
RABATU*
DISCOUNT*

PIĘKNO UST TKWI W DETALACH

THE BEAUTY OF LIPS LIES IN THE DETAILS

Jak powinny wyglądać idealne usta i jak możemy sobie pomóc?
What should perfect lips look like and how can we help?

Naturalnie pełne, symetryczne i nawilżone usta to marzenie wielu osób. Dzięki zaawansowanym technikom medycyny estetycznej możliwe jest nie tylko delikatne powiększenie ust, ale także przywrócenie im utraconej objętości, nawilżenie i poprawa symetrii. Zabiegi z wykorzystaniem kwasu hialuronowego pozwalają na precyzyjne modelowanie kształtu oraz wygładzenie drobnych zmarszczek wokół ust, zachowując naturalny wygląd.

Dla osób poszukujących nawilżenia i regeneracji idealnym rozwiązaniem jest mezoterapia ust – metoda, która przywraca skórze jędrność, zdrowy kolor i blask. To alternatywa dla tych, którzy nie chcą zmieniać objętości, ale zależy im na efekcie „świeżych” ust.

Klinika OT.CO to sieć nowoczesnych placówek medycznych, gdzie specjaliści dbają o bezpieczeństwo i satysfakcję pacjentów. Dzięki kompleksowemu podejściu do piękna i zastosowaniu najnowszych technologii zapewniamy efekty subtelne, harmonijne i dopasowane do indywidualnych potrzeb.

* Na hasło „**LOT USTA**” czeka na Ciebie 15% **RABATU** na zabieg modelowania ust. Podaruj sobie chwilę dla piękna – bo detale mają znaczenie.

Use the code **“LOT USTA”** to receive a 15% **DISCOUNT** on lip modeling treatments. Treat yourself to a moment of beauty –because details matter.

Full, symmetrical, and hydrated lips are a desired feature for many. Thanks to advancements in aesthetic medicine, it is now possible to not only enhance lips subtly but also restore lost volume, improve moisture, and correct asymmetry. Hyaluronic acid treatments provide precise shaping, smooth out fine lines around the lips, and ensure a natural appearance.

For those looking for hydration and regeneration, lip mesotherapy is the perfect solution – a method that restores skin firmness, healthy color, and radiance. It's an excellent alternative for those who don't want to change the volume but desire the effect of "fresh" lips.

The OT.CO Clinic is a network of modern medical facilities where skilled specialists prioritize patient safety and satisfaction. With a comprehensive approach to beauty and the use of the latest technologies, we provide subtle and harmonious results, tailored to each patient's individual needs.

Bartycka 24B/U1
00-716 Warszawa - Mokotów

ul. Zgrupowania AK Żmija 12
01-876 Warszawa - Bielany

☎ 22 123 03 33
✉ kontakt@klinikaotco.pl

Luksusowy, pięciogwiazdkowy GrandHotel ■ Tiffi położony jest w samym sercu Iławy, nad Jeziorakiem, najdłuższym jeziorem w Polsce. Kucharze z Włoch i Tajlandii gwarantują niezapomniane wrażenia kulinarne i oryginalne potrawy, a prawdziwą perłą tego miejsca jest Tiffi ■ Spa Dharma z terapeutkami z Tybetu, Indii i Bali, paletą zabiegów orientalnych i ajurwedyjskich. Trzy poziomowa strefa dla dzieci Tiffi ■ Landia zapewni rozrywkę dla najmłodszych pod opieką zespołu animatorek. 1200m² strefy eventowo – konferencyjnej gwarantuje doskonałą obsługę konferencji i bankietów. Dojazd do Iławy ułatwia nowoczesny pociąg pendolino (1h40min z Warszawy, 55min z Gdańska).

Serdecznie zapraszamy.

ul. Dąbrowskiego 9 | 14-200 Iława | Poland | tel.: +48 89 651 97 97 | repcja-ght@tiffi.com | www.grandhotel.tiffi.com
ul. Żeglarska 7 | 10-160 Olsztyn | Poland | tel.: +48 89 555 20 01 | repcja-tbh@tiffi.com | www.tiffiboutiquehotel.com

